

HAYAL
DÜNYAMIZDA
ÇİZDİKLERİMİZ
TEKNOLOJİ İLE
**YAŞAM
BULUYOR.**

SINAI

İSTANBUL ANADOLU YAKASI ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ DERGİSİ

KASIM 2021

YIL: 7 SAYI 18

"DİJİTAL SANAYİ DEVRİMİ"

Serdar İbrahimcioğlu
Bilişim Vadisi Genel Müdürü

Türkiye'nin Bilişim
Vadisi:Gelecek Burada

Doç. Dr. Leyla Türker Şener
TETFİT CEO

Giyilebilir
Teknolojilerde Türkiye

Burak Akkul
Seyahat Yazarı

Floransa...
Hep Aklımda

SİGORTA SEKTÖRÜNDEKİ DOSTUNUZ

CAN BROKERLİK

1983 yılından bu yana büyüyen tecrübemiz ve sunduğumuz çözümlerle, her an sorumluluk duyarak çalışıyoruz.

Güçlü kadromuzla müşterilerimizin ihtiyaçlarına hızlı ve güvenilir şekilde yanıt veriyor; sigorta sektöründeki CAN dostunuz olmaya devam ediyoruz.

 /can.brokerlik

 /canbrokerlik

 /can-sigorta-ve-reasürans-brokerliği-a.ş.

 CAN
Can Sigorta ve Reasürans Brokerliği A.Ş.
www.canbrokerlik.com

- Ankraj İmalatları
  - Yapı Güçlendirme
- Çelik Konstrüksiyon
  - Arakat Çözümleri
- Merdiven Çözümleri
  - Korkuluk İmalatları

- Çelik Köprü İmalatları
  - Asansör Kule İmalatları
- Çelik Çatı Çözümleri
  - Poligon Direk İmalatları
- Cephe Karkas İmalatları
  - Çelik Tribün İmalatları

İMTİYAZ SAHİBİ

(İAYOSB ADINA)

Murat ÇÖKMEZ

Yönetim Kurulu Başkanı

YAYIN KURULU

Mehmet Ali FİNCAN
Ali Fazıl BÖYET
Cem FAYDASIÇOK
M. Sinan KILIÇ
Merve TORBALI
Hakan HATİBOĞLU
Ayla DEV

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Sinem YAŞAR

KAPAK TASARIM

Minimalista Creative Agency

YÖNETİM YERİ VE İLETİŞİM

Tel : 0 (216) 593 00 00
Faks : 0 (216) 593 00 09
www.iayosb.com
info@iayosb.com

Yayın Türü: Bölgesel Süreli Yayın

YAYINA HAZIRLAYAN

SANAYİ GAZETECİLİK

Matbaacılık Reklam
Produksiyon ve İnternet
Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti

Merkez; Mustafa Kemal Mah. 2139.

Cadde Ekim Plaza No:2/1

Çankaya / ANKARA

Tel: 0 (312) 417 11 44

Baskı : Veritas Basım Merkezi

Sinai Dergisi ile ilgili her türlü bilgi ve talep için:
info@iayosb.com

Dergide yayınlanan makalelerde, yazarlar tarafından açıklanan bilgi ve görüşlerde sorumluluk yazarlara aittir.

Altı ayda bir yayımlanır.

07

Murat ÇÖKMEZ
EKONOMİ İÇİN SANAYİDE
ÇARKLAR DÖNÜYOR

20

RÖPORTAJ
Prof. Dr. Habib ASAN
SINAI MÜLKİYETE
TÜRK PATENT KALKANI

52

RÖPORTAJ
Gökay HAMAMCI
YAPAY DEĞİL, GERÇEK ELMAS

10
HABER

08

Ayla DEV
İKLİM KRİZİ KRONİKLEŞTİ,
ACİL "YEŞİL" MÜDAHALE
ŞART

24

İsmail Hakkı TÜZGEN
ÖNCELİKLİ YATIRIM
ALANLARI

30

Onur ÖNEL
2025'E DOĞRU İNSAN
FAKTÖRÜ

26

RÖPORTAJ
Ufuk KAYADÖNÜŞÜMÜN REHBERİ:
MODEL FABRİKALAR

32

RÖPORTAJ
Dr. ögr. Üyesi
Güven ÇATAK
TÜRKİYE İÇİN OYUN
VAKTİ!

44

RÖPORTAJ
Yalçın İPBÜKEN
VERİMLİLİĞİN ADRESİ
YALIN ENSTİTÜ

38

TANITIM
BİLİŞİM VADİSİ

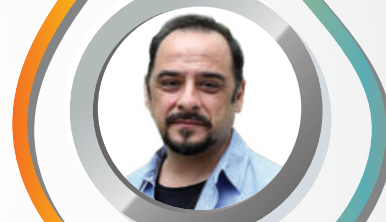
34

Prof. Dr. Emre ALKİN
GELECEĞİN MUTEBER
İNSANLARI KİM OLACAK?

54

TARİHÇE
BİLGİYE ULAŞMANIN
KESTİRME YOLU

36

Prof. Dr. Nevzat TARHAN
PANDEMİ KORKUSU MAKUL
SEVİYEDE OLMALIDIR

58

SEYAHAT
FLORANSA...
HEP AKLIMDA

42

Av. Ayşegül AKBAL - Av. Göktuğ AVCU
DİJİTAL ORTAMDA KİŞİSEL VERİLERİN
KORUNMASI VE VERBİS'E KAYIT YÜKÜMLÜLÜĞÜ

50

Doç. Dr. Leyla
TÜRKER ŞENER
GİYİLEBİLİR
TEKNOLOJİLERDE
TÜRKİYE

**Elektrik enerjisiyle ilgili
her türlü talebinizde yanınızdayız.**

İşletmenize özel çözümler sunmak için
uzman ekibimizle size
ortağınız kadar yakınız!

 sepaş enerji

hayatın her anına ışık tutuyoruz

ÜRETİMDE ALGILAR DEĞİŞİYOR: İNOVASYONDA KÜLTÜRLENME ÇAĞI

Murat ÇÖKMEZ

Istanbul Anadolu Yakası OSB
Yönetim Kurulu Başkanı

Organize sanayi bölgelerinden teknoparklara, AR-GE merkezlerinden teşvik platformlarına, nitelikli şirketlerden sanayici ve iş insanlarına kadar, endüstriyle dirsek teması kurmuş tüm kurumların konuştuğu tek bir gündem var:

Dijital dönüşüm...

Yapılan altyapı yatırımlarıyla günden güne büyüyen bu kavram, 2019 ile 2023 aralığındaki kalkınma stratejilerini kapsayan On Birinci Kalkınma Planı'nda detaylıca işlenmiştir. "Sanayide Dijitalleşme" başlığı, Türkiye'nin bu alanda sahip olduğu genç iş gücünün teknolojiye yakınlığı, yazılım alanında milli çözüm sağlayıcıların varlığı ve dijital hizmet alanındaki gelişmişliği üzerinde durmuştur.

Dijital dönüşümün nimetlerinden en çok yararlanması gereken endüstri grubu da sanayide dijitalleşme çalışmalarına destek veren yatırımları devreye almayı sürdürmektedir. İmalat süreçlerinin tümüne yayılan bilişim temelli çözümler, üretimi daha verimli kılmakta ve bunun yanı sıra kişiselleştirilmiş-çeşitlendirilmiş ürünleri seri üretim süreçlerini değiştirmeden üretmeyi mümkün hale getirmektedir.

Sanayide dijital dönüşümü tam manasıyla gerçekleştirebilmek için OSB'ler, fabrikalar, sanayi siteleri, endüstri bölgeleri, serbest bölgeler, teknoloji transfer ofisleri, AR-GE merkezleri gibi endüstri yapılarının dönüşümün aktörleri olarak vaziyet almaları şarttır.

Dijitalizmi mümkün kılacak dönüşüm hareketi, birçok "Endüstri 4.0" kavramıyla da yakın ilişki içerisindedir. Bunlardan bazıları, cihazların diğer cihazlar ve insanlarla iletişim kurduğu nesnelere interneti, insan kaynaklı hataları minimuma indirgeyen

endüstriyel ve akıllı robotlar, işlemleri insan zekasına en yakın formda gerçekleştirebilen yapay zekâ uygulamaları, yapay zekâ algoritmaları sayesinde derlenebilen büyük veri, dijital dönüşüm arttıkça daha kıymetli ve geçirgen hale gelen siber güvenlik, oyun ve eğlence sektöründen daha fazlasını ifade eden sanal ve artırılmış gerçeklik, ürün üzerinde "dijital ikiz" ile değişiklik yapmaya fırsat tanıyan simülasyon teknolojileri ve üretilen mega verilere ev sahipliği yapacak bulut teknolojileridir.

Aslında bu kavramların her biri, geleceğin potansiyel yatırımları ve oluşacak yeni ön kabuller hakkında da bizlere bilgi vermektedir. Artık dijitalle uyum sağlamayan, elemanlarını yetkinleştirmeyen, geleneksel idare ve üretim yöntemlerini sürdürmekte ısrar eden, yetenek ve inovasyon uzmanları istihdam etmeyen şirketler, yerlerinde saymaya mahkûm olacaktır.

Üretim modelinde ihtiyaçlar bir bir revize olmaktadır. Artık hızlı, küçük partili, kişiselleşmiş üretimin dönemindeyiz. Bu da bir nevi ihtisaslaşmaya da ihtiyaç duyacağımızı gösteriyor.

İstanbul Anadolu Yakası OSB (İAYOSB) olarak, dijitalle olan yatırımlarımızı, kavram ülkemizde konuşulmaya başladığı andan itibaren titizlikle sürdürmekteyiz.

Hem OSB katılımcılarımızı inovasyona yatırım yapma konusunda cesaretlendirme tutkumuz, hem de katma değer ile üretilmiş bölge çıktılarımızı ihraç etme eforumuz, yarınlara daha güvenle bakabilmemiz içindir.

Dönüşüme olan entegrasyonumuzu hızlandıran üyelerimize ve tüm sanayicilerimize saygılarımızla...

Ayla DEVİstanbul Anadolu Yakası OSB
Bölge Müdürü

İKLİM KRİZİ KRONİKLEŞTİ, ACİL “YEŞİL” MÜDAHALE ŞART

Topyekûn mücadeleyle yıkıcılığını geciktirilebilecek; bilim, bilinç, gayret, finansman ve medya desteğiyle farkındalık oluşturularak, etkileri azaltılabilecek bir tehdidin tam da ortasında bulunmaktayız: İklim krizi...

Gezegenimizin karşı karşıya geldiği en büyük tehdit olan iklim krizi, mevcuttaki ve gelecekteki tehditleriyle etkisini ciddi boyutlara ulaştırmıştır. Öyle ki, halka göre iklim krizi koronavirüsten bile tehlikeli görülmekte ve oluşturacağı tahribat konusunda herkes endişe duymaktadır. Küresel ısınmanın artan ciddiyeti ve insanların çevre duyarlılığından uzak tavırları, bozulan iklim dengesine sebebiyet vermiş, bozulan iklim dengesi ise, literatürde “iklim değişikliği” olarak geçen bu döngüyü zamanla “iklim krizine” çevirmiştir.

İklim krizi, kronikleşen bir hastalık gibi, insanoğlunun önünde tüm ciddiyetiyle durmaktadır.

Sanayinin dönüşümünden fosil yakıtlara, yenilenebilir enerji politikalarından atık bertarafına kadar birçok konuyla yoğun dirsek temasında olan iklim krizi için önemli adımlar atılmaktadır.

Evvela, nitelikli enerji projeleri ve yenilenebilir enerji için nitelikli finansal kaynak bulmak gerekmektedir. Enerji performansını yükselten ve verimini artıran uygulamaları devreye alarak, enerji tasarrufu kültürünü toplumun tüm kesimlerine benimsetme çalışmaları yürütülmelidir. Hem Türkiye’de hem de dünyada sanayi tesislerinin enerji verimi için hamleler yaptığını biliyoruz. Enerji hassasiyeti tabana yayılıp, iyi uygulamaların sayısı artarsa, iklim krizi için çok güçlü adımlar atmaya ve bu adımlarımızın faydalarını görmeye başlayabiliriz.

Faydanın inşası, lokalden (yerel) başlar. Elbette mücadelenin küresel boyutlu olanı makbuldür; lakin yerel birliktelik ve çaba, kartopu misali büyüyerek zaten küresel bir defansı ortaya çıkaracaktır. Sıfır enerjili binaların iklim krizini yumuşatma noktasında rolü bir hayli büyüktür.

Bununla birlikte bazı OSB’lerin ve nitelikli bazı firmaların karbon ayak izini küçültme noktasında attıkları adımlar da kayda değer bir tablo olarak ortaya çıkmaktadır. Bu katkı artarak devam eder ve bölgeler birbirlerine örnek teşkil edecek hamleler yaparsa, iklim kriziyle mücadelede katkımız küresel düzeye erişecektir. Tam bu noktada Yeşil Mutabakat Eylem Planı’ndan bahsetmek faydalı olacaktır. Hız kazanan yeşil dönüşüm politikalarını gündeme alan Yeşil Mutabakat Eylem Planı, 9 ana başlık altında toplam 32 hedef ve 81 eylemi barındıran bir eylem planıdır. Yeşil Mutabakat eylem planını yeşil bir yol çizmesi açısından oldukça kıymetli bir hamle olarak değerlendirebiliriz.

Gelecek nesillere “felaketi” miras bırakmamak, karar vericilerin elinde bulunmaktadır. Bu noktada uluslararası anlaşmalara sadık kalmak, karbon ayak izini küçültmek, yenilenebilir enerjiye yatırım yapmak, ofis ve binalarda gereksiz enerji sarfiyatını azaltmak gerekmektedir. Karbonsuz ekonomiye geçiş modelleri güncellenmeli, kaynaklar çeşitlenirken, en önemlisi de enerji depolanmalıdır. İstanbul Anadolu Yakası Organize Sanayi Bölgesi olarak, Yeşil Mutabakat eylem planı kapsamında, firmalarımızı nitelikli üretime teşvik ederken; üretim süreçlerinde enerji ve su gibi sınırlı kaynakların ve hammaddenin daha verimli kullanılması, üretim ve tüketim sonrası daha az atık üretilmesi ve üretilen atığın yeniden kullanımı gibi konularda farkındalığın artırılması ve bu konuda yapılan veya yapılacak çalışmalarla ilgili olarak bilgilendirme, destek ve teşviklere ulaşmaları noktasında danışmanlık hizmeti yürütülmektedir.

İAYOSB, yenilenebilir enerji, temiz üretim, endüstriyel simbiyoz gibi alanlarda da daha fazla yatırım yaparak iklim krizine darbe indirilmesine destek sunmaya devam edecektir.

Yeşille ve sağlıklı kalalım...

Saygılarımla.

İSG, İŞ BİRLİĞİYLE ARTACAK

İş güvenliğini artırmaya yönelik bazı etkinlikleri içeren “Yapısal İş Birliği ile İSG Alanında Kapasitenin Artırılması Projesi”, İstanbul Anadolu Yakası OSB’nin de içinde bulunduğu OSB’ler ortaklığında yürütülüyor.

İş yerlerinde iş kazalarının önlenmesini sağlayacak en önemli araç olan 2012 tarihli Türk İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Kanunu, Türkiye için yeni proaktif kavramları hayata geçirerek kamu, özel ya da tehlike sınıfı ayırımına bakılmaksızın tüm iş yerlerini İSG kapsamına aldı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Avrupa Birliği (AB) ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan “İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi Hibe Programı” kapsamında, yaklaşık 400 başvuru arasından seçilen 37 projeden biri olarak hibe almaya hak kazanan “Yapısal İş Birliği ile İSG Alanında Kapasitenin Artırılması Projesi”, İSG gerekliliklerinin yerine getirilmesi için sanayi temsilcilerine yardımcı olunmasını amaçlıyor.

Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen Yapısal İş Birliği ile İSG Alanında Kapasitenin Artırılması Projesi’nin ortakları arasında İstanbul Anadolu Yakası OSB (İAYOSB), Birlik OSB (BOSB), İstanbul Tuzla Kimya Sanayicileri OSB (KOSB) ve İstanbul Tuzla OSB (İTOSB) yer alıyor.

Paydaşlar toplandı

Mart 2019’da proje paydaşlarının bir araya gelmesi ile bu proje çağrısına ihtiyaçlar kapsamında başvuru yapılması kararlaştırıldı. Tiz bir hazırlık sonucu “kavramsal not” ile başvuru yapılırken; Kasım 2019’da kısa listeye kalan projenin tam başvurusu gerçekleştirildi. Ocak 2021’de sözleşmenin imzalanması ile 1 Şubat 2021’de 18 ay sürecek proje resmi olarak başladı. Projenin yürütülmesine yönelik çalışmaları planlamak üzere geçtiğimiz aylarda tüm ortaklar toplandı. Toplantıda OSB’lerde İSG

alanında yürütülen çalışmalar hakkında bilgi alındı, proje faaliyetleri detaylı olarak üzerinden geçildi ve OSB’lerden alınacak destekler görüldü.

Risk analizleri yapılacak

İSG alanında kurulan bu güçlü Platform sayesinde proje kapsamında, öncelikle dört OSB’de yer alanlar ile ISO üyesi 120 çok tehlikeli sınıftaki firmaya, maliyeti projeden karşılanmak üzere özel bir danışmanlık firmasından alınacak hizmet karşılığında entegre danışmanlık hizmeti sunulması kararlaştırıldı. Söz konusu entegre danışmanlık hizmeti kapsamında, firmalara boşluk analizi soru formu e-postayla iletildi. İSG alanında uzmanlaşmış danışmanların tesis ziyaretleri sonrasında tesise ait risk analizi gerçekleştirilecek. Tüm bu veriler ışığında, tesise özel aksiyon planı hazırlanacak.

Tesis ziyaretleri, üretimin yerinde görülmesinin yanında, danışman ve tesis yetkililerinin karşılıklı görüşmesine zemin oluşturacak. Entegre danışmanlık hizmeti sonuçlarının firmalara İSG alanında yol gösterecek olması, Projenin en önemli amacı olarak kabul ediliyor.

Eğitimin gücü

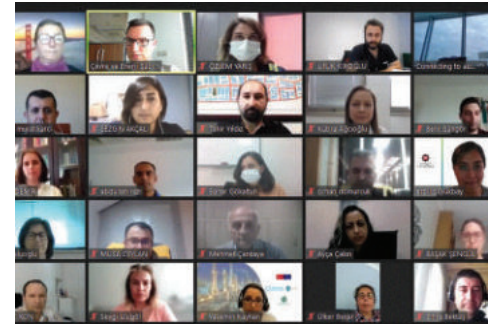
Nitelikli iş gücünün geliştirilmesine yönelik eğitimler ve seminerlere de devam edildi. Her biri 4 hafta süren 12 modülden oluşan 4 ayrı Mini MBA Eğitimi (SEVESO, ATEX, Kimyasallar ve Proses Emniyeti) düzenlendi. Geniş katılımlı 3 adet sektörel seminer (metal, makine ve kimya) organize edildi. “Metal Sektöründe İSG Semineri” online olarak gerçekleştirilirken; “Metal Sektörünün İSG Açısından

Değerlendirmesi” ve “Metal Sektöründe Örnek İSG Uygulamaları” semineri büyük ilgi gördü.

Projenin önemli çıktılarında biri de İSG alanında tüm paydaşların katılımıyla gerçekleştirilecek İSG Çalıştayı olacak. Konusunda uzman bir moderatör ile gerçekleştirilecek çalıştay sonrasında hazırlanacak Politika Belgesi (White Paper) Türkiye’de mevzuatın ve uygulamanın birbirine yakınlaşması için yol gösterici olacak. Politika Belgesi, elektronik ortamda ilgili paydaşlar ile paylaşılacak.

Kapanış semineri düzenlenecek

Projenin çıktılarının paylaşılması ve projenin görünürlüğünün sağlanması için geniş katılımlı bir kapanış semineri düzenlenecek. Seminerde, projenin gelişmeleri ile ilgili bulgular ve sürdürülebilirliği ile ilgili sonuçlar sunulacak. Kapanış seminerine AB İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansından (EU-OSHA) bir uzman davet edilecek ve İSG yönetimine ilişkin AB deneyimlerinin Türk sanayicilerine aktarılması sağlanacak. Projenin tüm çıktılarının kamuoyu ile paylaşılacağı bu organizasyonda seçilmiş iyi uygulamalar ödüllendirilecek.

2021 YILI OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI

İstanbul Anadolu Yakası OSB 2021 Yılı Olağan Genel Kurul Toplantısı, İAYOSB Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. İAYOSB 2021 Yılı Olağan Genel Kurulu'nda konuşan Başkan Murat Çökmez, sanayiciler olarak çabalarının ülke ve millet meselesi olduğunu belirterek, "Bizler ülkesi ve milleti için mücadele eden sanayi neferleriyiz" dedi.

İstanbul Anadolu Yakası OSB (İAYOSB) 2021 Yılı Olağan Genel Kurul Toplantısı, 19 Mart Cuma günü pandemi koşulları dikkate alınarak İAYOSB Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Genel Kurulda Başkan Murat Çökmez, Başkan Vekili Mehmet Ali Fincan, Yönetim Kurulu Üyeleri Ali Fazıl Böyet, Cem Faydasıçok, M. Sinan Kılıç ve Denetim Kurulu Üyeleri Hakan Hatipoğlu, Merve Torbalı Durukan, OSB Katılımcıları ile T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Temsilcileri yer aldı.

Divan heyetinin seçilmesi ile başlayan genel kurul, saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunması ile devam etti. Genel Kurul'da İAYOSB Yönetim Kurulu faaliyet raporu, denetim kurulu raporu ve bütçe sunumları ayrı ayrı maddeler halinde değerlendirildi. Gelecek dönem faaliyet programının ve tahmini bütçenin de yer aldığı Genel Kurul'da, 10 gündem maddesi görüşüldü ve tüm maddeler oybirliği ile kabul edildi.

Ülke ve millet meselesi

Başkan Murat Çökmez, Genel Kurulda yaptığı konuşmada, Yönetim Kurulu olarak gerçekleştirdikleri faaliyetler hakkında bilgi verdi. İstanbul Anadolu Yakası OSB için katma değerli adımlar attıklarını ifade eden Murat Çökmez, "İçinde bulunduğumuz bu istisnai ve zor dönemde sanayiciler olarak çabamız ve başarımız bireysel girişim değil, ülke ve millet meselesidir. Bizler de bu meseleyi içine dert edinmiş, ülkesi ve milleti için mücadele eden sanayi neferleriyiz.

İstanbul Anadolu Yakası OSB olarak dileğimiz siz sanayicilerimizle birlikte uğruna çabaladığımız daha güzel yarınlarda buluşmaktır. Bugünlere şeffaf ve dinamik bir OSB olarak gelmemize vesile olan tüm katılımcılarımıza teşekkür ediyoruz." dedi.

Çok yönlü hizmet

Katılımcı firmalarla işişareler yaparak, ihtiyaç duydukları, iletişime geçmek için zaman ve yol tükettiği bazı hizmet noktalarını Bölge Müdürlüğü içerisinde hayata geçirdiklerini dile getiren Murat Çökmez, İAYOSB'de İstanbul Sanayi Odası Temsilciliği, yatırımcılara yönelik destek ve fonlar sağlayan KOSGEB Temsilciliği, ihracatçılara özel kredi ve sigorta programlarıyla destek sağlayan Türk Eximbank İrtibat Ofisi, DEİK İrtibat Ofisi, İŞKUR Hizmet Noktası, üniversite sanayi iş birliğinde rol üstlenen Bilgi Teknoloji Aktarım Ofisi ve ÜSİMP İstanbul Temsilciliği ve noter gibi birçok farklı alanda hizmet sağlayan birimler bulunduğunu söyledi.

Uzman ekip iş başında

İAYOSB'ye en son dahil olan birimin Dış Ticaret İstihbarat Merkezi olduğunu belirten Başkan Murat Çökmez, "Dış Ticaret İstihbarat Merkezi, İstanbul Kalkınma Ajansının 2020 yılı Covid-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Programı çağrısı kapsamında sağladığı mali destekle kuruldu. Firmalarımızın dış ticaretteki yerlerini sağlamlaştırmaları için

Bölge Müdürlüğümüz bünyesinde kurduğumuz Dış Ticaret İstihbarat Merkezinde uzman bir ekip oluşturduk. Bu merkez, bölge firmalarımıza hedef pazar belirleme ve online müşteri veya tedarikçi bulma konularında danışmanlık hizmeti veriyor. Böylece hem firmaların ihracat potansiyelleri geliştiriliyor hem de ülke ekonomisi büyüyor. Özellikle ticaret yapmanın zorlaştığı pandemi şartlarında sanayicimize destek olmak adına oluşturduğumuz Merkez ile fuarların düzenlenemediği, yurt dışı ziyaretlerinin kesintiye uğradığı bu dönemde firmalarımızın ihracatlarında yeni kapılar açılmasına vesile olmanın gururunu yaşıyoruz." dedi.

İş birliği ağları

Başkan Murat Çökmez, İAYOSB olarak kentteki ve çevre illerdeki önemli sanayi kuruluşlarıyla sürdürdükleri iletişim ve iş birliğinin artarak devam ettiğini kaydetti. Kendi alanlarında uzman firmalara, sanayi kuruluşlarına ve teknoloji geliştirme bölgelerine zaman zaman ziyaretler gerçekleştirdiklerini dile getiren Murat Çökmez, karşılıklı iş birliği köprüleri kurmaya gayret ettiklerini söyledi. Murat Çökmez, şunları ifade etti:

“Bölge sanayicimizle kurduğumuz güçlü bağlarla, onların talep ve isteklerini geciktirmeden yerine getirme gayreti içindeyiz. Daha çok iş birliği, daha fazla inovasyon, daha yüksek AR-GE yatırımları ve bilinçli üretim metotlarıyla ülkemizin global arenada temsilcisi olmaya, ekonomimizi canlı tutmaya hazırız. Sanayicimizin taleplerine daha fazla kulak vererek, üretim ve ihracat rakamlarımızı arttıracamız.” dedi.

Yeni nesil endüstri

İAYOSB’de otomotiv yan sanayiden inşaata, elektrikten gıdaya, plastikten kimyaya kadar birçok farklı sektörden firmanın faaliyet gösterdiğini anlatan Murat Çökmez, “Bölgemizdeki 154 sanayi tesisinin yaklaşık yüzde 30’u metal sektörüne tabi diyebiliriz. Bu çeşitlilikler sayesinde de bölge içerisinde tedarikçi yahut müşteri bulan ve birbiriyle ticaret yapan işletmelerimiz de mevcut.” diye konuştu. İAYOSB Yönetim Kurulunun geçişin güçlü mirası üzerine, yeni nesil endüstri anlayışını inşa ettiğini dile getiren Murat Çökmez, “Sanayide dijital dönüşümü, nesnelerin internetini, büyük veri ve bulut bilişim sistemlerini önemsiyor; bilgiyi üretme, üretilen değeri ihracat sahnesine çıkarma, ürünlerimize nitelik kazandırma ve endüstrideki katma değeri artırma yönünde titizlikle ilerliyoruz.” şeklinde konuştu.

İAYOSB Genel Müdürü Ayla DEV

İAYOSB Denetim Kurulu Üyesi Merve Torbalı DURUKAN

BİLİŞİM VADİSİNE TEKNİK GEZİ

İstanbul Anadolu Yakası OSB, sanayi kuruluşları arasındaki iş birliğini güçlendirmek için düzenlenen ziyaretlere devam ediyor. Kocaeli Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü İlhan Aydın ve Kocaeli Bölgesi İş Kadınları Heyeti ile birlikte Bilişim Vadisine düzenlenen teknik gezi etkinliğine, İstanbul Anadolu Yakası OSB (İAYOSB) de katıldı. Gezi kapsamında, Ekol 42 Yazılım Okulu, Tasarım Kümelenme Merkezi, Kuluçka Merkezi ve TOGG Kullanıcı Laboratuvarı da ziyaret edildi. Program kapsamında, İAYOSB bünyesinde faaliyetlerini sürdüren Dış Ticaret İstihbarat Merkezinin çalışmaları hakkında gerçekleştirilen sunum ile Merkezin faaliyetlerinden daha çok firmanın bilgi sahibi olması amaçlandı.

FİRMALAR BAŞARI HİKÂYESİ YAZIYOR

İhracat yapan ve ihracatını arttırmak isteyen firmalara destekler sunarak pazar paylarının büyümesini sağlayan Dış Ticaret İstihbarat Merkezi (DTİM), yeni başarı hikâyeleri yazdırıyor.

İstanbul Anadolu Yakası OSB (İAYOSB) bünyesinde faaliyetleri sürdüren Dış Ticaret İstihbarat Merkezi (DTİM), sunduğu Hedef Pazar Araştırması, Hedef Müşteri Danışmanlığı, Nokta Atışı İhracat Danışmanlığı, Sürdürülebilir İthalat Danışmanlığı gibi hizmetlerle ihracat yapan, ihracatını arttırmak isteyen ve ya ihracata başlamak isteyen firmalara destekler sunarak ihracatlarında yeni kapılar açıyor. İstanbul Anadolu Yakası OSB Bölge Müdürlüğü, Dış Ticaret İstihbarat Merkezinin sunduğu hizmetlerden yararlanarak ihracat veya tedariklerini gerçekleştiren firmaları ziyaret ederek, hizmet dönemi ve sonrasının değerlendirildiği röportaj çekimleri gerçekleştirdi. Çekimler, OSB'ye ait sosyal medya hesaplarından ve web sitesi üzerinden yayınlanarak, Merkezin somut çıktılarından tüm ihracatçıların haberdar olmasını sağladı.

Bölge firmalarından Torun Basınçlı Döküm Sanayi ve Ticaret A.Ş. Genel Müdürü Burak Aksoylu, İkitelli OSB'de faaliyetlerini yürüten Ata Tekstil Aksesuarları İth. İhr. ve Paz. Ltd. Şti Satış ve Pazarlama Yöneticisi Oğuzhan Aydemir ve Dekst Tekstil İthalat İhracat ve Turizm Tic. Ltd. Şti Genel Müdürü Faruk Karakaya ile yapılan röportajlar İAYOSB Bölge Müdürü Ayla Dev'in koordinasyonunda gerçekleştirildi.

Güzel neticeler alındı

Beyaz eşya, otomotiv sanayi ve yakın zamanda savunma sanayine çeşitli metal parçaların üretimini sağlayan ve İAYOSB firmalarından Torun

Basınçlı Döküm ile gerçekleştirilen çekimlerde Genel Müdür Burak Aksoylu, DTİM'in firmalara sağladığı avantajları anlattı. OSB'lerden bu tür hizmeti alabilmenin çok kıymetli olduğu vurgulayan Aksoylu, hizmete başvuru yapılması konusundaki teşviklerinden dolayı DTİM uzmanlarına teşekkür etti. Aksoylu, yatırım projeleriyle ilgili olarak, "Satın alma kanadında ve satış kanadında, gerek ham maddenin yönetimi gerekse müşteri portföyünde potansiyel alanları görme fırsatı verdiler." diyerek, Merkezin temin ettikleri raporlarla beraber güzel bir neticeye ulaştıklarını ve alımlara başladıklarını ifade etti.

Hedef odaklı hizmet

Tekstil ürünlerinde kullanılan metal aksesuarların imalatını yapan Ata Tekstil firması ile gerçekleştirilen röportajda firma yetkilisi Oğuzhan Aydemir, DTİM'den aldıkları hizmetin tam anlamıyla hedef ve satış odaklı olduğunu söyledi. Hizmeti aldıktan 3 ay sonra ilk satışı gerçekleştirdiklerini ifade eden Aydemir, "Şu an üç ülke ile ticari ilişkilerimizi başlattık. Uluslararası alanda rekabet için verdiğimiz hizmetin Türkiye'nin tam olarak ihtiyacı olan hizmet olduğunu düşünüyorum. Firmaları doğrudan ürettiğiniz ürüne ihtiyacı olan yere ulaştırıyorsunuz." sözleriyle, DTİM'den aldığı hizmetten memnuniyetini dile getirdi.

Hızlı yol kat etti

Uzun yıllar faaliyet gösterdiği lojistik altyapısında edindikleri bağlantıları değerlendirmek adına

yüzde 100 tekstil ihracatı hedefiyle kurulan Dekst Tekstil firması Genel Müdürü Faruk Karakaya, DTİM'in KOBİ'leri ve ihracatçıları destekleyen oldukça stratejik hizmetler verdiğini dile getirdi. Karakaya, "Satış pazarlama ekibimizin merkezinizden aldığı veriler ve yaptığı analizlerle, 2021 yılının ilk 6 ayında yaklaşık 30 bin dolarlık bir ihracat gerçekleştirdik." diyerek, Merkeze verdiği hizmetlerden ötürü teşekkür etti.

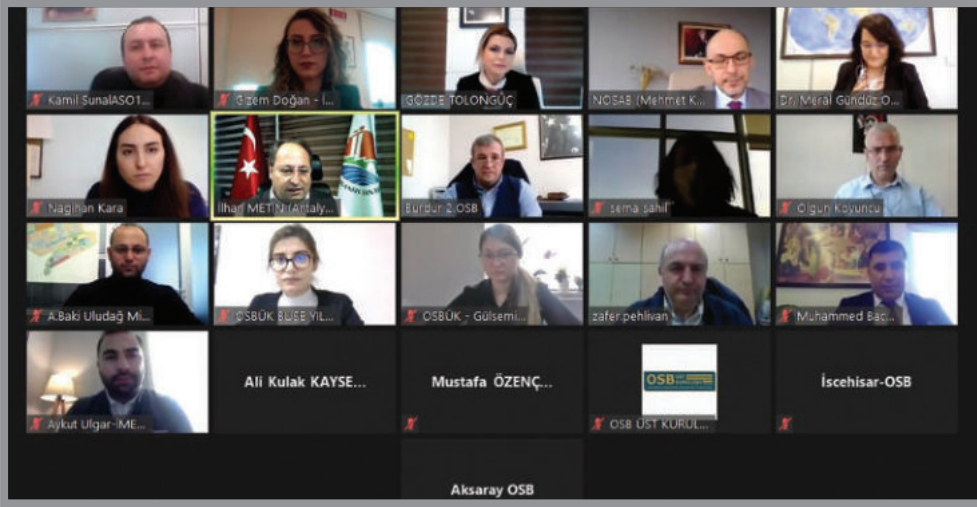
ata
buttons

TORUN

D-EKS
ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС

TÜM OSB'LERE KILAVUZ

OSB bünyesindeki firmaların ihracat kapasitelerini artırarak global pazarlarda daha etkin olmalarını hedefleyen Dış Ticaret Merkezlerinin tüm OSB'lerde kurulması için kılavuz hazırlanacak.

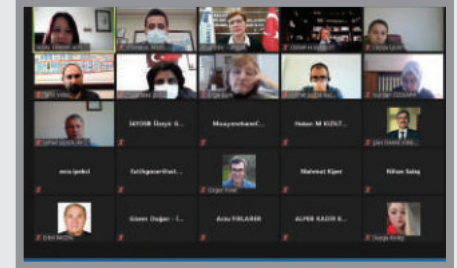
Türkiye'de faaliyet gösteren tüm OSB'lerde ihracat farkındalığını artıracak etkinlik ve çalışmalarını yürütmek, ülke ihracatına ivme kazandıracak projeler üretmek, hali hazırda var olan projelerin bilinirliğini artırmak amacıyla oluşturulan Organze Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) İhracatı Geliştirme Komisyonu, çalışmalarını aktif bir şekilde yürütüyor. Komisyon, İstanbul Anadolu Yakası OSB bünyesinde faaliyet gösteren Dış Ticaret İstihbarat Merkezi (DTİM), Antalya OSB DTİM ve Kayseri OSB DTİM'in çalışmaları

ile "Organize Sanayi Bölgelerinde Faaliyet Gösteren Dış Ticaret İstihbarat Merkezleri İçin İyi Uygulamalar Kılavuzu" hazırlanmasını kararlaştırdı. Hazırlanan kılavuzun, organize sanayi bölgelerinde faaliyete geçmesi planlanan Dış Ticaret İstihbarat Merkezleri çalışmalarında yol gösterici bir rehber olması amaçlanıyor. Dış Ticaret Merkezleri, OSB'ler bünyesinde sürdürülebilir bir ekonomi için katma değerli adımlar atmaya yönelik yenilikçi stratejiler geliştirirken; firmaların dış pazarlardaki gücünü artırmayı hedefliyor.

İAYOSB'DE HİZMET GÜVENLİ

Çalışma ortamında koronavirüs tehdidine karşı önlemler alan İstanbul Anadolu Yakası OSB'nin TSE'den aldığı Güvenli Hizmet Belgesi yenilendi.

İstanbul Anadolu Yakası OSB Bölge Müdürlüğü, Covid-19'a karşı aldığı tedbirlerini güncelleyerek, TSE Güvelli Hizmet Belgesi'ni yeniledi. Türkiye'yi ve dünyayı ekonomik, sosyal, psikolojik olarak birçok alanda sarsan Covid-19 pandemi şartlarında, İstanbul Anadolu Yakası OSB (İAYOSB) Bölge Müdürlüğü, çalışma ortamı ve sisteminde aldığı tedbirler sayesinde 12 Ekim 2020 tarihinde TSE'den Güvenli Hizmet Belgesi almaya hak kazanmıştı. Bu kapsamda belgenin yenilenmesi adına TSE ile yapılan görüşme doğrultusunda müdürlük binamızda tekrar bir denetim gerçekleştirildi. Denetim kapsamında alınan tedbirlerin güncel bilgiler doğrultusunda yenilenecek devam ettiği tespit edilerek, TSE Güvenli Hizmet Belgesi yenilendi.

LİDERLİK WEBİNAR'INA BÜYÜK İLGİ

1997 yılında başlatılan TÜBİTAK ÜSAM (Üniversite-Sanayi Ortak Araştırma Merkezleri) Programının TÜBİTAK Bilim Kurulu kararı ile 2006 yılı sonunda kapatılmasının ardından kurulmuş bir platform olan Üniversite Sanayi İş Birliği Platformu (ÜSİMP), Ekim 2020'de başladığı webinar serisine devam ediyor. ÜSİMP tarafından organize edilen "Birlikte Öğrenelim" webinar serisi kapsamında, İstanbul Anadolu Yakası OSB Bölge Müdürü Ayla Dev, "İşte Liderlik" sunumunu gerçekleştirerek katılımcılarla buluştu. Üniversiteler, teknoloji transfer ofisleri ve sanayiden temsilcilerin yoğun olarak katıldığı webinar'da, lider ve yönetici arasındaki farklar değerlendirilerek, günümüz konjonktüründe iş hayatında lider yönetici olmanın gerekliliği konusu üzerine interaktif bir sunum gerçekleştirildi. Dev, yaptığı sunumda olumlu davranışların olumlu sonuçlar doğuracağını belirterek, bunun sorumluluk isteği ve paylaşma isteği, çalışanlar arasında sağlıklı bir iletişim, problem çözümünde iş birliği gibi pek çok etkisi olacağını söyledi.

İŞ DÜNYASI DOWN CAFE'DE BULUŞTU

Kocaeli Valisi Seddar Yavuz'un eşi Selda Yavuz, farkındalık oluşturmak, beraberliği pekiştirmek amacıyla iş dünyasını Kocaeli'deki Değirmendere Down Cafe sakinleriyle buluşturdu. Down sendromlu bireyler ile yakın temasta bulunan, her faaliyetlerine katılan Selda Yavuz'un gerçekleştirdiği ziyarete, İstanbul Anadolu Yakası OSB Bölge Müdürü Ayla Dev, +1 Fark ile Gölcük Down Sendromlular Derneği Başkanı Belgin Abanoz, Kocaeli Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü İlhan Aydın ve sanayiciler eşlik etti. Katılımcılarla bir süre sohbet eden Bayan Yavuz daha sonra gençlerinin sürpriziyle karşılaştı. +1 Fark ile Gölcük Down Sendromlular Derneği Başkanı Belgin Abanoz, gençler tarafından hazırlanan hediyeleri takdim ederek, "Gençlerimiz kendi elleriyle hazırladıkları hediyeleri sizlere vermek için sabırsızlandılar. Sizlerin ziyaretleri bizlere ve gençlerimize ayrı bir moral ve motivasyon kaynağı oldu. Gençlerimiz bu buluşmayı büyük bir heyecanla beklediler. Bizlere sağladıkları imkân ve katkılarından dolayı Sayın Selda Hanımefendiye ve siz değerli misafirlerimize teşekkür ediyorum." dedi.

İŞ'TE PENDİK UMUT OLDU

İş arayanlar ile işverenleri bir araya getiren İş'te Pendik Buluşmaları, bu sene 20'nci kez gerçekleştirildi. Etkinliğe 54 firma katıldı.

İstanbul Anadolu Yakası OSB ve Pendik Belediyesi tarafından düzenlenen 20. İş'te Pendik Buluşmaları, iş arayanları işverenlerle buluşturdu. Otomotivden tekstile, inşaattan taşımacılığa kadar farklı sektörlerden 54 firmanın katıldığı fuarda iş arayanlar pek çok fırsat yakaladı. Pendik Sahil Etkinlik Alanı'nda gerçekleştirilen etkinlik alanına, iş arayan vatandaşlar ve firmalar yoğun katılım sağladı. İş'te Pendik sayesinde işverenler açık iş pozisyonlarına yönelik uygun eleman bulurken, iş arayanlar da firmaların insan kaynakları yetkilileriyle doğrudan görüşme imkânı buldu. İlki 2012 yılında düzenlenen İş'te Pendik Buluşmaları'nın gerçekleştirildiği alanda mülakatlar, iş başvurusu ve sektörler hakkında bilgilendirmeler yapıldı.

Binlerce kişi iş sahibi oldu

Pendik Belediyesi ve Türkiye İş Kurumu (İŞKUR)

ortaklığında dokuz yıldır devam eden fuarda, bugüne kadar binlerce kişi iş sahibi oldu. Sahil alanına kurulan fuarda katılımcı altmış firma bünyesinde değerlendirilerek istihdam edilmek pek çok iş dalında başvuru toplandı. İş aramak üzere fuara katılım sağlayan vatandaşlar ise kendilerine ve niteliklerine uygun alanlarda başvurularını gerçekleştirme fırsatı yakalamış oldu.

İAYOSB desteği

İş'te Pendik Buluşmaları'nda stant açan İstanbul Anadolu Yakası OSB, iş arayanlara istihdam fırsatları sundu ve bölgedeki çalışmalarla ilgili ihtiyaç duydukları iş gücü profili hakkında arayışta olan vatandaşları bilgilendirdi. Doğru sektör ve iş gücünü bir araya getirme fırsatı sağlanan fuar yüksek katılım ile gerçekleştirildi.

PEYZAJ ÇALIŞMALARI HIZLANDI

İstanbul Anadolu Yakası OSB içinde Üniversite Caddesi'nde, TEM yan yol çalışmaları sırasında OSB girişi düzenlendi ve ortaya çıkan orta refüj alanı, peyzaj alanı olarak değerlendirildi. Afrika zambağı, cennet bambusu, yeni Zelanda keteni, bodur yıldız çalısı gibi, bazıları çiçekli ve her daim yeşil sekiz bitki çeşidinin yanında; oya ağacı, Japon kurtbağrı ve süs kirazı olmak üzere 3 farklı ağaç çeşidi ile beraber, bolluk, bereket, sağlık gibi insanlık için önemli erdem ve değerlerin sembolü olan, 1.000 yaşından büyük olduğu bilinen iki adet zeytin ağacı da temin edilerek, yeni peyzaj alanına ve Bölge Müdürlüğü bahçesine dikildi.

OSB'LERDEN İRAP İLGİSİ

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu başkanlığında düzenlenen İl Afet ve Risk Azaltma Planı (İRAP) Hazırlık Toplantısı, İstanbul Anadolu Yakası OSB'nin de katılımıyla gerçekleştirildi.

İstanbul Anadolu Yakası OSB yönetimi, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu başkanlığında düzenlenen İl Afet ve Risk Azaltma Planı (İRAP) Hazırlık Toplantısı'na katılım gösterdi. Halic Kongre Merkezi'nde düzenlenen ve OSB'lerin de yoğun ilgi gösterdiği toplantıya ayrıca İçişleri Bakan Yardımcısı İsmail Çataklı, İstanbul Valisi Ali Yerlikaya, Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu, 39 ilçe kaymakamı, 39 ilçe belediye başkanı, il müdürleri, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, Afet ve Acil Durum Başkanlığı (AFAD) ve çalışma gruplarının yetkilileri ile akademisyenler katıldı.

Afet Eğitim Yılı ilan edildi

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, toplantıda gerçekleştirdiği konuşmasında, Türkiye Afet Müdahale Planı'nda kurumlar arası koordinasyonu başarılı şekilde gerçekleştirdiklerini ve planı 2020 tecrübelerine göre güncellediklerini söyledi. İstanbul'u bu konuda mastır olarak kabul ettiklerini anlatan Soylu, "İstanbul'da 600'e yakın toplantı gerçekleşti. Bir tek derdimiz var, bir büyük depremde ve bir büyük İstanbul depreminde ayazda kalmamak, milletimize mahcup olmamak." dedi. Afet öncesi alınacak tedbirlerin afet sonrasında meydana gelecek büyük kayıpları önleyeceğini dile getiren Bakan Soylu, çalışma gruplarının faaliyetlerinin bu noktada sürdürüldüğünü ifade etti.

Koordinasyon sağlandı

Vali Yerlikaya da 26 Eylül 2019 tarihinde meydana gelen 5,8 büyüklüğündeki Silivri depreminden 2020 yılı sonuna kadar geçen sürede İstanbul'da gerçekleştirilen deprem anı ve sonrasında yapılan çalışmaları paylaştı. Yerlikaya, "Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında İstanbul'da 27 çalışma grubu ile toplam 565 toplantı yapıldı. Bu toplantılarda kurumlar arası koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması, yerel düzeyde operasyon planlarının geliştirilmesi ve kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik değerli kazanımlar elde edildi." değerlendirmesinde bulundu.

DTİM MARKA OLDU

Markalaşma kapsamında, odak noktası olduğu sanayinin izlerini yenilenen logosuna taşıyan Dış Ticaret İstihbarat Merkezi (DTİM), "İhracatta Dünyaya Açılan Kapı" sloganıyla ve daha güçlü adımlarla hizmet vermeye devam ediyor. İstanbul Anadolu Yakası OSB bünyesinde faaliyetlerini yürüten DTİM, bir marka olmak için gerekli başvuruları yaparak DTİM markasının tescil belgesini aldı. Dış Ticaret İstihbarat Merkezi ayrıca, markalaşma kapsamında yenilenen logosu, aldığı geri bildirimler ve daha kullanışlı bir arayüz oluşturmak adına ihtiyaçlarına uygun olarak web sitesini, domaini ile birlikte yeniledi. Kurgulanan yeni arayüz ile Türkiye'nin herhangi bir yerinde bulunan bir firma, www.dtim.com.tr web sitesi üzerinden, Merkezin sunduğu hizmetler arasından ihtiyaç duyduğu hizmete dair başvuruda bulunabiliyor ve alanında uzman ekip ile çalışmaları gerek online olarak gerekse yüz yüze gerçekleştirebiliyor. Firmalar, yine sistem üzerinden hazırlanan raporları temin edebiliyor.

FİRMALARA PERLATÖR DAĞITILDI

İstanbul Anadolu Yakası OSB, çevreye duyarlılığını bir kez daha kanıtladı. 5 Haziran Dünya Çevre Günü kapsamında, farkındalık oluşturularak katılımcı firmaları su tasarrufuna teşvik etmek amacıyla Bölge Müdürlüğü tarafından, İstanbul Büyük Şehir Belediyesi ve İSKİ Tuzla Şube Müdürlüğü'nün katkılarıyla, yüzde 40 oranında tasarruf sağlayan musluk aparatlarının (perlatör) firmalara dağıtımı sağlandı.

NEBATİ'DEN TUZLA'YA ZİYARET

Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Nureddin Nebati, Tuzla'da bulunan OSB'ler ve iş insanları ile bir araya geldi. Tuzla Sanayici ve İş İnsanları İstişare Toplantısı kapsamında, Nureddin Nebati, soruları ve önerileri yerinde dinledi. Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Nureddin Nebati, "Tuzla, İstanbul'un kalbi ve giriş kapısı. Sanayi anlamında da en önemli ilçelerimiz-

den bir tanesi." diyerek OSB'lerin güçlenmesi için çalışmaların yapılacağı konusunu dile getirdi. Tuzla Belediye Başkanı Dr. Şadi Yazıcı ise İstanbul'un 8 sanayi bölgesinden 5'ine ev sahipliği yaptıklarını belirterek, önemli sanayi kuruluşlarının olduğu ilçede hem nüfusun hem de sanayinin uyum içinde hareket ettiğini söyledi.

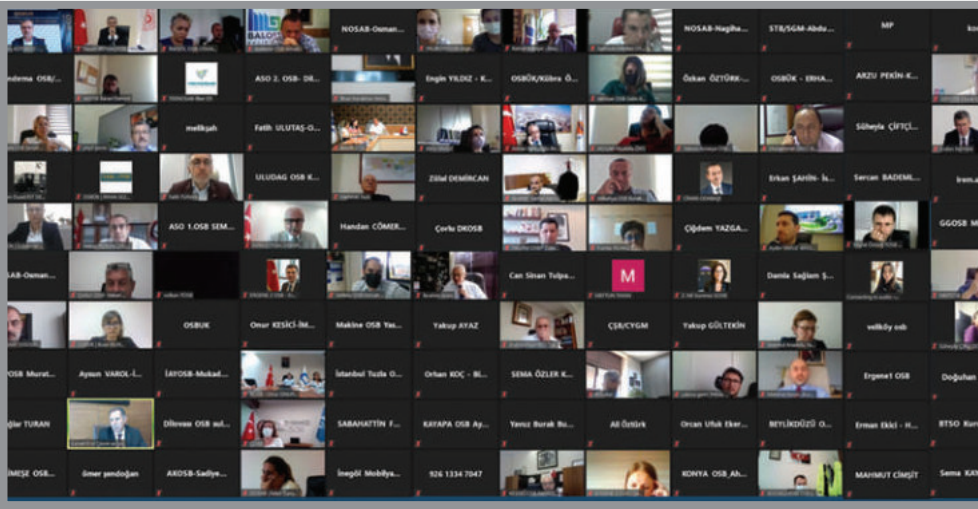
İŞ BİRLİĞİ KÖPRÜSÜ KURULUYOR

Biyoteknoloji ve sağlık alanında çalışan firmalar için bölgesel bir üs olmayı amaçlayan "Sağlık Teknokenti" Teknopol İstanbul ve Teknopolis TTO ile İstanbul Anadolu Yakası OSB (İAYOSB) firmaları arasındaki iş birliği büyütülecek. İAYOSB sanayicileri, bir sağlık teknokenti olarak Pendik ilçesinde kurulan Teknopol İstanbul ve üniversitelerin afileti hastaneleri ile araştırma merkezlerinin sahip olduğu bilgi ve tecrübeyi, sağlık, medikal ve üretim sektöründeki sanayicilerle buluşturmayı ve bu birikimin sektörün ihtiyaçları doğrultusunda ticarileşmesine katkıda

bulunmayı amaçlayan Teknopolis TTO'yu ziyaret etti. Ziyaret kapsamında, Dış Ticaret İstihbarat Merkezinin faaliyetleri hakkında görüşmeler gerçekleştirilerek Teknopol firmalarının yararlanabileceği hizmetler aktarıldı. İki kurum arasında iş birliklerinin geliştirilmesi ile ilgili mutabık kalındı.

Akabinde, İAYOSB bölgesinde sağlık sektöründe faaliyet gösteren katılımcı firmalardan Kampotu, Vimar ve Livfarma; Teknopol İstanbul ve Teknopolis TTO ile ziyaret edilerek olası iş birlikleri hakkında görüşmelerde bulunuldu.

MÜSİLAJA KARŞI EL ELE

Marmara Denizi'ne kıyısı olan 7 şehirdeki işletmedeki 57 OSB ile online yapılan toplantıda, müsilaja karşı alınacak önlemler ve tesislerin mevcut durumları görüşüldü.

Marmara Denizi'nde yaşanan müsilaj felaketine karşı sanayiciler ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı harekete geçti. Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından online olarak Marmara Denizi Eylem Planı Bilgilendirme Toplantısı yapıldı. Marmara Denizi'ne kıyısı olan 7 şehirdeki işletmede aşamasındaki 57 OSB ile yapılan toplantıda, OSB'lerin atık su arıtma tesislerindeki mevcut durumu ve geleceğe dair projeksiyonlar konuşuldu. Toplantıya Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Hasan Büyükdede, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Su ve Toprak Yönetimi Daire Başkanı Gürsel Erul ile OSB'lerin başkanları, bölge müdürleri ve çevre birimi yetkilileri katıldı.

Atıklar gözden geçirilecek

Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Hasan Büyükdede, müsilajın Marmara Denizi'ni ciddi boyutta etkilediğini, bu konuyla bölgedeki atıkların yeniden gözden geçirilmesi fırsatının elde edildiğini söyledi. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bu alandaki çalışmaları hakkında bilgiler veren Bakan Yardımcısı Büyükdede, "Marmara Denizi ile ilgili ne kadar OSB, endüstri bölgesi, serbest bölge ve münferit sanayi tesisleri varsa bunlardan Bakanlığımız sorumlu. Bugünkü toplantıyla OSB'ler özelinde konuyu gözden geçirip, ilgili arkadaşların görüşlerini almak istiyoruz." dedi. Toplantıda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Su ve Toprak Yönetimi Daire Başkanı Gürsel Erul da müsilaj ve bu kapsamda yapılan çalışmalarla ilgili

sunum yaptı. OSBÜK Uzmanı Erhan Işık da Eylem Planı içerisindeki OSB'lerle ilgili bilgi verdi.

Tesisler incelendi

Marmara Eylem Planı kapsamında oluşturulan alt çalışma gruplarının yaptığı çalışmalarla 445 evsel, kentsel ve endüstriyel atık su arıtma tesisi yerinde incelendi. Mevcut durumları tespit edilerek, ihtiyaçları belirlendi ve kirlilik yükleri ortaya koyuldu. Marmara'da tüm günlük toplam 5,7 milyon metreküp atık suyun yüzde 90'ı kentsel atık sularından oluşuyor. Bu havzada 246 kentsel atık su arıtma tesisi bulunuyor. Doğal arıtmalar hariç 211 tesisi yerinde incelenirken, 445 tesisin 244'ünde herhangi bir revizyona ihtiyaç olmadığı saptandı. 46 tesisin arıtma kapasitesinin artırılması, 66'sının hızlıca bakım ve onarıma alınacağı, 26 tesisin 3 yıl içinde hemen yeniden yapılacağı kaydedildi.

Ekolojik denge koruma altında

Yapılan denetimler kapsamında 2 bin 517 adet atık su numunesi alındı. Denetimlerle 175 işletme ve 11 gemiye toplamda 23,5 milyon lira ceza uygulandı. 52 işletme de çevre mevzuatına aykırı fiilleri nedeniyle faaliyetten men edildi.

Mayıs ayında müsilajın yayıldığı alan 12 bin 741 hektara kadar çıkarken, alınan önlemlerle bu alan tamamen müsilajdan temizlendi. Marmara'da yapılan çalışma sonrasında 11 bin metreküp dolayında müsilaj toplandı.

ALTYAPIYA BAKIM

Bölge içinde yürütülen altyapı yenileme çalışmaları kapsamında, eskiyen ve hasar gören beton borular elden geçirildi. CCTV metodu ile kanal görüntüleme robotuyla altyapı hatlarında durum tespit çalışmaları yapıldı. Altyapı hatlarında bazı bölgelerde beton boruların işlevselliğini yitirdiği belirlenirken, taban kısımlarının eridiği ve atık suların toprağa karıştığı gibi olumsuzluklar tespit edildi. Atık su hatlarında CIPP (Cured in Placed Pipe) yerinde kürlenmiş boru metodu ile kanalizasyon hatları yenilenerek, eskiyen veya problemlili beton, korige hatların içinde tek parça bacadan bacaya muhtelif uzunlukta minimum 30 yıla kadar dayanıklı polipropilen borular döşendi. Bacadan bacaya tek parça imal edilmiş boru, bağlantı yerlerinden sızdırma yapma ihtimali ortadan kaldırdı. Yeni boru, üzerindeki toprak ve trafik yükünü sorunsuz bir şekilde taşıma kapasitesine ulaştı. Elastik modülü yüksek yeni tek parça eksiz boru, zaman içinde olabilecek deprem ve yeraltı hareketlerine karşı yüzde 100 mukavim ve elastik hale geldi. Yeni imalatın boru hattına kazandırdığı bir diğer özellik de korige veya beton borunun sürtünme katsayısından çok daha düşük sürtünme katsayısı olduğundan yüksek akışkanlık sağlandı.

ÜRETİM TESİSLERİNİ GEZDİ

İstanbul Milletvekili Ravza Kavakçı Kan, İstanbul Anadolu Yakası OSB'de faaliyet gösteren firmaların sorunları dinlemek ve sanayicilerle bir araya gelmek amacıyla Bölge Müdürlüğünü ziyaret etti. Program kapsamında, Hidelsan Hidrolik firmasına saha ziyareti gerçekleştirildi. Hidelsan Hidrolik firmasının üretim tesislerini gezen Ravza Kavakçı Kan, burada firma yetkililerinden bilgi aldı.

İHRACAT, ORTAK AKIL İLE ARTACAK

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı ve ilişkili kuruluşların katılımlarıyla İstanbul Anadolu Yakası OSB'de gerçekleştirilen koordinasyon toplantısında, ihracatı artırmaya yönelik hedefler görüşüldü.

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA) organizasyonunda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı ve ilişkili kuruluşların katılımlarıyla gerçekleşen koordinasyon toplantılarının altıncısı, İstanbul Anadolu Yakası OSB ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Koordinasyon toplantısında, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı çatısı altında İstanbul'da faaliyet gösteren kurumlar bir araya gelerek ihracatın artırılması konusunu ele aldı. Toplantı kapsamında, İstanbul Anadolu Yakası OSB bünyesinde faaliyetlerini yürüten Dış Ticaret İstihbarat Merkezi (DTİM)'nin çalışmalarının aktarıldığı bir sunum gerçekleştirildi.

Küresel pazar desteği

Sunumda, DTİM'in ülkenin can damarı olan sanayi tesislerinin, küresel pazardaki rekabet ortamında daha sağlam biçimde yer almasını sağlayacak hamleleri sanayicilerle birlikte yapma gayesiyle hayata geçirildiği anlatıldı. Merkezin, dış ticaret istihbarat kanallarını kullanarak danışmanlık talep eden firmalara hedef pazar tespiti, hedef müşteri tespiti veya sürdürülebilir hedef tedarikçi tespiti hizmetlerini, terzilik usulü şeklinde firmaya özel, firmanın talepleri, ürün bilgileri, pazar bilgileri, rakip bilgileri gibi kriterlerini göz önünde bulundurarak rapor ettiği ve firmaların küresel pazarlara açılmasına destek olduğu kaydedildi. Toplantıda, merkezin sürdürülebilirliği ve bölgesel faydalarının artırılması hususunda gerçekleştirilebilecek olası iş birlikleri hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

İAYOSB CANIKLI'YI AĞIRLADI

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Nurettin Canikli İstanbul Anadolu Yakası OSB'yi ziyaret ederek, fabrikaları gezdi. Sanayinin büyük ihtiyaç duyduğu meslek lisesi öğrencileriyle bir araya geldi.

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı, Ekonomi İşleri Başkanı ve İstanbul Milletvekili Nurettin Canikli ve beraberindeki heyet, İstanbul Anadolu Yakası OSB, Birlik OSB ve BİRMES'te bulunan fabrikalara ziyarette bulundu.

İstanbul Anadolu Yakası OSB Bölge Müdürlüğünde Başkan Murat Çökmez'den bölgenin üretimi ve ülke

ekonomisine katkısı hakkında bilgi alan Canikli, sonrasında bölge içerisinde yer alan fabrikaları gezdi.

Firma ziyaretleri esnasında Akım Metal'de meslek lisesi öğrencileriyle bir araya gelen Canikli, öğrencilerle meslek hayatlarına dair beklentileri hakkında sohbet etti.

ÖNEL'DEN FARKINDALIK EĞİTİMİ

Eğitimci Yazar, Yönetim Danışmanı ve Endüstri Mühendisi Onur Önel, İstanbul Anadolu Yakası katılımcılarıyla online olarak buluştu. "Kurum İçi İletişim ve Kurumsal Farkındalık Eğitimi" ve "Kurumsallaşmanın Önündeki Engeller" konulu web seminerlerine, bölge katılımcıları yoğun ilgi gösterdi. Önel, seminerler kapsamında; kurumsal farkındalık, kurum kültürünün içselleştirilmesi, kurum temsili ve yönetişimin incelikleri konularında bilgi verdi.

İYİ PARTİDEN İAYOSB'YE ZİYARET

İYİ Parti Genel Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Akalın ve beraberindeki heyet, İstanbul Anadolu Yakası OSB (İAYOSB)'yi ziyaret ederek, İAYOSB Yönetim Kurulu ile bir araya geldi. İAYOSB Bölge Müdürlüğünde gerçekleşen ziyarete, Genel Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Akalın'ın yanı sıra İYİ Parti Kurucular

Kurulu Üyeleri, İstanbul İl Başkan Yardımcıları ve yöneticileri ile İYİ Parti Tuzla İlçe Başkanı ve yöneticileri de katılım sağladı. İAYOSB Başkanı Murat Çökmez'in karşılama konuşması sonrasında söz alan Prof. Dr. Mehmet Akalın, güncel gelişmeler, partilerinin ekonomi ve sanayi politikaları hakkında bilgi verdi.

Prof. Dr. Habib ASAN

SINAI MÜLKİYETE TÜRKPATENT KALKANI

Sınai mülkiyet haklarının tescilinden sorumlu olan TÜRKPATENT; faydalı model, patent, marka, coğrafi işaret gibi pek çok konuda kendisine ulaşan başvuruları değerlendiriyor. Yenilik ekosisteminin ivmelenmesine zemin hazırlayan Kurum, Türkiye'nin ekonomik ve teknolojik gelişmesine hizmet ediyor.

Türkiye'nin fikri sermayesinin ve yenilik kapasitesinin artırılmasına katkı sağlayan, sınai mülkiyet alanında ulusal ve uluslararası politikalara yön veren Türk Patent ve Marka Kurumu (TÜRKPATENT); patentler, faydalı modeller, markalar, coğrafi işaretler, geleneksel ürün adları, tasarımlar ile entegre devre topoğrafyalarının ilgili mevzuat hükümleri uyarınca tescilini ve bu hakların korunmasını sağlıyor. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı Kurum, sınai mülkiyet bilincini toplumun bütün kesimlerinde artırmayı hedefliyor. Odağına, bilginin değere dönüşüm sürecinde stratejik konumda olan sınai mülkiyet haklarını alan TÜRKPATENT, kendisine ulaşan binlerce başvuruyu değerlendiriyor.

Kurum faaliyetleri hakkında bilgi veren TÜRKPATENT Başkanı Prof. Dr. Habib Asan, coğrafi işaretlerin genel çerçevesini çizerken; bu alandaki çeşitli kavramlara açıklık getirdi. Coğrafi işaret başvurularının doğrudan veya marka vekilleri aracılığı ile Türk Patent ve Marka Kurumuna yapıldığını belirten Asan, başvurudan tescil aşamasına kadar 8-24 aylık bir sürenin gerekli olduğunu kaydetti.

Prof. Dr. Habib Asan, 2016-2020 yılları arasındaki verilere göre, coğrafi işaret başvurularında ve tescillerinde son beş yılda büyük artış olduğunu söyledi. 2016 yılında 93 olan başvuru sayısının 2020 yılında 477'ye ulaştığını dile getiren Asan, 2020 yılında tescil edilen coğrafi işaret sayısının 164'e ulaştığını ifade etti.

Karakteristik özellikler taşıyor

Coğrafi işaret nedir, tescil ne anlama geliyor, nasıl alınır? Başvuru için gereken şartlar nelerdir?

Coğrafi işaretler belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibarıyla kökenin bulunduğu bir yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş ürünleri gösteren işaretlerdir. Belirli bir bölgeden kaynaklanan ürünün, sadece o bölgede bulunabilecek karakteristik özellikler taşıdığını ifade eder. Coğrafi işaretler menşe adı ve mahreç işareti olmak üzere ikiye ayrılır. Belirli bir bölgeden kaynaklanan ve bu bölgeye ait karakteristik özellikler taşıyan ürüne, söz konusu karakteristik özellikleri veren tüm aşamalar o bölgede gerçekleşmek zorunda ise, bu durumda bulunan coğrafi işaretlere “menşe adı” denir. Menşe adına örnek olarak Eskişehir Lületaş, Aydın İnciri, Ege Pamuğu verilebilir. Bu ürünler niteliklerini ancak ait olduğu yöre içinde üretildiği takdirde kazanabildiklerinden dolayı, ait oldukları coğrafi bölgenin dışında üretilemezler.

Mahreç ve geleneksel ürün

Mahreç ve geleneksel ürün kavramlarını da anlatır mısınız?

Ürüne karakteristik özellikler veren aşamalardan en az biri söz konusu bölgede gerçekleşmek kaydıyla, başka yerlerde üretim yapıldığında da aynı karakteristik özellikler elde edilebiliyorsa, bu durumdaki coğrafi işaretlere ise “mahreç işareti” denir. Mahreç işaretine örnek olarak “Damal Bebeği, Isparta Halısı, Antep Baklavası” verilebilir. Bu tür ürünlerin üretiminde, buldukları coğrafi bölgeye ait üretim yöntemlerinin aynen kullanılması ve ürünün kalitesinin aynı olması zorunluluğu vardır. Mahreç işaretleri de prensip olarak tescilde belirtilen coğrafi sınırdaki üretilebilirler.

Bunların dışında, ilgili piyasada bir ürünü tarif etmek için geleneksel olarak en az 30 yıl süreyle kullanıldığı kanıtlanabilen, menşe adı veya mahreç işareti kapsamına girmeyen ürünlerin korunması amacıyla “geleneksel ürün adı” tescilli için başvuru yapılabilir. Geleneksel ürün adı tescilinde başvuruya konu ürünün geleneksel üretim veya işleme yöntemi yahut geleneksel bileşimden kaynaklanması ya da geleneksel ham madde veya malzemeden üretilmiş olması gereklidir. Buna örnek olarak ise “Ezo Gelin Çorbası” verilebilir.

Coğrafi işarete ortak hak

Coğrafi işaret ve geleneksel ürün adı tescil başvurusunu kimler yapabilir? Başvuran kişiye sağladığı haklar var mıdır?

Coğrafi işaretleri diğer sınai mülkiyet haklarından ayıran en belirgin hususlardan biri, başvuru ve tescil sahipliği konusudur. Coğrafi işaret ve geleneksel ürün adı tescil başvurusu için herkes başvuruda bulunamaz. Tescile konu olan ürünün üreticisi olan üretici grupları, coğrafi yöre ile ilgili belediyeler, kaymakamlıklar veya valilikler gibi kamu kuruluşları, ürünle ilgili olarak kamu yararına çalışan veya üyelerinin ekonomik çıkarlarını korumaya yetkili dernekler, vakıflar ve kooperatifler veya bir ürünün tek üreticisi konumunda olduğu kanıtlanabilen üreticiler başvuru yapabilirler.

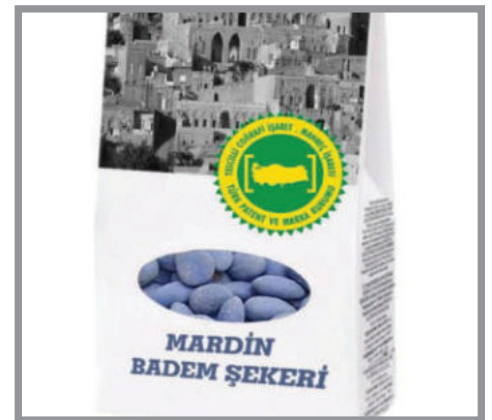
Coğrafi işaretler, tescil ettiren kişiye münhasır bir hak sağlamaz. Coğrafi işaret, belirli bir coğrafi alandaki toprak, hava, su ve beşeri faktörlerle yörgülerek şekillenen, “ayırt edici özellik” kazanan “anonim” özelliklerin korunmasını sağlayan “anonim hak”tır. Tescil ile korumaya alınan özelliklere bağlı kalmak koşuluyla her üretici üretim yapabileceği gibi, yine tescilde belirtilen denetim sistemine denetletmek koşuluyla, tescilli coğrafi işareti kullanım hakkına sahip olur.

Coğrafi işaretin tescili için öncelikle başvuru hakkı sahibi olmak gerekiyor. Sonrasında; Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında ürün tanımı, üretim tekniği, coğrafi bölgeyle ilişkisini ortaya koyan kanıtlar, denetleme biçimi vb. bilgi ve belgelerin sunulmasıyla başvuru işlemi gerçekleştirilmiş olur.

8-24 aylık süre

Coğrafi işaretle gerçekleşen korumada sistem nasıl çalışıyor?

Coğrafi işaret başvuruları doğrudan veya marka vekilleri aracılığı ile Türk Patent ve Marka Kurumuna yapılır. Tescil başvurusu yapılan coğrafi işarete veya geleneksel ürün adına ait başvuru TÜRKPATENT tarafından değerlendirilir. İhtiyaç duyulması halinde, TÜRKPATENT ilgili kurum veya kuruluşlardan görüş alabilir. Uzmanlarımız coğrafi işaret başvuru dosyalarında bulunan eksikliklerin tamamlanması ve başvuruların ilana hazır hale getirilmesi için başvuru sahipleri ile koordineli bir şekilde ve iletişim halinde çalışırlar.

Başvurudan tescil aşamasına kadar geçen süre ürünlerin özelliklerine göre değişebilir. Kuruma sunulan başvuru dosyalarının ürünün tanımını, özelliklerini, tarihi ve ayırt edici özelliklerini başarılı biçimde yansıtmaya süreci kısaltır. Ürün çeşidine göre farklılık gösteren bu süreç, genellikle 8-24 ay içinde tamamlanır.

Sinai Mülkiyet Kanununda belirtilen koşulları sağlayan başvurular "Resmî Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adı Bülteni"nde yayımlanır. Yayımlanmasından itibaren 3 ay içinde hakkındaki itiraz yapılmamış ya da yapılan itirazlar nihai olarak reddedilmiş veya değişikliğe uğramış başvuru, iki ay içinde tescil ücretinin ödenmesi üzerine tescil edilir, sicile kaydedilir ve Bültekte yayımlanır.

Denetim mercii belirtiliyor

Tescil sürecinde ürünlerin denetimi hakkında bilgi verebilir misiniz?

Coğrafi İşaret korumasında sistemin işleyişindeki en önemli hususlardan biri tescil sürecinde ürünlerin izlenebilirliği ve etkin denetim sisteminin iyi oluşturulmuş olması, tescil sonrasında da iyi bir şekilde işletilmesidir.

Denetimi yapacak mercii, coğrafi işaretin sicil kayıtlarında belirtilir. Bu mercii, ürünün üretimi, işlenmesi, pazarlanması, tescilli menşe adı veya mahreç işaretinin kullanım biçimi, ürün üzerinde belirtilmesi gibi hususları ayrıntılı olarak denetlemek üzere yeterli personel, donanım ve diğer imkânlarla sahip olmalıdır. Denetim işlemi için konu ile ilgili uzman ve tarafsız kurum/kuruluşlarla iş birliği yapılabilir. 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'na göre; tarım ve gıda ile ilgili coğrafi işaretlerin kullanımının tescilde belirtilen özelliklere uygunluğunu Tarım ve Orman Bakanlığı da denetler. Ayrıca 2018 yılında TÜRK PATENT

ve Ticaret Bakanlığı arasında gerçekleştirilen protokol çerçevesinde coğrafi işaretlerin piyasa denetimi Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir.

Şartlara uygun üretimin simgesi

Amblem kullanımı hangi durumlarda zorunludur?

Tescilli coğrafi işaretin ürün adı üzerinde kullanıldığı durumlarda, amblem kullanımı zorunludur. Tescilli coğrafi işaretin ve amblemin üzerinde kullanıldığı ürünün sicilde belirtilen şartlara uygun üretilmiş olması şarttır. Amblemin amacı, ürünün coğrafi işaret/geleneksel ürün adı olduğu konusunda tüketiciyi bilgilendirmek ve denetleme faaliyetlerini kolaylaştırmaktır.

Coğrafi işaretler, geleneksel bilginin bir ürün olarak şekillendirildiği, paketlenildiği, alındığı ve satıldığı; ürünün kalitesi, geleneksel üretim metodu ve coğrafi kaynağı arasındaki sıkı bağı simgeleyen bir güvencedir.

Gelecek nesillere aktarım

Coğrafi işaret neden önemlidir? Tescil yeterli midir, nasıl faydaya dönüşür?

Tüketiciler satın aldıkları ürünlerde belirli bir kalite, standart, güvence ararlar. Bunları sağladığından emin oldukları ürünlere yönelirler. Ayrıca bir yörenin adıyla ün kazanmış ürünlerin benzerlerinden farklı özelliklere sahip olduğu algısıyla belirli bir yörenin meyvesini, peynirini, zeytinini ya da yemeğini diğerlerine tercih edebilirler. Coğrafi işaret sistemi tüketicilerin tüm bu tercihleri yönünde bir çeşit kalite garantisini ifade eder.

Ezogelin Çorba

Aydın İnciri

Antep Baklavası

Coğrafi işaret ve geleneksel ürün adı tesciline konu olan ürünün standardının ve geleneksel özellikteki üretim metodunun korunması ise ürünün özgünlüğünü koruyarak gelecek nesillere aktarılmasının yanı sıra ürüne pazarlama gücü katar. Bu tescil ile bir tekel hakkı oluşmaz. Coğrafi işaret, ürünün gerçek üreticilerini koruyan kolektif bir hak olup kırsal kalkınmaya aracılık eder ve ülke ekonomisine katkı sağlar.

Ayvalık Zeytinyağı

Yüksek katma değerli ürünler

Coğrafi işaret tescilli ürünlerin ekonomiyeye katkıları nelerdir?

Yapılan araştırmalara göre coğrafi işaret tescilli bir ürün benzerlerine göre yaklaşık yüzde 30 daha yüksek fiyata alıcı bulmaktadır. Bu da üretilen ürünün ekonomik anlamda daha yüksek bir katma değere sahip olması anlamına gelmektedir.

Coğrafi işaret tescili, yöreye has ürünlerin daha yüksek katma değerle üretilmesinin yolunu açarak kırsal kalkınmayı desteklediği gibi insanların yaşadıkları yörede ekonomik refahlarının artmasına, buldukları yerlerde üretime katılmalarına, turizmin gelişmesine ve dolayısıyla göç hareketlerinin önlenmesine katkı sağlar.

Afyon Sucuğu

Denetimler TÜRKPATENT kontrolünde

Tescil edilen ürünlere ilişkin denetimler sık sık tekrarlanıyor mu?

Coğrafi işaret tescilinin ekonomik değere dönüşmesi etkin denetim ve tanıtım faaliyetlerinin yanı sıra, tescilde belirlenen kalite ve üretim koşullarından ödün vermeyen üreticilerin birlikte hareket etmeleri ile mümkündür.

Denetimler coğrafi işaret tescilinde belirtilen denetim mercisinin sorumluluğundadır. Üreticiler, kanun gereği tescil ettirene bu ürünün üretim, pazarlama vb. aşamalarında faaliyet gösterdiklerine dair bildirimde bulunurlar. Tescil ettiren de koordine ettiği denetim mercii vasıtasıyla gerçekleştireceği denetimlerde, söz konusu coğrafi işaret adını kullananların tescil belgesinde yazan hususlara uygunluğunu kontrol eder. Mevzuat gereği tescil ettirenler her yıl, gerçekleştirdikleri denetimlere ilişkin raporları TÜRKPATENT'e sunmakta ve bu denetimler TÜRKPATENT tarafından kontrol edilmektedir.

Diyarbakır Karpuzu

Son beş yılda arttı

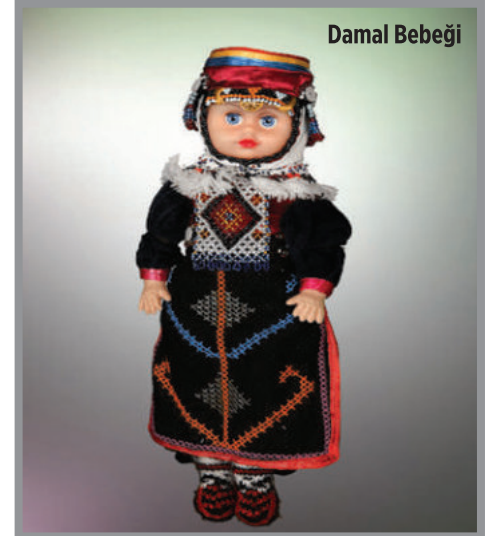
Ülkemizdeki coğrafi işaretli ürünlere ve coğrafi işaret başvurularına ilişkin sayılar nasıl?

2016-2020 yılları arasında gerçekleşen coğrafi işaret başvuru ve tescil istatistikleri incelendiğinde, coğrafi işaret başvurularında ve tescillerinde son beş yılda büyük artış olduğu görülmektedir. 2016 yılında 93 olan başvuru sayısının 2020 yılında 477'ye ulaştığını görüyoruz. 2020 yılında tescil edilen coğrafi işaret sayısı ise 164 oldu.

Mevcut durum itibarıyla başvuru süreci devam eden coğrafi işaret sayısı 22'si geleneksel ürün adı olmak üzere 739'dur. Tescilli coğrafi işaret sayısı ise 4'ü geleneksel ürün adı olmak üzere toplam 900'dür.

AB Komisyonu nezdinde tescilli 7 adet coğrafi işaretimiz bulunmaktadır. Bunlar; Antep Baklavası, Aydın İnciri, Aydın Kestanesi, Bayramiç Beyazı, Malatya Kayısı, Milas Zeytinyağı ve Taşköprü Sarımsağı'dır.

Damal Bebeği

İsmail Erkam TÜZGEN

**İSTANBUL KALKINMA
AJANSI GENEL
SEKRETERİ**

ÖNCELİKLİ YATIRIM ALANLARI

15/06/2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ülkemizde yeni teşvik sistemi uygulamasına geçilmiştir. Yeniden tasarlanarak yürürlüğe giren teşvik sistemi ile tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesi, üretim ve istihdamın artırılması, rekabet gücünü artıracak AR-GE içeriği yüksek yatırımların özendirilmesi, uluslararası doğrudan yatırımların artırılması, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması gibi hedeflere ulaşılmasına olanak sağlayacak iktisadi dönüşümün gerçekleşmesi amaçlanmıştır.

2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında Genel Teşvik Uygulamaları, Bölgesel Teşvik Uygulamaları, Öncelikli Yatırımların Teşviki ve Stratejik Yatırımların Teşviki şeklinde 4 farklı uygulama bulunmaktadır. Yatırımcıların, komple yeni, tevsî, modernizasyon, ürün çeşitlendirme ve entegrasyon başlıklarında yapacakları yatırımlara önemli avantajlar sağlanmaktadır. Teşvik uygulamalarına göre değişmekle birlikte KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, sigorta primi desteği, gelir vergisi stopaj desteği, faiz/kar payı desteği, yatırım yeri tahsisi ve KDV iadesi gibi destek unsurları, yatırım maliyetini düşürerek finansman yükünü önemli ölçüde hafifletmekte ve yeni yatırımların ekonomiye kazandırılmasında özendirici bir fonksiyon üstlenmektedir.

Üretim, ihracat ve istihdamın artırılarak iller arasındaki gelişmişlik ve gelir düzeyi farklılıklarının ortadan kaldırılması amacını taşıyan bölgesel teşvik uygulamasına göre iller 6 bölgeye ayrılmış, il bazında desteklenmesi kararlaştırılan sektörler kentlerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiştir. Ayrıca, üretimi kritik olan çeşitli orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürünlerin imalatına yönelik destek unsurları yoğunlaştırılarak, katma değerli ürünlerin yurt içinde üretimlerinin yaygınlaştırılması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda orta-yüksek teknoloji ürünlerin imalatına yönelik yatırımlar;

İstanbul ili hariç olmak üzere 1'inci, 2'nci ve 3'üncü bölgede gerçekleştirilmesi halinde 4'üncü bölge desteklerinden yararlanabilmektedir. Ancak, İstanbul ilinde komple yeni yatırımlar hariç olmak üzere organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde gerçekleştirilecek asgari 5 milyon TL tutarındaki yatırımlar ile OSB ya da endüstri bölgeleri dışındaki en az 10 milyon TL tutarındaki yatırımlar 1. bölgedeki bölgesel desteklerden yararlanabilmektedir.

4. Bölge Desteklerinden Yararlanabilecek Orta-Yüksek Teknolojili Yatırım Konuları

US-97 Kodu	Sektör
24 (2423 hariç)	Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı (İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı hariç)
29	B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı
31	B.Y.S. Elektrikli Makine ve Cihazların İmalatı
34	Motorlu Kara Taşıtları İmalatı
352	Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ile Vagonlarının İmalatı
359	B.Y.S. Ulaşım Araçları İmalatı

Ayrıca, 2012 /3305 sayılı Kararın 17. maddesinde belirtilen yatırım konuları öncelikli olarak tanımlanmış ve söz konusu yatırımlar için istisnai bir uygulama getirilmiştir. Öncelikli Yatırımlar, yatırım yerine bakılmaksızın Bölgesel Teşvik Uygulamaları kapsamında 5. bölge desteklerinden, 6. bölgede gerçekleştirilmesi halinde ise bu bölgede geçerli olan desteklerden yararlanabilmektedir. Kararın 17. maddesinin n fıkrasında öncelikli yatırımlar arasında belirtilen ve 5. bölgeye sunulan destek unsurlarından faydalanabilecek yüksek teknoloji yatırım konularına yer verilmektedir.

5. Bölge Desteklerinden Yararlanabilecek Yüksek Teknolojili Yatırım Konuları

US-97 Kodu	Sektör
2423	Eczacılıkta ve Tıpta Kullanılan Kimyasal ve Bitkisel Kaynaklı Ürünlerin İmalatı
30	Büro, Muhasebe ve Bilgi İşlem Makineleri İmalatı
32	Radyo, Televizyon, Haberleşme Teçhizatı ve Cihazları İmalatı
33	Tıbbi Aletler; Hassas ve Optik Aletler İle Saat İmalatı
353	Hava ve Uzay Taşıtları İmalatı

Öte yandan, ithalat bağımlılığı yüksek ara malı ve nihai ürünlerin imalatını içeren yatırımlar stratejik yatırım olarak değerlendirilmektedir. Stratejik yatırımlar kapsamında desteğe hak kazanabilmek için aşağıdaki kriterlerin karşılanması gereklidir:

- Asgari sabit yatırım tutarının 50 milyon TL olması
- Yatırım konusu ürünle ilgili yurt içi toplam üretim kapasitesinin ithalden az olması
- Yatırımla sağlanan katma değer asgari yüzde 40 olması (rafineri ve petrokimya yatırımlarında bu şart aranmaz)
- Üretilen ürünle ilgili toplam ithalat değerinin son 1 yıl itibarıyla en az 50 milyon ABD Doları olması

Bununla beraber Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Kapsamında stratejik yatırım olarak desteklenmesi uygun görülen yatırımlar yukarıdaki kriterler aranmaksızın stratejik yatırım olarak değerlendirilmektedir. Makine, kimya, eczacılık, bilgisayar, elektronik ve optik, elektrikli teçhizat ve ulaşım araçları sektörlerinde belirtilen öncelikli ürün listesindeki yatırımlar hamle programı kapsamında desteklenebilmektedir. Hamle programı kapsamında desteklenmeye hak kazanan yatırım projeleri 6. bölge dışındaki illerde gerçekleştirilseler dahi sadece 6. bölgeye sunulan sigorta primi işçi desteği ile gelir

vergisiz stopaj desteği avantajlarından da ayrıcalıklı olarak yararlanabilmektedir. Hamle programında desteklenecek ürünler dönemler itibarıyla ilan edilmekte, başvurular ilan yayımlandıktan sonra alınmaktadır.

Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Kapsamında Desteklenecek Sektörler

Sıra	Sektör
1	Makine
2	Kimya
3	Eczacılık
4	Bilgisayar, Elektronik ve Optik
5	Elektrikli Teçhizat
6	Ulaşım Araçları

2012/3305 sayılı Karar kapsamında sözü edilen destek unsurlarından yararlanabilmek için yatırımcının, yatırım teşvik belgesi alması gerekmektedir. Yatırım Teşvik Belgesi 02.07.2018 tarihinden itibaren elektronik olarak düzenlenmekte ve müracaatlar tamamen web tabanlı olarak E-TUYS sistemi üzerinden yürütüldüğünden oldukça kolaylaşmıştır.

Bilindiği üzere birçok kurum ve kuruluş tarafından sağlanan çok farklı destek türü bulunmaktadır. Yatırımcıların ve iş dünyasının desteklere ilişkin bilgiye erişimini kolaylaştırmaya katkı sağlama amacıyla öne çıkan yeni bir proje Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı himayelerinde Kalkınma Ajansları eliyle 2020 yılında hayata geçirilmiştir. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sağlanan desteklere ilişkin bilgilerin tek bir çatı altında toplandığı, www.yatirimadestek.gov.tr web sitesi yatırımcı ve girişimcilerin sorularına yanıt arayabildikleri önemli bir platforma dönüşmüştür. Ayrıca, site içerisindeki teşvik robotu yardımıyla 2012/3305 sayılı karar kapsamındaki yatırım teşvikleri kolayca hesaplanabilmektedir. Üyelik kaydı gerektirmeyen ve sunulan hizmetlerin ücretsiz olduğu site, devlet desteklerine hızlı bir şekilde ve kolay erişim imkânı sağlaması bakımından yatırımcıların yeni adresi olmuştur.

Ufuk KAYA

İŞLETMELERE DİJİTAL KOÇLUK DÖNÜŞÜMÜN REHBERİ: MODEL FABRİKALAR

Türkiye'nin ilk Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezi ASO Model Fabrika, verimlilik artışından kaliteye, Yalın Üretimden dijital dönüşüme kadar birçok alanda firmalara rehberlik yapıyor. Model Fabrikada, sadece firma çalışanlarının değil firma sahiplerinin de düşünce yapısını değiştirmeyi hedefleyen bir yaklaşım izleniyor.

Yalın üretim, dijital dönüşüm, ürün geliştirme, enerji verimliliği gibi konularda işletmelerde çalışan personelin bilgi ve becerilerini artırmalarını sağlayacak olan Model Fabrikalar, KOBİ'lerin Sanayi 4.0'a entegrasyonunu kolaylaştıracak. İlk olarak Ekim 2019'da Ankara'da kurulup faaliyete geçtikten sonra Türkiye geneline yayılmaya başlayan Model Fabrikalar, "dijital dönüşüm merkezi" adıyla da biliniyor. Ankara Sanayi Odası (ASO) 1. OSB' de bulunan Model Fabrikada, üretimde gereksiz kaynak kullanımının yok edilerek verimliliğin artırılması esasına dayanan Toyota Üretim Sistemi uygulanıyor. Katılımcılara, makineler, ekipmanlar, montaj istasyonları, taşıma ve depolama üniteleri gibi pek çok konuda, hata yapma serbestliğinin olduğu örnek üretim hattında üretime yönelik eğitimler veriliyor. Alınan eğitimlerin hayata geçirilmesiyle firmalar, verimliliklerini arttırırken, tasarruf da sağlayabiliyorlar. ASO Model Fabrika Direktörü Ufuk Kaya, "Bizden eğitim ve koçluk alan firmaların kendi Yalın Liderleri ile süreçlerini yalınlaştırdığı oranda maliyetlerini düşürmeleri, teslimat zamanlarını doğrulamaları ve kalite/müşteri memnuniyeti çitasını yükselttikleri daha rekabetçi, katma değerli ürün ve hizmetlere yönelik yapılar haline gelmesi mümkün." dedi.

Verimlilik artışı sağlıyor

Model Fabrika nedir? Model fabrika fikri nasıl ortaya çıktı?

Model Fabrika konsepti; 10. Kalkınma Programı'nın temel politikalarından biri olan üretimde verimliliği artırmak ve KOBİ'ler başta olmak üzere sanayi işletmelerini kendi yetkinlikleriyle ürün ve hizmetlerine değer katmayan süreçlerden kurtulmalarını sağlamak, bu sayede üretim maliyetlerini düşürmek, zamanında teslimat oranlarını yükseltmek ve kaliteyi iyileştirmek gibi temel çıktıları olan bir sistem yaklaşımını benimsemelerine yönelik bir eğitim/dönüşüm modeli ihtiyacından ortaya çıkmıştır. Model Fabrikalar işte tam da bu ihtiyacı karşılamaya yönelik olarak, deneysel öğrenme ilkelerinin hata yapma serbestliği olan gerçek bir üretim hattında Yalın Üretim metotlarının uygulanarak verimliliğin hiçbir yeni yatırım yapmadan artırabildiğini gösteren, firma katılımcılarını bu sistematik için eğiten, koçluk yapan merkezlerdir.

İsraftan kaçınma yöntemleri

Sektörel bir ayrışma var mıdır?

Model Fabrika konsepti ve öğrenme hattı, Yalın Üretim, başka bir ifadeyle Toyota Üretim Sistemi, dinamiklerini ve metotlarını içeren bir sistem yaklaşımını katılımcılara sunuyor. İşletmelerdeki katma değersiz işlerin yani israfların öncelikle

tanınması ve kabul edilmesi ilk ve en önemli unsurdur. Sonrasında bunları en aza indirgeyecek stoksuz çalışma, akış/çekme sistemi, hat dengeleme, tekli dakikalarda model değişimi, performans yönetimi, problem çözme teknikleri, iş standartlaştırma gibi metotları, işletmelerimiz ismini burada saymadığımız onlarca farklı başlık altındaki eğitimleri hangi sektörden, hangi ölçekten ve olgunluk seviyesinden gelirse gelsin alabilir ve kendi yetkinliklerini artırabilirler.

Bakış açısını değiştiriyor

Model fabrikada temelde hangi konularda hizmetler sunuyorsunuz ve sürdürülebilirliğini nasıl sağlıyorsunuz?

Türkiye'nin ilk Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezi Ankara Model Fabrika olarak yaklaşık 2 yıllık bir proje sürecinden sonra 2019 Ekim ayında Ankara Sanayi Odasına bağlı bir iktisadi işletme olarak tüzel kişiliğine kavuştu. Kâr amacı gütmeyen başa baş bir iş modeline sahip olan Model Fabrikamızda verilen temel hizmetleri; Farkındalık Seminerleri, Deneysel Eğitimler, saha koçluklarını da içeren Öğren Dönüş Programları, Üniversiteler ve Teknoloji Grupları ile Ortak Projeler şeklinde dört ana başlık altında özetleyebiliriz. Şehir dışından eğitim almak isteyen firmalarımız için süreleri 1-8 gün arasında değişen, eğitim içeriğinin firmanın seviyesi ve öncelikle ihtiyaçlarına göre belirlediğimiz deneysel

(teorik ve senaryolar üzerinden uygulamalı) eğitimleri içinde bulunduğumuz ASO 1. OSB'mize ait Ankara Sanayi Odası Sürekli Eğitim Merkezi (ASOSEM) kompleksinde bulunan son derece ekonomik ve konforlu konaklama imkânlarıyla alabilirler. Sürdürülebilirlik konusunda ise Öğren Dönüş Programlarımızla sahada sağladığımız kazanımların ve bu kazanımların firmalar için yetiştirdiğimiz Yalın Liderlerin büyük etkisi var. Firmalarda seçilen bir pilot alanda 4 ay gibi kısa bir sürede hem de hiçbir yeni yatırım yapmadan mevcut imkânlarla sadece üretime bakış açısını değiştirerek elde ettiğimiz çarpıcı kazanımları firma sahipleri, karar vericiler ve çözüme ortak ettiğimiz çalışanlar gördüğünde tekrar geriye dönmek istemiyorlar. Ayrıca saha programlarına dâhil ettiğimiz firmalarımızı periyodik olarak ziyaret ediyor ve durumlarını izliyoruz.

Yalın Üretim metodoloji kazandırıyor

Model fabrika olabilmek için ne gibi özelliklere sahip olmak gerekiyor?

Model Fabrika aslında deneyimsel öğrenme ilkelerinin sergilendiği ve katılımcıların gerçek bir üretim hattında ki buna öğrenme hattı da diyebiliriz, Yalın Üretim metodolojisini kendi firmasına taşıyabilecek ve uygulayabilecek bir yetkinlik kazandırdığı bir dönüşüm merkezi. Bizden eğitim ve koçluk alan firmaların kendi Yalın Liderleri ile süreçlerini yalınlaştırdığı oranda maliyetlerini düşürmeleri, teslimat zamanlarını

doğrulamaları ve kalite/müşteri memnuniyeti çitasını yükselttikleri daha rekabetçi, katma değerli ürün ve hizmetlere yönelik yapılar haline gelmesi mümkün.

Diğer model fabrikalara destek

Model fabrikayı kurarken devlet desteği ve teşviki sağlanıyor mu? Yer seçimi konusunda ne gibi özellikler arıyorsunuz?

Türkiye'de şu an 8 farklı ilimizde Model Fabrikalar farklı aşamalarda kurulum ve hizmetlerine devam ediyor. Bizden sonra sırasıyla Bursa, Konya, Kayseri, Mersin, Gaziantep ve İzmir Model Fabrikalar hizmete başladı. Konya Model Fabrikamızın teknik kurulum, eğitmenlerin eğitimi ve pilot Öğren Dönüş Programını birlikte yürüttük. Kurulum süreci devam eden Adana Model Fabrikasının da benzer süreçlerinde biz destek vereceğiz. Bu kurulumlar devam ederken bakanlığımızın yürütücüsü olduğu teşvikler ve desteklerin yanı sıra her ilin paydaşlarının da katkısı çok önemli. Biz Ankara Model Fabrika olarak proje vasfından beri UNDP'nin yönlendirdiği uluslararası fonlar, Ankara Sanayi Odasının ve ASO 1. OSB'mizin verdiği destekler ve koydukları bütçeler ile önemli ve çok değerli bir yol aldık. Şimdi ise tamamen hizmetlerimiz üzerinden sağladığımız gelirler ile kendi sürdürülebilirliğimizi de sağlıyoruz. Ayrıca KOBİ'lerimiz KOSGEB destekleri sayesinde

bizden aldıkları her türlü eğitimin yüzde 60'ını formalitesiz ve hızlı biçimde geri alabiliyorlar. Yer seçimi konusunda toplu ulaşım imkânlarının da bulunduğu OSB'ler veya sanayi kampüsleri odak gruplara yakın olmak adına öne çıkıyor.

Firmalardan büyük ilgi

Öğren Dönüş dediğiniz firmalar hangileri oldu?

Şu ana kadar 4'er aylık periyotlar halinde dört Öğren Dönüş Programını başarıyla tamamladık. Bu programlara başta da bahsettiğimiz üzere farklı iş kolları, ölçek ve olgunluk seviyelerinden 27 firmamız katıldı.

Görülebileceği üzere Yalın disiplini sadece üretim merkezli bir faaliyet olarak algılamamak gerekiyor. Verimlilik, katma değer ve etkin kaynak kullanımının söz konusu olduğu her alanda Yalın Metodolojileri ile büyük kazanımlar sağlayabilirsiniz.

ÜRETEEN TÜRKİYE'NİN

GAZETESİ

www.sanayigazetesi.com.tr

Ankara : Mustafa Kemal Mahallesi 2139. Cadde
No: 2/1 Ekim Plaza Çankaya / ANKARA
Tel: 0312 417 11 44

İstanbul : Esenyalı Mahallesi Yanyol Caddesi
No: 65 / A K:2 Pendik / İSTANBUL
Tel: 0216 392 11 44

Onur ÖNEL**KURUMSAL EĞİTMEN,
YAZAR, YÖNETİM
DANIŞMANI****“BİRİSİ PATRONA
GERÇEĞİ SÖYLESİN”
KİTABININ YAZARI**

2025'E DOĞRU İNSAN FAKTÖRÜ

Kıymetli Okuyucular Merhaba,
Öncelikle, sabırla ve dikkatle okuyacağınız bu yazı için şimdiden teşekkür ederim. Zira önemli noktalara değinerek, pratik bilgiler vermek amacımız olacak.

Bu yazıda Dünya Ekonomik Forumunda da bahse konu olan “insan” ve “beceriler” kavramlarına değineceğiz.

Konuyu anlaşılır şekilde ve gündelik hayatımızdan örnekendirerek anlatmanın önemine vurgu yaparak; bu farkındalıkla yazıya başlayalım. İsterseniz, önce işin teorik kısmını yani dünya gündemine ve ülkemiz gündemine yansıyan kısmını konuşalım kısaca...

Günümüzde rekabet giderek kızışıyor evet, global markalar maliyet avantajı sağlıyor evet, finansal güçleri sayesinde daha rahat yatırım yapıyorlar evet, tedarikte öncelik ve iyi fiyat alabiliyorlar evet... Lakin tüm bunlar, bu markalara da mutlak üstünlük sağlamıyor.. Çünkü her firma kendini yeniledikçe, global trendler ile hizalandıkça ve işini iyi yaptıkça fark oluşturuyor, değeri artıyor, daha verimli bir çalışma sistematiğine sahip oluyor. Bu da hem rekabetçiliğini artırıyor hem de maliyetlerini düşürüyor.

Bilindiği üzere Dünya Ekonomik Forumunda 2025 yılına kadar sahip olunması gereken becerilerden bahsedildi... Evet önümüzdeki 3 yıl içinde (3 yıl sonra değil) bu becerilerin/yetkinliklerin oturmuş olması gerekiyor (dikkat edin, “Şu andan itibaren başlamalıyız” vurgusu yaptım).

Ekonomik Forumda bahse konu olan beceriler/yetkinlikler, 4 ana kategoride listelenmiş: Problem Çözme, Kişisel Yönetim, Takım Çalışması, Teknoloji Kullanma & Geliştirme.

Baktığımızda hepsi bildiğimiz konular, değil mi? Belki de iyi yaptığımızı/iyi uyguladığımızı inandığımız konular... Acaba gerçekten iyi miyiz?

Konuya geri döneyim. Yukarıdaki 4 başlık da dikkat ederseniz özünde “insan” faktörü barındırıyor. Evet doğru okudunuz, “insan” faktörü barındırıyor... O zaman düğüm noktamızın “insan” olacağı ve kritik başarı faktörünün de “insan” olacağı aşikâr... İnsanı doğru kullanan, doğru konumlandırılan ve oluşan yeni gereksinimler (beceriler) doğrultusunda doğru yönetebilen firmalar hiç şüphesiz ki şu andan çok daha kontrollü, çok daha geleceğe sağlam hazırlanan, çok daha

verimli ve çok daha rekabetçi olacaktır. İnsanı doğru kullanabilmenin, insanı doğru yönlendirebilmenin kurumsallaşma ile çok ilgisi var. Peki, bu duymaya alışkın olduğumuz tabir “kurumsallaşma” acaba gerçekte neler içerir? Şimdi de eğitimci kimliğimle konuşmak isterim. Öncelikle eğitimlerimde de şunu çok net ifade ediyorum:

“Hiçbir başarı sadece “teknik” veya sadece “beşeri” bileşenler içermez. Peki ne demek bu? Tam da bu noktada, yine eğitimlerde kullandığım bir cümleye dikkatinizi çekmek isterim:

“Dünyanın en iyi yatırımını da yapmış olsanız, en üstün teknolojilerini de kullanıyor olsanız, sizin verimliliğinizi belirleyecek olan insan faktörüdür”. Bazılarımız şu an bunu çok anlamlandıramadı ya da buna katılmadı... Hatta “Nasıl yani?” dedi... Hepsine saygı duyarak, burada bir virgül koyalım. Zira önemli.

Dönelim tekrar kurumsallaşmaya:

Öncelikle kurumsallığı tanımlarsak:

Kurumsallık göreceli ya da firmanın büyüklüğü ile direkt ölçülebilen bir kavram değildir. Temel anlamda kurumsallık;

- İş yapış şekillerinin sonuçlara direkt etkisinin görüldüğü,
- En standart (yani varyasyonu düşük) sonuçların elde edildiği,
- Elde edilen standart sonuçlar üzerinden sürekli iyileştirmelerin yapılabildiği,
- Yapılan iyileştirmelerin direkt maliyetler üzerinde olumlu olarak hissedildiği,
- Sebep-sonuç ilişkilerinin en iyi tanımlandığı,
- Kritik başarı faktörleri tanımlanmış,
- Süreçlerdeki performansları ölçülebilen,
- Karar destek sistemlerinin ve kesin karar sistemlerinin var olduğu,
- Şirketin veri tabanından net sonuçlar üretilen,
- Yaşanılan anı veya gerçekleşen değerleri raporlamak yerine; geleceğe far yakabilecek bir raporlama sistemine sahip olan,
- Sadece kendi ile yarışan değil, dünya standartları ile yarışabilecek kapasiteye gelmiş,
- Kişiyeye dayalı iş yapış modelleri yerine sistemin kişilere verdiği misyona bağlı çalışan,
- Rakiplerin örnek aldığı uygulamaları olan,
- İşleyiş süreçleri tek bir kişi ya da yöneticiye bağlı olmayan,
- Hedefleri, stratejileri ve aksiyonları doğru belirlenmiş olan,

bir “şirket gelişmişlik düzeyi” göstergesidir. Diğer bir deyişle;

Bir kurumun, bir kuruluşun veya bir işletmenin kişilere bağımlı olmadan faaliyetlerini sürdürebilmesi ve geliştirebilmesini sağlayan bir yapıya kavuşturulabilmesi işlemine denir.

Yönetim danışmanlığı ve kurumsal deneyimlerime dayanarak; sizlere yarı kurumsal firmanın, kurumsal firmadan farkını kısaca kendi ifadem ile anlatayım:

- Sizde “Yanlış giden bir şeyler var” hissi oluşturan,
- Fazla mesai ile işlerini çözmeye çalışan,
- Patronunun kendisi ile ilgili olmayan konulara müdahil olduğu,
- Kurum için değil, patronun hoşuna gidecek şekilde çalışan,
- Bireysel ilişkilerin ön plana çıktığı,
- Atama ve terfilerde fırsat eşitliği ve liyakat yerine, bireysel görüşlerin ön planda olduğu,
- Ölçemeyen, ölçüm yöntemlerini sürekli değiştiren,
- Verimlilik yerine önce ciroya odaklanan,
- Rekabet için gerekli koşulları sağlayamayan, bu donanıma sahip olmayan,
- Ürettiği adette ve kârlılıkta değil, sadece yaptığı zamlar ile cirosunu arttıran,
- Çalışan sayısı artışı, reel büyümesinden oldukça fazla olan ya da bu büyüme oranını insanları daha çok çalıştırarak dengelemeye çalışan,
- Personel sirkülasyonunun (yani şirketten ayrılmaların) çok yaşandığı,
- Piyasa değerlerinin altında maaş teklifi sunan,
- Çalışan memnuniyeti adına pek adım atmayan, attığı adımlarda tutarlılık göstermeyen,
- Geçmiş çalışma alışkanlıklarından vazgeçmeyen,
- Yaptığı bütçelerde büyük sapmalar yaşayan,
- Yakın çevresi ile iş yapan,

firmalara genel olarak yarı kurumsal ya da kurumsal olmayan firmalar diyebiliriz. “Kurumsallaşmama”nın şirket ömrüne etkisinden bahsederseniz:

Firmalar kurumsallaşamadıkça; girişim başlangıcı, büyüme ve gelişme, mülkiyet genişlemesi gibi yükseliş trendi bir anda doygunluk seviyesine ulaşacaktır. Doygunluk dediğimiz şey “en üst seviyedeyiz” anlamında değildir... Ne yazık ki “doygunluk

seviyesi” bir firmanın gerileme ve kötüye gidişatının başlangıcıdır. Bu seviyeden sonra kötüye gidişatı durdurmak tabir yerinde ise olanaksızdır.

Kötüye gidişatta; eski başarılar beklenir, eski başarılar elde edilemeyince sistem arayışı ve kurumsallaşma isteği belirir, bu da başarısız olur. Akabinde yeni kuşaklara devretmeye çalışırken kurum çöküşe ya da el değiştirmeye doğru sürüklenir. Bu durum adeta matematiksel bir gerçektir.

Ne yazık ki kurumların pek çoğu ikinci nesile ulaşmadan, daha büyük bir çoğunluğu da ikinci nesilde iken kepenk kapatmaktadır. Her şirketin bir yaşam süresi vardır. Diğer bir deyişle “sonsuz ömrü” olan şirket yoktur. Amacımız bu süreyi nesilden nesile uzun tutabilmek olmalıdır. Bu durum dünyada da böyledir.

Hatırlarsanız Dünya Ekonomik Forumu, teknoloji kullanmayı ve geliştirmeyi önermişti. Bunun da karşılığı dijitalleşmedir. Bilindiği üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Türkiye’nin önde gelen kuruluşları bu konuya son derece önem göstermekte, sektörel bazda teşvikler sunmakta, stratejiler geliştirmekte, hep birlikte çalışmaya teşvik etmektedir. Dijitalleşme konusu, sanayide dünyanın önde gelen firmalarının ve hükümetlerinin de önceliğinde yer almaktadır.

Firmalar dijital dönüşümde genel olarak şu hataları yaparlar:

- _Dijitalleşmenin yanlış anlaşılması,
- _Yetenekli personelin kadroya katılamaması/tutulmaması
- _Direnci kıramamak,
- _Nitelikli veri tutmamak,
- _Karar destek sistemleri kurmamak, dijital meyvelerden faydalanmamak,
- _Öncelikleri yanlış belirlemek,
- _Yatırım planlarına dijitalleşmeyi eklememek,
- _Bütünsel değil, lokal hamleler yapmak.

İnsan faktörü:

Ne demiştik?

“Dünyanın en iyi yatırımını da yapmış olsanız, en üstün teknolojilerini de kullanıyor olsanız, sizin başarınızı belirleyecek olan insan faktörüdür”.

Bunu şöyle açıklayabiliriz:

Sahip olduğunuz tüm kaynakları kullanan ve yöneten insandır (dikkat edin, hem kullanıyor hem de yönetiyor). Ancak yöneten

sadece yöneticiler değil, tüm çalışanlardır. O halde, en üstün teknolojilerinizi, yatırımlarınızı, yatırım planlarınızı yönetecek ve kullanacak olan da insandır...

Türkiye’nin önde gelen şirketlerinde pek çok yatırım ve stratejik kararda yer aldım. Günün sonunda şunu çok nettir: Eğer elinizdeki insan kalifikasyonu düşük ise yaptığınız yatırımların verimli kullanılması, istenilen performansı alabilmesi tabir yerindeyse hayal oluyor. Dolayısıyla yatırımın amortismanı uzuyor, yatırımdan eksik verim alındığı için maliyetlerde istenen avantaj sağlanamıyor. Ancak buradan “yatırımlarda temkinli olun” tavsiyesi de çıkmıyor. Yatırımı yaparken, yatırımlarınızı en iyi kullanabilecek seviyede kişilerle çalışmanız gerekiyor. Burada dışarıdan kalifiye adam getirmek ya da danışmanlık almak da bir yere kadar çözüm oluyor (evet ben bir yönetim danışmanı olarak bunu samimiyetle söylüyorum).

Bu bağlamda;

- _Değişen meslekleri ve değişen iş yapış şekillerini iyi tanımlamak ve şirkete uyarlamak,
- _Çalışanların bilgi ve becerilerini bu doğrultuda yükseltmek,
- _Yönetişim (Yönetme Sanatı) konusunda (varsa) eksikleri gidermek,
- _Temel, fonksiyonel, liderlik yetkinlikleri iyi tanımlamak, özellikle fonksiyonel çalışanları ve lider çalışanları dönüşümde daha sorumlu kılmak,
- _İzlenebilirlik için güçlü veri tutmak, uçtan uca dijital olarak izlenebilirliği kurmak,
- _Ciroya endeksli bir yaşam ve günü kurtarma mantığından vazgeçerek, sebep & sonuç ilişkileri doğru tanımlanmış bir sistem kurmak,
- _İnsanların yönetimde etkin rol almasını sağlamak (aynı zamanda kişilerin öz yönetimlerini desteklemek),
- _Kurum içi iletişimi güçlendirerek, çalışanların kurumsal farkındalıklarını arttırmak,
- _Şeffaflığı desteklemek (çift yönlü hesap verebilirliği de etkin kılmak),
- _Stresi yönetmeyi tercih etmek yerine, stres oluşturan, hataya açık noktaları yok etmeye çalışmak,
- _Tüm işlerin ve tüm iş süreçlerinin dijitalleşeceği gerçeğini atlamamak, tüm dünyanın buna kafa yorduğunu bilerek sürekli gelişim içinde olmak gerekmektedir.

Dr. Öğr. Üyesi Güven ÇATAK

TÜRKİYE İÇİN OYUN VAKTİ!

Son yıllarda yıldızı giderek parlayan alanlardan oyun sektörünün, Türkiye'deki gelişimi hızlandı. Oyun sektörü ve oyun geliştirmek isteyen girişimcilerin eğitim ve iletişim platformu olarak faaliyet yürüten BUG, Türkiye'de yeni başarı hikâyelerinin ortaya çıkmasını amaçlıyor.

Türkiye'nin en çok yatırım alan ve en fazla ihracat yapılan alanı olan oyun sektörü, yeni projelerle gücüne güç katıyor. Türkiye'nin ilk ve üçüncü unicorn firmalarının oyun sektöründe faaliyet göstermesi, genç girişimcilerin bu alana yönelmesi için cesaret veriyor. Bahçeşehir Üniversitesi İletişim Tasarımı Bölümü tarafından başlatılan bir oyun laboratuvarı projesi olan "BUG" yani Bahçeşehir University Game Lab, Türk oyun sektörü ve oyun geliştirmek isteyen girişimciler için bir eğitim ve iletişim platformu olmayı hedefliyor. "Sistem çalışmıyorsa, düzeltecek bir BUG gerek!" sloganıyla yola çıkan BUG, bilgisayar oyunlarının yanı sıra oyun içerikli deneyim tasarımı odaklı bir merkez olarak da faaliyet gösteriyor. Akademisyenler, profesyoneller ve öğrenciler BUG ortamında buluşurken, birlikte proje geliştirme olanağı yakalıyor. Sektöre ve akademiye uzmanlar yetiştirme amacıyla, oyun tasarımı yüksek lisans programını hayata geçiren platform, BUG Berlin Avrupa aktivite merkezi ve BUG Pro bünyesinde yürütülen üretim ve AR-GE çalışmaları ile oyunun kurallarını yeniden yazıyor. Bahçeşehir Üniversitesi Oyun Laboratuvarı (BUG) Kurucu Direktörü Dr. Öğr. Üyesi Güven Çatak, BUG'ın Türkiye'de içeriği ve yaklaşımı ile ilk ve halen tek oyun yapılanması olarak amacının çok ötesine ulaştığını söyledi. BUG yapısının ve destekçilerinin, oyun endüstrisinin başarı hikâyelerine doğrudan veya dolaylı olarak birçok katkısı olduğunu dile getiren Çatak, BUG'ın sadece endüstri olarak değil, kurduğu oyun tasarımı lisans ve yüksek lisans programları ile akademiye öncü bir girişim olarak destek verdiğini kaydetti.

“Bug”lardan esinlendi

BUG nedir? Nasıl ve hangi amaçla ortaya çıktı, biraz bahseder misiniz?

“BUG”, Bahçeşehir University Game Lab’in kısa adıdır. Aynı zamanda oyuncuların oyunlarda bulmayı çok sevdiği hatalardan yani “bug”lardan da esinlendik ismimizi bulurken. BUG Lab, 2011’de BAU çatısı altında İstanbul’daki bağımsız oyun geliştiricileri bir araya getirmek, bağımsız oyun sahnesini bir anlamda kurmak için start aldı. Yaptığı birçok etkinlikle akademi-sektör-bağımsızlar arasında köprüler kurdu. Bu köprülerden geçen insanlar ekiplerle firmalaştı ve birçok başarılı işe imza attı. “Sistem çalışmıyorsa düzelterek bir bug gerek!” mottosuyla ortaya çıkan BUG, o dönem özellikle insanların bir araya gelme, ekip kurma, öğrenme-öğretme derterine derman olmak ve oyun endüstrisini Türkiye’de yapıtaşları olan topluluklara destek olmak için kuruldu.

İçeriğiyle ilk ve tek

Kuruluş amacının ne kadarını gerçekleştirdiğinizi düşünüyorsunuz? Ne gibi projelere imza atıldı ve hedeflerinizde neler var?

BUG, gururla söyleyebilirim ki Türkiye’de içeriği ve yaklaşımı ile ilk ve halen tek oyun yapılanması olarak amacının çok ötesinde bir noktaya geldi. Oyun endüstrimizin müthiş başarı hikâyelerine doğrudan veya dolaylı olarak birçok katkısı oldu. BUG yapısının ve destekçilerinin. Sadece endüstri olarak değil, kurduğu oyun tasarımı lisans ve yüksek lisans programları ile akademiye öncü bir girişim olarak destek verdi. Pek yakında bir ilki daha gerçekleştiriyoruz ve ilk “oyun tasarımı doktora programı”nı açıyoruz. Tüm bu süre zarfında bu akademik programlar, sektör ile iş birliği modelleri dışında öğrencilerimiz ve hocalarımız ile birçok proje de yaptık. TEGV için geliştirdiğimiz “ALGO Dijital” eğitim oyunu; AB projeleri kapsamında geliştirdiğimiz engelliler için sanal gerçeklik spor oyunları ve ön kuluçka merkezimiz BUG Kitchen’da yer alan lokomotif firmamız Cultic Games ile halen geliştirmekte olduğumuz “Cats and the Other Lives” PC oyunu aklıma ilk gelenlerden.

Kapısı herkese açık

BUG Lab’e kimler başvurabilir?

BUG Lab bir topluluk merkezi olarak start almış bir yapı olduğundan kapısı herkese açıktır. Şimdiye kadar hiçbir etkinliğini ücretli yapmamıştır. Sadece kapasite yüzünden zaman zaman kota koymak zorunda kalmıştır. Çevrimiçi etkinliklerimiz ise herkese açık; Discord sunucumuz ve Twitch kanalımız üzerinden izlenebilir. Sosyal medyada @buggamelab üzerinden takip ederek güncel etkinliklere ve başvuru detaylarına ulaşabilirsiniz. Elbette BUG Lab bünyesindeki lisans ve master programlarımızın kendi önkoşulları var.

Kuluçkadan yüksek lisansa

BUG Lab’in bileşenlerinden bahseder misiniz?

BUG Lab’i bir çatı oluşum gibi düşünebilirsiniz. Altında dijital oyun tasarımı bölümümüz BUG Jr, oyun tasarımı yüksek lisans programımız Master BUG, ön kuluçka merkezimiz BUG Kitchen, Avrupa aktivite ajanımız BUG Berlin ve sanal gerçeklik laboratuvarımız VR First bileşenlerimizi oluşturuyor. Dediğim gibi pek yakında bir de Dr. BUG’ımız olacak.

Dünyada ihtiyaç büyük

Dijital oyun tasarımı bölümünden mezun olan birisini nasıl bir dünya bekliyor?

Öncelikle oldukça heyecanlı bir dünya bekliyor. Şu an artık sadece dünyada değil ülkemizde de dijital oyunlar inanılmaz cirolar yapan, ses getiren ve tek ihtiyacı insan olan dev bir endüstri haline geldi. Birçok öğrencimiz okurken sadece iş bulmakla kalmıyor, kendi işlerini kurabiliyorlar. Zira bacasız sanayi olarak tarif edebileceğimiz oyun sektörünün ham maddesi sadece insan. Ayrıca tamamen global bir iş. Portföyü ile yurt dışında birçok firmaya da başvurabilir, yurt dışına gitmeden uzaktan da çalışabilir veya bahsettiğim gibi ekiplerle sektöre de atılabilir. Hepsi mümkün. Gerek dünyada gerek Türkiye’de sektör insan kaynağına doymuyor ve doymayacak da. Zira oyun eğlence sektöründen eğitime kadar ciddi anlamda tüketilen, yenileri, devamları beklenen bir mecradır.

En çok yatırım alan sektör

Dijitalleşme ve pandemi ile birlikte hızını arttıran oyun sektörünün geleceğini nasıl buluyorsunuz? Türkiye’nin sektördeki konumu ve geleceği ile ilgili neler söylersiniz?

Oyunlar dijitalleşmeyi çok önce yakalamıştı zaten. Pandemi ile birlikte gücü, etkisi çok daha belirgin bir hale geldi, farklı hedef kitlelere ulaşmayı başardı. Özellikle eğitimde rolü çok daha önem kazandı. Oyun sektörünün cirosunun 2021 yılı sonunda dünya çapında 200 milyar doları bulunması bekleniyor. Türkiye için de benzer şeyler söylenebilir. Şu an en çok yatırım alan ve en çok ihracat yaptığımız alan oyun sektörü. İlk ve üçüncü “unicorn”umuz birer oyun firması olan Peak Games ve Dream Games. Türkiye’mizin anlatmakla bitiremediğimiz genç nüfusu en sonunda sektörünü bulmuş durumda. Gelecekte Türkiye’de çok daha fazla firma kurulacak, çok daha fazla yatırımcı oyuna girecek ve oyun endüstrisine yönelik devlet teşvikleri artacak. Hatta oyunlar bir devlet politikası haline gelecek, gelmeli de. Türkiye için gerçekten oyun vakti!

Prof. Dr. Emre ALK N**İSTANBUL AYVANSARAY
ÜNİVERSİTESİ REKTÖR
VEKİLİ**

GELECEĞİN MUTEBER İNSANLARI KİM OLACAK?

Piyasaların günlük ritmine odaklandığımız zaman maalesef diğer gelişmelere bakmakta zorluk çekiyoruz. Bazen kafamızı kaldırıp bakmakta fayda var diye düşünüyorum. Özellikle teknolojik gelişmelere.

Pandemi sürecinde altın gibi hızla değer kazanan Bitcoin ve diğer kripto paralara “sanal para” şeklinde yakıştırma yapanlar oldu. Ben bu alışveriş değerlerine “sanal” demek yerine, ısrarla kripto para demeyi tercih ediyorum. Sanal dendiği zaman “virtual” olarak algılanabilir.

Pandemi öncesinde karşılıksız para bastığı artık tamamen anlaşılmış olan Merkez Bankalarının fonksiyonlarının azalması, otonom ve anonim sistemlerin giderek yaygınlaşması, bir alışveriş değerinin herhangi bir otoriteye bağlı olmadan da arz edilebileceğini ortaya koydu. Hatta söz konusu değerlerin emtia gibi alınıp satılması imkânı da doğdu ve bu gerçekleşti. Büyük ihtimalle yakın gelecekte kripto paralar ödeme sistemlerinin omurgasını oluşturacak diyebilirim. Ancak daha tam olarak yayılmadan bir yatırım aracı olarak alınıp satılmasının doğru bir yol olup olmadığı konusunda tereddütlerim var.

Elbette, kripto paraların bir alışveriş değeri olarak kullanılması, merkez bankalarının varlığıyla beslenen bankalar için şu an felsefi olarak ters bir durum. Ayrıca, bunun yatırım aracı olarak banka uygulamalarına eklenmesi de “tanınması” anlamına geleceğinden dolayı, şimdilik bankaların uzak duracağını düşünüyorum. Ancak bankacılar fırsatları gören insanlardır. EĞer burada bir fırsat g r lirse mutlaka değerlendireceklerdir.

“Kripto paralar bankalara rakip olacak mı ?” diye soran çok oluyor. A ık cası, bankacılık bir hizmet olduğundan dolayı, bir alışveriş değerinin bir hizmet kurumuna rakip olmasını pek mantıklı bulmuyorum. Bir alışveriş değeri olarak kripto paralar yaygınlaşırsa, o zaman bankalar veya bankacılık da söz konusu gelişmeye göre evrilecektir. Dolayısıyla burada bir rekabet söz konusu değil, tam tersine bir potansiyel iş birliği ihtimali görüyorum.

Ancak şu an bunları konuşmak için çok erken.  nk  kripto paralar şu an alışveriş için değil, yatırım amaçlı olarak alınıp satılıyor. Türkiye’de de deneme amaçlı olarak d nercilerden bazı perakende firmalarına kadar kullananlar

oldu ancak yaygınlaşmadı.

Maalesef insanoğlunun a  g zlu olması, kripto paraların değeri olarak kullanılmasından çok bir yatırım aracı olarak değerlendirilmesi sonucunu doğurdu diyebilirim. Yine de bazı dev markaların müşterileri ile aralarında oluşturdukları kripto alışveriş sistemleri mevcut. Bunları dahil edersek belki umutlanabiliriz. “E-ticaret belki de en önemli mecra olacak” E-ticareti kolaylaştırması açısından incelediğimizde; kripto paranın mal ve hizmetleri değerlemesi konusunda alıcı ve satıcının herhangi bir itirazı yok ise, hiç kimse için problem oluşturacağını düşünmüyorum. Ancak şunu da bilmeliyiz, dünya ticaretinin yüzde 80’i açık hesapla  alışıyor. Yani mali gönderen, “inşallah param gelir” diye dua ederek bekliyor. Diğer tarafta ise uluslararası bankacılık ve finans sistemini kullanarak yapılan dış ticaret işlemleri var. Burada da kredi mekanizması işliyor. Henüz bankacılık kripto paraları alış-satış değeri olarak kabul etmediği için, akreditif işlemleri para otoritelerinin, yani merkez bankalarının ürettiği paralarla yapılıyor. Uluslararası finans sistemini kullanmadan yapılan ticaret işlemlerinin kripto para ile yapılması elbette mümkün ancak tahsilat için garanti sağlayan kurumların şu an için kripto paraları alışveriş birimi olarak kabul etmediğini net bir şekilde görüyoruz.

Geleceğe doğru bakarsak: Pek yakında dış uzaya a ılacağımız için, kimse cebinde k Ğit para dolaştırmayacak. Ayrıca yerküreyi terk ettikten sonra insanların emek ve kabiliyetleri doğrultusunda yeni para birimlerinin ortaya çıkması mecbur olacak. Kimse ne dolar ne de Türk Lirası konuşmayacak uzayda. O günleri inşallah görürüz.

Bana göre, herkesin şimdiden yakın gelecekte bu yeni alışveriş değerlerine kendini alıştırması gerekiyor. Mesela, kredi kartının limitini belirleyen para değil daha çok itibar. Dolayısıyla gelecekteki insanların kendi kendilerine yettik e alışveriş değeri üretebilecek bir seviyeye yani itibara ulaşacaklarını söyleyebilirim. Bana göre gelecekte muteber insanlar merkez bankalarının ürettiği paralardan istiflemiş olanlar değil, kendi kendine yeterek ortaya koyduğu enerjiyle alışveriş değeri üretebilen insanlar olacak.

europack®
international hygiene equipments

**TAM ULTRASONİK
MELTBLOWN FİLTRELİ
RAHAT SOLUNUM
LATEKS İÇERMEZ**

**PREMIUM
PLUS+**

**3 LAYER
MEDICAL MASK**

YUMUŞAK ELASTİK KULAKLI

İÇ YUMUŞAK KATMAN

MELTBLOWN FİLTRE KATMANI

DIŞ RENKLİ KATMAN

YÜZE TAM UYUMLU BURUN TELİ

PROTECTIVE FACE MASK

KORUYUCU YÜZ MASKESİ

**COMPATIBLE
WITH EAR TIRE**

**INDIVIDUAL
PACKAGE**

3 LAYERS

Prof. Dr. Nevzat TARHAN

**ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
KURUCU REKTÖRÜ,
PSIKİYATRİST**

PANDEMİ KORKUSU MAKUL SEVİYEDE OLMALIDIR

Dünyada yapılan birçok çalışma ve yayınlarda pandemik anksiyeteden bahsediliyor. Bu durum sadece bir ülkeyi değil, onlarca ülkeyi içine alan anksiyete salgını yani kaygı bozukluğu salgını. Yapılan araştırmalarda da yüzde 50 ile 70 arasında, kadınlarda biraz daha fazla olacak şekilde, erkeklerde daha az klinik düzeyde bir korku çıkıyor ortaya. Yani uzman yardımı alacak kadar kaygı ve korku ortaya çıkıyor.

Üsküdar Üniversitesi olarak Nisan 2020’de yaptığımız “Türkiye’nin Koronafobi Araştırması”na 6 bin 318 kişinin katıldı. Türkiye’nin her tarafını temsil eden bir çalışmaydı. Bu çalışmada Türkiye’de yüzde 70 kaygı çıkmadı ama yüzde 50-60 arasında “Çok korkuyorum” diyen kişi çıktı. “Hiç korkmuyorum” diyenlerin oranı yüzde 10-11 oldu. Bu korkunun normaleştikçe azalması gerekiyor. Fakat bazı kişiler duyarlı oluyor.

Duyarlı kişilerde bu devam ediyor. Evden çıkamayan, mikrop girer diye balkonu açmak istemeyen, dışarıya çıkmak zorunda kaldığında korunaklı kıyafetlerle çıkabilen, 60 dakikanın 50 dakikası kaygıyı, korkuyu, pandemiye düşünen kişiler aşırı duyarlı hale geliyorlar. Kırılgan kişilerde bu düzelme-yecek. Genellikle beklenen anksiyetenin azalıp düzelmesidir.

Pandemiyle toplumların güçlenmesi mümkün olacak

Bu çalışmanın sonuçlarından biri de pandemi sürecinin psikolojik olgunluğa katkılarını ortaya koymak oldu. Psikolojik olgunlaşmayı ölçtük. Yüzde 70 oranında genel olarak sahip olunan şeylerin kıymetinin bilinmeye başladığı görüldü. “Yakınlarıma daha çok zaman ayırdım” diyenler yüzde 50’nin üzerinde. “Manevi ilgilerimi arttırdım” diyenler yüzde 50 üzerinde. “Önem ve önceliklerimi değiştirdim” diyenler yüzde 50’nin üzerinde. “Sorumluluklarıma dayanma gücümün arttığını hissediyorum” diyenler de yüzde 50’nin üzerinde çıktı. Pandemiyle toplumların güçlenmesi de mümkün olabilecek. Aslında pandeminin insanlarda iç psikolojik dinamikleri güçlendirici, psikolojik savun-

maları arttırıcı, psikolojik olgunlaşmaya götürücü gibi olumlu etkileri olacak. Hep tehlike boyutuna odaklanıyoruz. Hâlbuki kazanım boyutları da var, onlara odaklanalım. Kazanım boyutları nedir? Psikolojik kazanımlar var, sosyal ilişkilerle ilgili, aileyle ilgili, insanın yaşam felsefesiyle ilgili yeni kazanımlar var.

Bu çalışmanın bir ayağı salgının psikolojik olgunluğa etkisi idi. Korunma ve önleme, ne yapılırsa kişi bağımlı olmaz gibi pek çok konuda bize fikir veren bir çalışma oldu. Salgın sürecinde; “Elimdekilerin kıymetini daha iyi anladım, ilişkilerime daha çok emek sarfetmeye başladım, olayları olduğu gibi kabul ediyorum, zorlukları göğüsleyebileceğimi anladım” gibi cevaplar aldık. Salgın sürecinde olgunlaşmada önemli veri oldu.

Makul korku, insanı korumaktadır

Bu tür bütün travmaların psikolojik ve sosyolojik etkileri olmaktadır. Onun için kitaplarda “Pandemiler psikolojik fenomenlerdir” yazar. Pandemiye verilen psikolojik tepkiler toplumda çok fazla oluyor. Bu tepkiler de kronik stres haline dönüşürse bağışıklık sistemini bastırıyor, bağışıklık sistemimiz de iyi çalışmadığı zaman hastalığa aday haline geliyoruz. Korktuğumuz şeyi davet etmiş oluyoruz aslında. Bu nedenle korku burada makul seviyede olmalıdır. Makul korku ras-yonel bir kaygıdır, sağlıklıdır ve insanı korur.

Hayatımızın bir parçası olarak kabul edeceğiz

İnsanın kontrol edemediği ya da değiştirmek için gücünün yetmediği şeyleri düşman gibi görmek yerine hayatın bir parçası olarak kabul etmek gerekir. Koronavirüs düşman gibi görmeyeceğiz. İnfluenza virüsü gibi hayatımızın bir parçası olduğunu kabul edeceğiz. Onunla nasıl bir zararsız ilişki kuracağımıza odaklanacağız. Bunlar maskemizi takmak, temizliğe dikkat etmek, fiziksel mesafeye dikkat etmek gibi kurallar. Bunlara uyduğumuz zaman tehlike azalacak.

Fiziksel mesafeyi koruyup sosyal bağları güçlendireceğiz

Koronavirüsle mücadelede sıkça kullanılan “sosyal ve fiziksel mesafe” kavramı var. Aslında doğru olan fiziksel mesafe. Sosyal mesafe tabiri bağları zayıflatıyor, sosyal anlamda da insanlardan uzak kalacağız şeklinde anlaşılıyor. Hâlbuki sosyal olarak uzak kalmaya gerek yok, fiziki mesafe bu. Fiziksel olarak uzak kalacağız ama sosyal bağları, ilişkilerimizi zayıflatmayacağız. Çin’in yayınladığı Covid-19 raporunda, “Biz koronavirüs pandemisini sosyal izolasyonla değil, sosyal iş birliği ile yendik” ifadesi yer alıyor. Sosyal iş birliği kurallara uyma, Covid-19 geçirmiş bir kişinin, hastalığı başkasına bulaştırmaması ile ilgili dikkat edip bu şekilde hareket edildiği zaman kontrol altına alınıyor. Bu nedenle korkmayacağız ama yöneteceğiz.

Profesyonel destek alınabilir

Bazı kırılabilir kişilik yapılarındaki, sağlık endişesi fazla olan kişilerin pandemiden daha çok etkilendiği gözlemlenmektedir. Bu kişilere sürekli haber programları izlememelerini tavsiye ediyoruz. Aynı şeyi tekrar tekrar dinleyip de zihinsel uğraş yerine rutin işlerimize odaklı yaşama devam edersek anksiyete kendiliğinden

azalacaktır. Kırılabilir olan kişiler sorunu kendileri aşamıyorlarsa uzman yardımına başvurmaları bu dönemde işe yarar.

“Stres var, panik yok” demeye devam edeceğiz

Korkunun sonuca faydası yoktur. Tam tersine bağışıklığımızı panikletiyor. Bağışıklık sisteminin çalışması lazım. Böyle olunca sağlıklı çalışmıyor. Bağışıklık sistemini beyin yönetiyor. Bağışıklık sisteminin beyinde kimyasal karşılığı var. Beynin rahatsa bağışıklık sisteminde ahenk içinde çalışıyor. Onun için biz burada ruh sağlığının ahenkli olmasını öneriyoruz. Bakın sıfır kaygı demiyorum. Mümkün değil, doğru da değil. Stres var panik yok demeye devam edeceğiz. Stres olacak hissedeceğiz ama önlemi alıp rutin işlerimize yöneleceğiz. Kronik hastalığı olanlar da muhakkak hekimlerin tavsiyelerine uysunlar. Hastalık odaklı yaşamasınlar tedbirlerini alıp rutin hayatlarına devam etsinler.

“Kabul et ve yeni durumu yönet” tedavisi...

Pandemiyle beraber yaşam felsefemizi değiştirmemiz gerekti. Önümüzdeki dönemde de bu devam etmek zorunda. “Kabul et ve yeni durumu yönet” tedavisini tavsiye etmeye devam ediyoruz. Böyle durumlarda olayı pozitif yorumla-

yıp yeni durumu kabullenmek gerekiyor. Burada kullanılan bir tedavi yöntemi var; bu küresel olarak tavsiye edilen bir tedavi yöntemi. Kabul et ve yeni durumu yönet tedavisi. Bunun için kabul edeceğiz. Neden oldu, olmasaydı, bu tamamen geçmeli deyip devamlı savaşır düşman gibi. Ama biz kabul edeceğiz ve kendimizi koruyarak önlemler aldıktan sonra bunu düzeltmemiz gerekiyor. Yönetme nasıl olur? Burada artık onunla ilgili zihinsel uğraş fazla yapılmaz. Hedeflerimizi yeniden gözden geçiririz, yeni bir yaşam felsefesi oluştururuz ve bu şekilde mutlu olmaya çalışırız. Eski mutluluklarımızı feda etmemiz gerektiğini kabullenmemiz gerekli. Eski hazlarımızı, eski hızlı yaşam tarzımızı tamamen rafa koyma zamanı.

A. Serdar İBRAHİMCİOĞLU

TÜRKİYE'NİN BİLİŞİM VADİSİ

GELECEK BURADA

Türkiye'nin inovasyon ve teknoloji tabanlı büyümedeki yeni merkezi Bilişim Vadisi, bilimin teknolojiye, teknolojinin ürüne dönüştüğü ve ticarileştiği bir platform olarak hizmet veriyor. Bölge, Milli Teknoloji Hamlesi ile dünyayı değiştirecek faydalı teknolojilerin ulusal ve uluslararası arenada öncüsü olmak için faaliyet yürütüyor.

Sahip olduğu 240 bin metrekarelik kapalı alanı ile Türkiye'nin en büyük teknoloji geliştirme bölgesi olan Bilişim Vadisi, Milli Teknoloji Hamlesi adımları kapsamında sivil teknolojiler geliştiriyor. Düşünce temelleri 2011 yılında, fiziki temelleri 2015 yılında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı himayelerinde atılan Bilişim Vadisinin resmi açılışı ise 2019 yılında TOGG lansmanı ile yapıldı. Kurumun paydaşlığını; Türk Patent ve Marka Kurumu (TÜRKPATENT), Türk Standardları Enstitüsü (TSE), TÜBİTAK, KOSGEB, Kocaeli Üniversitesi, İstanbul Ticaret Odası (İTO), Otomotiv Tedarik Sanayi İhtisas OSB (TOSB), İstanbul Sanayi Odası (İSO), Kocaeli Ticaret Odası (KTO), Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, Gebze Ticaret Odası (GTO), Gebze Teknik Üniversitesi (GTÜ), Kocaeli Sanayi Odası (KSO) ve İzmir İleri teknoloji Enstitüsü gibi köklü kurumlar yapıyor. Geliştirilen projeleri ile Türkiye'nin Milli Teknoloji Hamlesi'nin ulusal ve uluslararası düzeyde temsilcisi rolünü üstlenen Bilişim Vadisi, yürütmekte olduğu tüm çalışmalarını markalaştırdığı "Gelecek Burada" ve "Birlikte Başarabiliriz" temel motivasyonlarıyla yapıyor. Bilişim Vadisi Genel Müdürü A. Serdar İbrahimcioğlu, odak teknolojiler bağlamında güçlü ekosistemler oluşturan bölgelerinde faaliyet gösteren şirket sayısınının 196'yı bulduğunu, bu şirketlerin halihazırda 218 proje üzerinde çalıştığını söyledi.

A'dan Z'ye geniş yelpaze

Türkiye'nin savunma teknolojileri alanında gösterdiği başarıları "sivil teknolojiler" alanında da elde edilmesi hedefiyle çalışan Bilişim Vadisi, faaliyetlerini geniş bir yelpazede sürdürüyor. Bilişim Vadisinin çalışmaları mobilite, bağlantılı teknolojiler, akıllı şehirler, siber güvenlik, teknoloji tasarımı ve oyun teknolojileri alanlarında yoğunlaşırken; bölgede tasarım, mobilite ve blokzincir kümelenmeleri gibi bütün Türkiye'ye hizmet verebilecek kümelenme faaliyetleri de yürütülüyor.

Kümelenmeler ile güçlenen ekosistem

Kümelenmelerde genç start-up'lar ile büyük şirketleri bir araya getiren Bilişim Vadisi, odak teknolojiler bağlamında güçlü ekosistemler oluşturuyor. Bugüne kadar şirket ve start-up'lardan 400'ün üzerinde başvuru alan Bilişim Vadisinde faaliyet gösteren şirket sayısı 196'yı buldu. Bu şirketler bugün halihazırda 218 proje üzerinde çalışıyor.

Türkiye'de bir ilk

Hizmetlerini ofis ve danışmanlığın da ötesine taşıyan Bilişim Vadisi, Türkiye'de bir ilke imza atarak teknoloji girişimcilerini desteklemek amacıyla Albaraka Türk ve Vakıf Katılım Bankaları ile bir araya gelerek "Girişimci Sermayesi Yatırım Fonunu" kurdu ve bugüne kadar sekiz yerli

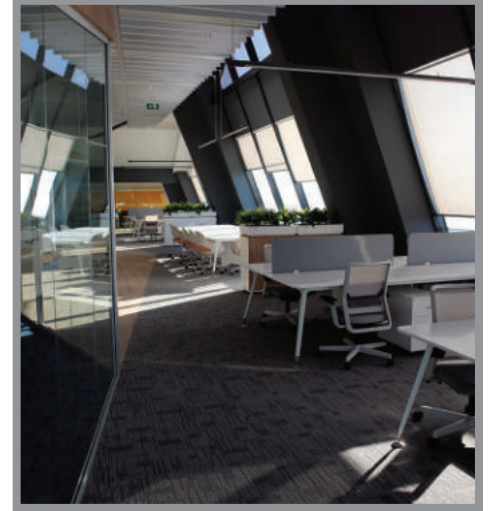
teknoloji şirketine bu fon üzerinden yatırım yaptı. Bilişim Vadisi, Türkiye'nin ilk ve tek Girişim Sermayesi Yatırım Fonu olan teknoparkı olma özelliğini taşıyor.

Start-up'lara Kuluçka İşletme Merkezi

Bilişim Vadisinde start-up'ların hizmetine sunulan Kuluçka İşletme Merkezi, açık ve kapalı ofis seçenekleriyle kuluçka ve ön kuluçka girişimcilerine modern çalışma ortamları sağlıyor. Ortak çalışma alanlarının yanı sıra kuluçka firmalarına kapalı ofis imkânı da sunuyor. Kuluçka İşletme Merkezi aynı zamanda tüm girişimcilerine ücretsiz olarak mentorluk ve eğitim programları ile patent araştırma desteği sunarken yatırımcılar ile de buluşturuyor.

Teknoloji ve sanat buluşuyor

Bilişim Vadisi Tasarım Kümelenme Merkezi, bünyesindeki birçok sanatçı ve tasarımcı ile gelenek ve yeniliği bir araya getirerek zanaat ile özdeşleşen teknolojinin sanat ile buluştuğu "Yeni Tasarım Ekosistemi" olarak faaliyet gösteriyor. Tasarım Kümelenme Merkezi; mimari tasarım, kamusal sanat, endüstriyel tasarım ve giyilebilir teknolojileri alanlarında faaliyet gösteren tasarım firmaları ile teknoloji firmalarını buluşturarak, Türk tasarımının küreselleşmesi yönünde çalışmalar yapıyor. Merkez, tasarım ekosisteminin gelişmesi için eğitim ve deneyim ortamları sunmayı hedefliyor.

Sektöre yön veren merkez

Türkiye'nin dijital oyun sektöründeki potansiyelinin farkında olan Bilişim Vadisi, dijital oyun geliştirme ekosistemine katkı sunmak, Türkiye'nin ve özellikle gençlerin küresel dijital ekonomiden çok daha fazla yararlanmasını sağlamak amacıyla Oyun ve Animasyon Merkezi DIGIAGE'i kurdu. Oyun ve animasyon alanında girişimi ve fikri olan tüm girişimcileri ile birlikte oyun sektörüne yön veren DIGIAGE, sektörle ilgili çeşitli eğitim, kamp, program ve etkinlikler ile girişimcilere projelerini gerçekleştirebilecekleri doğru ve etkin bir ortam sunuyor. Oyun geliştiricileri için oyun/animasyon stüdyosu hizmeti de sunan DIGIAGE, her yıl birden fazla oyun geliştirme kampı organize ederek 1.000'i aşkın genci ekosisteme dahil ediyor. Bilişim Vadisi tarafından her yıl gerçekleştirilen dijital oyun kategorisinde Türkiye'nin en önemli organizasyonlarından biri olan oyun kampı, 6 binin üzerine başvuru aldı ve bu kamplara katılan 400'ü aşkın girişimciye 200'ü aşkın eğitim verildi. Bu kamplarda yarışan 52 takım 55 oyun geliştirirken, 4 takım yatırım alarak şirketleşmeye gitti.

Nitelikli insan kaynağına katkı

Bilişim Vadisi'nin Milli Teknoloji Hamlesi vizyonu çerçevesinde nitelikli insan kaynağı yetiştirme hedefiyle kurulan Akademi, bünyesinde temel teknolojilerden ileri seviye eğitimlere kadar kapsamlı bir çerçevede eğitim, seminer ve konferanslar organize ediyor. Nitelikli insan kaynağı yetiştirme noktasında Bilişim Vadisi, önemli bir kilometre taşı daha ekledi. Uluslararası standartta 500 bin yazılımcı hedefi doğrultusunda yenilikçi öğretim modeliyle dünyanın önde gelen yazılım okullarından Ecole 42'nin 23 ülke ve 36 kampüslü uluslararası ağına Türkiye'de 2 okul ile dahil oldu.

Ecole 42

Ecole 42, 2016'dan bu yana eğitim alanındaki farklı yaklaşımlarıyla dünya çapında yazılımcı yetiştiren yeni nesil okullar kuruyor. Fransa, ABD, Japonya, Almanya, Güney Kore gibi teknoloji öncüsü ülkeler başta olmak üzere birçok farklı kültürde yeni eğitim modelini yaygınlaştırıyor. Bu okullarda, sektörde ihtiyaç duyulan çeşitli programlama dillerine yönelik uygulamalı öğrenme yöntemleri sunuluyor. 2013 yılında Paris'de kurulan Ecole 42, bugün 23 ülkede 10 binin üzerinde öğrencisiyle dünya çapında en iyi

kodlama okulu olarak biliniyor. Ecole 42'de eğitim tamamen ücretsiz ve herhangi bir akademik derece veya kodlama deneyimi gerekmiyor. Okulda uygulanan farklı öğrenme metodu ile hem teknik eğitim hem de takım çalışması, problem çözme, adaptasyon, kararlılık ve dayanıklılık gibi değerli sosyal becerilerin kazandırılması garanti ediliyor. Böylelikle, yazılımcı olmak isteyen 18 yaş üstü herkes, kodlama ve programlama eğitimi alırken gerçek iş dünyası yetkinliklerine de sahip olabiliyor.

Ön eğitim veya diploma koşulu olmadan 18 yaş ve üstü yazılımcı olmak isteyen herkese açık olan bu okullar yıl içinde çeşitli dönemlerde başvuru alıyor. Yapay zekâ eğitimi ile, oyunlaştırılmış eğitim müfredatı gören öğrenciler bir öğretmen olmadan öğrenimlerini bireysel ilgileri doğrultusunda sürdürüyor. Bilişim Vadisi öncülüğünde Türkiye Açık Kaynak Platformu altında kurulan 42 İstanbul ve 42 Kocaeli ile Türkiye de Ecole 42 ağına katıldı.

Kariyer Portalı var

Bilişim Vadisi, ekosistemdeki teknoloji geliştirme bölgesi içerisinde faaliyet gösteren firmaların nitelikli personel ihtiyaçlarını daha hızlı ve sağlıklı karşılayabilmek için kendi insan kaynakları portalını oluşturarak firmalarına ücretsiz hizmet sunuyor. Bir sonraki aşama olarak 42 okulları ile BV Kariyer Portalı Türkiye geneline hizmet veren bir portal haline gelecek.

Türkiye Açık Kaynak Platformu

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı himayelerinde, Bilişim Vadisi yürütücülüğünde ve TÜBİTAK TUS-SİDE ortaklığında kurulan "Türkiye Açık Kaynak Platformu", kamu ve özel sektör şirketleri, STK'lar, üniversiteler, eğitim kurumları ve topluluklardan oluşan paydaşları ile açık kaynak ekosistemini geliştirmek için faaliyetlerini sürdürüyor. Türkiye Açık Kaynak Platformu, Türkiye'de ihraç edilebilir açık kaynak yazılım ürünleri geliştirmeyi, lisanslamadan kaynaklanan kamu ve özel sektör yazılım maliyetlerini azaltmayı, nitelikli yazılım geliştirici sayısını artırmayı ve açık kaynak yazılım destek hizmetlerini sunan şirket ve girişimci sayılarını artırmayı hedefliyor. Bünyesinde 21 kurucu ve 7 sponsor üye, 90 paydaş şirket, girişimciler, STK'lar, üniversiteler ve topluluklar barındıran Türkiye Açık Kaynak Platformunun yürütücülüğünü üstlenen Bilişim Vadisi, bu bağlamda "Türkçe Doğal Dil İşleme", "Pardus'un Yaygınlaştırılması Projesi" ve "Mobilite Yazılım Projesi" gibi birçok çalışmaya imza atmış bulunuyor.

BİLGİ ÇEVRE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

Türkiye'nin En İyi Çevre Danışmanlık Şirketi

HİZMETLERİMİZ

ÇEVRE & ÇED DANIŞMANLIĞI

SU- ATIKSU ARITMA
DANIŞMANLIĞI

İŞ YERİ AÇMA VE ÇALIŞMA
RUHSATI ALMA

PATLAMADAN KORUNMA
DOKÜMANI

SIFIR ATIK DANIŞMANLIĞI

KDU DANIŞMANLIĞI

ATIK YÖNETİMİ DANIŞMANLIĞI

GEKAP DANIŞMANLIĞI

KURUMSAL KARBON AYAK İZİ

MOYDEN DANIŞMANLIĞI

TMGD HİZMETİ

MSDS/SDS/TDS HAZIRLAMA

İLETİŞİM

MERKEZ

İSTANBUL-KOCAELİ BÖLGESİ

 DUMANKAYA ADRES NATURA
A2 BLOK D:3 TUZLA, İSTANBUL
+90 216 504 77 87
+90 549 686 20 10
info@bilgicevre.com.tr

**İZMİR-AYDIN-MANİSA
BÖLGESİ**

+90 549 686 20 09
ecem@bilgicevre.com.tr

**ÇORLU-ÇERKEZKÖY
BÖLGESİ**

+90 549 686 20 13
caglaakgul@bilgicevre.com.tr

**SAKARYA-DÜZCE-BOLU
BÖLGESİ**

+90 549 686 20 16
cagla@bilgicevre.com.tr

BİLGİ ÇEVRE ÇEVRE MÜH. MÜŞ. VE EĞİTİM HİZ. TİC. LTD. ŞTİ.

Takipte kalın...

Su ve Atıksu Arıtma Sistemleri

www.bilgicevre.com.tr

www.bilgicevre.com.tr

Av. Ayşegül AKBAL
Av. Göktuğ AVCU

AKBAL HUKUK BÜROSU

DİJİTAL ORTAMDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI VE VERBİS'E KAYIT YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Hayatımıza hızla giren dijitalleşme özellikle Kişisel Verileri Koruma Kanunu (KVKK) kapsamında şirketlerin ve gerçek kişilerin dikkat etmesi gereken hususları da beraberinde getirmiştir. Bizler de bu makalemizde hukukçu gözü ile dijital ortamda kişisel veri konusunda okuyucularımızı aydınlatmak istedik. Dijital, kısaca tanımı ile sayısal demektir. Bu anlamda sayısallaştırılmış verilerin üzerine kaydedilip saklandığı ortamlara dijital ortam denilmektedir. Günümüzde kullandığımız internet, telefon, laptop bilgisayar, dijital fotoğraf makinesi, flash disk, CD/DVD vb. dijital ortamın birer örneğidir.

Konuya öncelikle günümüzde sıklıkla duymaya alıştığımız kişisel veri ve özel nitelikli kişisel veri tanımı ve ayrımı ile başlamak gerekecektir. Kişisel veri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi ifade etmektedir. Kişisel veriden söz edebilmek için, verinin bir gerçek kişiye ilişkin olması ve bu kişinin de belirli ya da belirlenebilir nitelikte olması gerekmektedir. Kişinin; ismi, adresi, telefon numarası, doğum tarihi, T.C. Kimlik No, IP adresi, çerezler vb. kişisel veri olarak nitelendirilir. Özel nitelikli kişisel veri, başkaları tarafından öğrenildiği takdirde ilgili kişinin mağdur olabilmesine veya ayrımcılığa maruz kalabilmesine neden olabilecek nitelikteki verilerdir. Mevzuatta, hangi kişisel verilerin özel nitelikli kişisel veri olduğu tek tek belirtilmiş olup, bu sayılanlar dışındakiler özel nitelikli kişisel veri olarak kabul edilemez. Bu bakımdan, özel nitelikli kişisel verilerin sınırlı olarak sayıldığı kabul edilir. Kişinin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini veya mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlık kayıtları, cinsel yönelimi, ceza mahkumiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri, biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veri olarak nitelendirilir.

İşte dijital ortamlarda bu kişisel verilerin toplanması, saklanması, işlenmesi ve kul-

lanması bundan böyle bazı kurallara tabi olacaktır. Kişisel verilerin işlenmesi; kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi ifade eder.

Genel anlamda kişisel verilerinizin dijital ortamlarda kaydedilmesi işlenmesinin ilk aşamasıdır. Sadece kaydedilmesi bile başka hiçbir işlem olmasa dahi kişisel verilerinizin işlendiği anlamına gelir. Kaydetme sonrasında yapılan saklamak, raporlamak, sonuçlara varmak, başka bir yere ya da kişiye göndermek kişisel verilerinizle yapılan ikinci aşama işlemlerdir. Bu işlemlerin tamamı da kişisel verilerin işlenmesidir. Bu konuda eğer dijital ortamda kişisel veriyi şirketiniz işlemekte ise veri sahibinden muvafakat alınması gerekecektir. Veri sahibi dijital ortamda kişisel verisinin saklandığı konusunda "Aydınlatma Metni" ile aydınlatılmalıdır. Şirketlerin bu yönde KVKK uyum konusunda almış oldukları önlemleri ve/veya şikayet başvurularına dair duyurularını, web siteleri üzerinden de belirtmeleri gerekmektedir.

Gelişen teknolojinin bir sonucu olarak veri toplayabilen birçok dijital sistem bulunmaktadır. Bir gerçek kişi, bir programı, bir siteyi kullanabilmek ya da sunulan bir hizmetten yararlanabilmek için birtakım kişisel verilerinin elde edilmesine rıza gösterirken, kişisel verilerini karşı tarafa iletilmesini de kabul etmektedir. Bu konuda kabul edilmesi istenen metinlerin KVKK mevzuatına uygun hazırlanması önem arz etmektedir. Yine şirketlerin kişisel verileri toplarken bu verileri hangi server'da topladığı, sakladığı veya aktarıp aktarmadığı da önemlidir. Bu ayrımlara göre hazırlanacak hukuki belge-

ler ve alınacak onaylar da değişiklik arz edecektir.

7 Nisan 2016 tarihinde yürürlüğe giren 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, ülkemizde kişisel verilerin korunması hususunda izlenecek usul ve esasları düzenlemektedir. Bu kanun kapsamında bireylerin kendilerini ilgilendiren kişisel veriler üzerinde hangi hak ve yetkilere sahip olduğu, kişisel verilerin hangi hallerde işlenebileceği, kişisel verilerin korunmasına ilişkin yükümlülükler ve bu yükümlülüklerle aykırılık halinde uygulanacak yaptırımlar belirlenmiştir. Bu kanunda öngörülen temel yükümlülükler veri sorumlusu olarak adlandırılan kişilere yönelik olarak düzenlenmiştir. Söz konusu yükümlülüklerle uymayan veri sorumluları ciddi yaptırımlarla karşı karşıya kalmaktadır.

Veri sorumlusu, kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder. Bu kişiler, gerçek kişiler olabileceği gibi, kamu kurumları, şirketler, dernekler veya vakıflar gibi tüzel kişiler de olabilecektir. Hal böyle iken veri sorumlusu şirketlerin dijital ortamda topladıkları verileri hem saklama hem imha aşamalarında politikalar oluşturmaları ve UT ekipleri ile bu politikaların belli dönemlerde güncellenmesini sağlamaları önerilmektedir.

VERBİS, veri sorumlularının kaydedildiği, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun gözetiminde Başkanlık tarafından kamuya açık olarak tutulan sicildir. KVKK 16. maddesine göre, kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler, veri işlemeye başlamadan önce VERBİS'e kaydolmak zorundadır. KVKK'nın Geçici 1. maddesinin 2. fıkrasına göre, veri sorumluları siciline kayıt yükümlülüğünün başlama tarihleri ile ilgili karar alma ve bunu ilan etme görev ve yetkisi Kişisel Verileri Koruma Kuruluna ait bulunmaktadır. Bu kapsamda Kurulun, 19/07/2018 tarihli ve 2018/88 sayılı Kararı ile,

- Yıllık çalışan sayısı 50'den çok veya yıllık mali bilanço toplamı 25 milyon TL'den çok olan gerçek ve tüzel kişi veri sorumlularının,

- Yurt dışında yerleşik gerçek ve tüzel kişi veri sorumlularının,

- Yıllık çalışan sayısı 50'den az ve yıllık mali bilanço toplamı 25 milyon TL'den az olmakla birlikte ana faaliyet konusu özel nitelikli kişisel veri işleme olan gerçek ve tüzel kişi veri sorumlularının,

- Kamu kurum ve kuruluşu veri sorumlularının

VERBİS'e kayıt yaptırmaları zorunlu tutulmuştur. Bu kayıt esnasında dijital ortamda saklanan veriler ve nasıl saklanıp ne sürede imha edileceğine dair bilgilerin de yer alması gerekmektedir.

Kişisel Verileri Koruma Kurumunun, 11/03/2021 tarihli ve 2021/238 sayılı Kararı ile ülkemizde halen etkisini göstermeye devam eden koronavirüs salgını nedeniyle VERBİS'e kayıt yükümlülüğünün gereği gibi yerine getirilmesi hususunda zorluklar yaşandığı gerekçesiyle, sicile kayıt sürelerinin uzatılmasına ilişkin birçok veri sorumlusu veya bunların bağlı olduğu üst kuruluşlar, muhtelif sektör temsilcileri ile bazı kamu kurumları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının talepleri değerlendirilerek,

- Yıllık çalışan sayısı 50'den çok veya yıllık mali bilanço toplamı 25 milyon TL'den çok olan gerçek ve tüzel kişi veri sorumluları ile yurt dışında yerleşik gerçek ve tüzel kişi veri sorumlularının sicile kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeleri için belirlenen sürenin 31.12.2021 tarihine,

- Yıllık çalışan sayısı 50'den az ve yıllık mali bilançosu 25 milyon TL'den az olup ana faaliyet konusu özel nitelikli kişisel veri işleme olan gerçek ve tüzel kişi veri sorumlularının sicile kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeleri için belirlenen sürenin 31.12.2021 tarihine,

- Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu veri sorumlularının sicile kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeleri için belirlenen sürenin 31.12.2021 tarihine

kadar VERBİS kayıt süresinin uzatıldığını da belirtmekte fayda bulunmaktadır.

KVKK gereğince VERBİS'e süresinde

kayıt yaptırılmaması halinde, 2021 yılı için 39 bin 337 TL'den 1 milyon 966 bin 862 TL'ye kadar idari para cezası verilebilmektedir. O nedenle kişisel veri toplayan işleyen aktaran şirketlerin öncelikle veri sorumlusu atayarak beraberinde şirket içinde KVKK uyum komitesi kurarak, KVKK uyum sürecine başlamasını önermekteyiz.

Yalçın İPBÜKEN

VERİMLİLİĞİN ADRESİ YALIN ENSTİTÜ

Üretimde israfı önleyip verimliliği artırmanın yöntemlerini öğreten Yalın Enstitü Derneği, 18 yıldan bu yana 800'ün üzerinde firma için eğitim programı düzenledi. Yalın düşüncenin yaygınlaşmasını hedefleyen Dernek, firmalarda kapasite ve verimlilik artışı sağlıyor.

Yapısında hiçbir gereksiz unsur taşımayan ve hata, maliyet, stok, işçilik, üretim alanı, fire, müşteri memnuniyetsizliği gibi olumsuz unsurların en aza indirildiği ideal bir üretim sistemi olan “yalın düşünce”, Türkiye’de her geçen gün daha çok tanınıyor. Yalın düşünceyi üretim ve sanayide hayata geçirmek amacıyla faaliyet gösteren Yalın Enstitü Derneği; verimlilik, kalite artışı ve zaman tasarrufu hakkında firmalara yol gösteriyor. Dernek, KOBİ’lerden dev şirketlere kadar tüm sektörlere yalın düşünceyi aşıyor. Değerin ham maddeden başlayarak, değer oluşturma süreci boyunca hiç kesintisiz akitilerek hızla nihai müşteriye ulaştırılmasını hedefleyen yalın düşünce, israfı yok etmeyi de amaçlıyor. Yalın Enstitü Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Yalçın İpbüken, derneğin 2002 yılından bu yana 470 firmada yaptığı “birlikte öğrenme” projelerinde aldığı sonuçlarla, her geçen gün daha iddialı hedeflere yöneldiğini söyledi. Enstitünün düzenlediği çeşitli eğitim programlarına 800’den fazla şirket katıldığını, çoğu KOBİ olmak üzere 278 firmanın Enstitü ile yalın dönüşüm projeleri gerçekleştirildiğini anlatan İpbüken, “Yalın Enstitü, hizmet ve konaklama işletmeleri de dâhil olmak üzere 26’dan fazla ana sektörde, yalın uzmanlığını farklı ortamlara ve kültürlere aktarmada esneklik sağlayan bir deneyime sahip.” dedi. İpbüken, yalın düşünce ile kapasitenin yüzde 10-20, sipariş tesliminde teslimat süresinin yüzde 30-80, verimliliğin yüzde 20-30 artırılabileceğini kaydetti.

Kalite, maliyet ve zaman

Yalın Enstitü Derneğinin faaliyet alanı nedir? Derneğin amaçları hakkında kısaca bilgi verir misiniz?

Yalın Enstitü Derneği (YED), 2002 yılında, giderek daha da karmaşıklaşan, bilinmezliklerin arttığı bir dünyada kuruluşların rekabetçi kalabilmelerine, vizyon ve hedeflerini yerine getirmelerine destek olma amacıyla kuruldu. Derneğimiz, 2002 yılından beri 470 firmada yaptığı “birlikte öğrenme” projelerinde aldığı sonuçlarla, her geçen gün daha iddialı hedeflere ulaşma vizyonunu sürdürüyor. Eğitim ve danışmanlık hizmetlerimizin nihai amacı, yalın yönetim anlayışıyla daha iyi sonuçlar elde etmek, her iş sürecinin etkinliğini artırmak; kaliteyi, maliyeti ve zamanı iyileştirerek müşteriler için daha yüksek değer ve memnuniyet sağlamaktır. Bütün bunlar kadar önemli olan bir diğer husus da sürdürülebilirliği sağlamaktır. Ayrıca pratiği kolay ve keyifli hale getiren yalın yöntemler üzerine odaklanmış çalıştaylar da dâhil olmak üzere, interaktif birçok seminer düzenliyoruz.

Yalın dönüşüm projeleri

Eğitimlerinizden bugüne kadar kaç firma yararlandı?

Yalın Enstitünün çeşitli eğitim programlarına 800'den fazla şirket katıldı. Büyük oranda KOBİ olmak üzere 278 firma YED ile yalın dönüşüm projeleri gerçekleştirildi. Son yayınlanan firma sıralaması raporlarına göre, Yalın Enstitü, Türkiye'nin en büyük 500 şirketinin dörtte biriyle birlikte çalıştı. Yalın Enstitü üniversitelerle ortaklaşa projeler geliştirmeye ve uzun süreli stajyer bulundurmaya da önem veriyor. Yalın Enstitü Kütüphanesi yalın düşünceleri ilgilendiren toplam 1.050 kitabı bünyesinde bulunduyor. Yalın Enstitü; Model Fabrika 3.0, Sanayi 4.0 ve Mali Raporlama Entegrasyonu gibi önem verdiğimiz stratejik projelerinin yer aldığı YED 2020-2030 Stratejik Vizyonunu gerçekleştirme yolunda emin adımlarla ilerliyor. Yıllar içerisinde müşterileriyle birlikte büyüyen Yalın Enstitü, uluslararası tecrübeye sahip 39 saygın uzman yalın danışman ve eğitmenine ek olarak 5 kişilik yetenekli ofis ekibiyle Sarıyer'de hizmet veriyor.

26 sektöre dokunuyor

Dernek olarak hizmet verdiğiniz sektörler hangileridir?

Yalın Enstitü, hizmet ve konaklama işletmeleri de

dâhil olmak üzere 26'dan fazla ana sektörde, yalın uzmanlığını farklı ortamlara ve kültürlere aktarmada esneklik sağlayan bir deneyime sahip. Hollanda, Ukrayna, İtalya, Singapur, ABD, Bulgaristan, Hindistan, Tayland, Sri Lanka, Meksika, Mısır, İngiltere, Lüksemburg, Çin, Macaristan, Lüksemburg, Avusturya ve Portekiz'de projeler ve eğitimler düzenledik. Bu ülkelerin bazılarında projeleri halen devam ediyor. Yurt dışında da birlikte öğrenme, danışmanlık ve eğitim hizmetleri için Yalın Enstitü, uzman kadrosuyla şirketlere yardımcı oluyor.

Verimlilikte yüzde 30 artış

Yalın Enstitünün eğitimlerinden faydalanan kuruluşların kazanımları nelerdir?

Yalın Enstitünün önceki deneyimleri, kapasitenin yüzde 10-20, sipariş tesliminde teslimat süresinin yüzde 30-80, verimliliğin yüzde 20-30 artırılabilceğini, alan kullanımının yüzde 50 azaltılabileceğini ve bunun sonucunda milyonlarca dolar tasarruf edilebileceğini gösteriyor. Yalın dönüşüm projelerinde genellikle 3 ila 6 ay içerisinde kazanımlar görünür hale gelir ve bu kazanımlar yalın dönüşüm süreci boyunca artış gösterir.

Yalın Küresel Ağ'ın parçası

Yalın Enstitü Derneğinin, dünyadaki diğer yalın enstitülerle geliştirdiği iş birlikleri hakkında bilgi verir misiniz?

Yalın enstitülerin tümü “sistem düşüncesini, yalın yönetim anlayışını ve yalın şirket kültürünü” yapmayı öğretmek” yaymak hedefiyle kurulmuşlardır. Yalın Enstitü, şirketlerin ve diğer kuruluşların stratejik potansiyellerini geliştirmelerine sadece Türkiye'de değil; Avrupa'da, Rusya'da, Ukrayna'da, Orta Doğu'da, Afrika'da ve Balkanlar'da, hatta Sri Lanka'da Yalın Küresel Ağ'ın 29 uzman enstitüsünün önde gelen bir üyesi olarak destek olmakta, “birlikte öğrenme” yaklaşımını hayata geçirmeye gayret ediyor. Yalın Küresel Ağ'ın yanı sıra YED, Japonya'daki en modern teknik bilgileri sunmak için yeni mühendislik ve üretim yöntemleri konusunda uzmanlaşmış iki kuruluşla iş birliği yapmaktadır. Bunlar, TEC-Toyota Engineering Corporation (www.toyota-engineering.co.jp) ve Japanese HIDA (eski AOTS)'dir.

Kamu ile ortak projeler

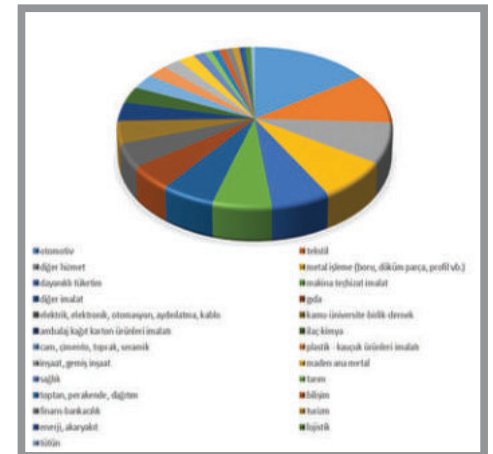
Türkiye'de kamu kuruluşlarıyla geliştirdiğiniz iş birlikleri var mı?

Yalın Enstitü Derneği, kamu tarafından desteklenen sektörel ve organizasyonel ihtiyaç analizlerinin hazırlanmasına, yalın dönüşüm ve verimlilik iyileştirmelerinin gerçekleştirilmesine yönelik birçok küme projelerine katılmış ve başarıyla tamamlamıştır. 2019 yılında da Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi ve Verimlilik Genel Müdürlüğü tarafından başlatılan “Verimlilik Destek Programı Geliştirilmesi Projesi” kapsamında ise “yalın düşünce ve yalın üretim teknikleri” konularında teşhis, eğitim ve danışmanlık hizmet faaliyetlerine başlamıştır.

31 adet tescilli marka

Dernek olarak sahip olduğunuz tesciller ve belgeler nelerdir?

Derneğimiz, TSE Hizmet Yeterlilik belgesine sahiptir. Türk Patent ve Marka Kurumu başkanlığında 31 adet tescilli markası bulunmaktadır. Ayrıca Turquality yetkilendirilmiş danışmanlık firmaları arasında 1. Grup Akredite Danışmanlık firması olarak yetkilendirilmiş bir eğitim ve danışmanlık firmasıdır.

Yalın liderler ortaya çıkıyor

Şirket kültürü oluşturmada yalın düşüncenin rolü nedir?

Yalın Enstitü, “operasyonel mükemmellik ve inovasyon” temelinde stratejik avantajlar oluşturmak amacıyla bir şirket ve tedarik zinciri kültürü oluşturmak için benzersiz birlikte öğrenme, danışmanlık ve eğitim hizmetleri sunuyor. Bu model sayesinde şirketler kendilerini sürekli geliştirebilir, her seviyede yalın liderler ve çalışanlar yetiştirebilirler. Enstitü ayrıca, şirketlerin uzun vadeli vizyonları ve stratejik planlarıyla bağlantılı günlük yönetimlerini oluşturmalarına ve insan kaynakları ile maliyet muhasebesi sistemlerinin yalın düşüncüyle uyumlu hale getirmesi için bu fonksiyonların yönetimlerinin üretim ve yönetim kadar aktif rol alacak hale gelmelerine destek oluyor. İş sağlığı ve güvenliğinin, saygının, karşılıklı güvenin, takım çalışmasının sağlandığı bir çalışma ortamında, şirket kültürünün oluşturulmasına katkıda bulunarak geliştirdiği “Yalın Dönüşüm Yaklaşımı” ile şirketlerin kalıcılığını sağlayabilmeye önemli katkılar sunmaktadır.

Çok aşamalı dönüşüm

Yalın Dönüşüm Modeli nedir, biraz açar mısınız?

Yalın Dönüşüm Modeli birçok fazdan oluşur; Planlama, Yalın Üretim, Yayılım, Yalın Fabrika, Yeni Ürün Geliştirme, Mükemmellik, Standartlaştırma ve İnovasyon Fazı. Bu fazlar genel ölçme ve performans parametrelerinin tanımlanması, seçilen alanda siparişten teslimata değer akışı, alınan eğitimlerin uygulanması, stratejik planlama, yalın İK uygulamaları, tüm fabrikanın yalınlaştırılması, değer akışı çalışmalarının ofislere uyarlanması ve gelecek yeni durumların inşa edilmesi, kültürün ve proseslerin desteklenmesi ve mükemmellik, tüm prosesler ve uygulamaların standartlaştırılması, inovasyon, yeni modeller, yalın yeni girişim gibi aşamalardan geçiyor.

Eğitim seti satılıyor

Model Fabrikalarda nasıl bir eğitim programı uyguluyorsunuz?

Yalın Enstitü, geliştirmiş olduğu Model Fabrika eğitimi ile katılımcılara gerçek bir üretim hattında malzeme üreterek uygulama yapma ve öğrenme olanağı sunuyor. Bu eğitim ile katılımcıların bizzat deneyerek yalın üretimin bütün teknik unsurlarını öğrenmelerini ve mali sonuçlarını görme imkânını sunmayı

amaçlıyoruz. Uygulama Model Fabrika Simülasyon Setinin, yurt içi ve yurt dışı satışı da yapılıyor. Yalın Enstitü, geliştirdiği Yalın Model Fabrikanın (montaj hattı), şimdiye kadar Amerika, Portekiz, Hollanda, Ukrayna, İtalya, Tayland ve İspanya'ya ihracat satışını gerçekleştirdi.

209 firma katıldı

Yalın Zirve ve Yalın İK Zirvesi ne zaman düzenleniyor?

Yalın Enstitü, bilgi paylaşımına ve başarıyı kutlamaya olan inancı ile her iki yılda bir aralık ayında müşterilerinin yöneticilerinin, direktörlerinin ve çalışanlarının deneyimlerini ve en iyi uygulamalarını paylaştığı “Yalın Zirve'yi” düzenliyor. 2019'da dokuzuncusunu düzenlediğimiz Yalın Zirve'de, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı Verimlilik Genel Müdürlüğünden de dâhil olmak üzere 209 firmadan 800'den fazla katılımcı iki gün boyunca aktif katılım gösterdi. Bir işletmenin en değerli kaynağı insandır. Yalın düşünce “insana saygı” temel prensibi ile tüm çalışanlarını geliştirmeyi ve hedeflere dahil etmeyi öngörür. İnsana saygı, insanın tüm yeteneklerini ortaya çıkarmayı gerektirir. Problemi gören, problemi çözen, kendisini, iş yerini ve toplumunu, her gün daha iyiye götürmeyi amaçlayan bir çalışan hayal değildir. İhtiyaç duyulan hizmet eden bir liderlik, kararlılık ve süreklilik içeren çabadır. İnsana yatırım herkese kazandırır. Yalın Enstitünün bu bağlamda “iş yerini nasıl daha dinamik hale getirebiliriz? Çalışanların enerjilerini nasıl ortaya koyabiliriz?” gibi sorulara cevap aradığı Yalın İK Zirvesi iki yılda bir aralık ayında yapılıyor.

Pandemi koşullarında da organize etmeyi sürdürdüğümüz Yalın Zirve ve Yalın İK zirvesi online ortamda katılımcıları ile buluşmaya devam ediyor. 8-9-10 Nisan tarihlerinde ilk kez online olarak düzenlediğimiz Yalın İK Zirvesi'nden sonra şimdi de Yalın Zirve'yi 2-3 Aralık 2021 tarihlerinde düzenliyoruz. Online olarak organize edilecek bu etkinliğimiz ile tüm detay bilgiye yalinzirve.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Japonya'ya yılda iki gezi

Study Mission Japan programı hakkında bilgi verir misiniz?

Kişisel tecrübenin avantajlarına inanarak, her yıl katılımcılara dünya standartlarında yalın yöntemler, takım çalışması ve liderlik konusunda daha fazla bilgi edindirmek amacıyla, yalın düşüncenin doğduğu Japonya'ya, Study Mission Programları düzenleniyor. Ziyaret edilen fabrikalar, müzeler, uygulamalı eğitimler, şehirler, tarihi yerler, alışveriş

merkezleri, metro istasyonları... Adım atılan her yer Japon kültürünü ve Toyota tarzını anlatan pek çok detay barındırıyor. 2010 yılından bugüne kadar 12 program yapılırken, 106 firmadan 283 katılımcı Yalın Enstitü teknik gezilerinde yer aldı. Katılımcı sayısının 20 kişi ile sınırlı olmasından dolayı her yıl ilkbaharda mart-nisan, sonbaharda eylül-ekim olmak üzere iki farklı program gerçekleştiriliyor.

Planlama Fazı	• Genel ölçme ve performans parametrelerinin tanımlanması Değer Akış Haritalanması
Yalın Üretim Fazı	• Seçilen alanda siparişten teslimata değer akışı Akışın Çekilmesi, 5S, SİMÜD, Gözetim Yöntemi, Kaban, Temel TP44 Eğitimleri
Yayılım Fazı	• Yalın Üretim altyapısına uygun bir şekilde, alınan eğitimlerin uygulanması Mali Organizasyon, Ücret Sistemleri, Verimlilik Kalite, YPA, Üretim Planlama, Tedarik ve Teslimat
Yalın Fabrika Fazı	• Stratejik planlama, Yalın İK uygulamaları, tüm fabrikaların yalınlaştırılması Stratejik hedefleri ve geliştirme stratejilerini, İnsan Kaynakları, Maliyet Yönetim Sistemi, Üretim Planlama, Mali Denetim, Üretim Sorun Yönetimi
Yeni Ürün Geliştirme Fazı	• Değer akışı çalışmaları ofislere uyarlanması ve gelecek yeni durumların inşa edilmesi Maliyet düşürme çabaları, maliyet ve pazarlama stratejileri, Tedarik ve teslimat ve organizasyonel yapılandırılması, Kültürün Kalıplaştırılması
Mükemmellik Fazı	• Müşterinin ve proseslerin beklentilerini ve mükemmellik Tüm değer zincirinin Değer Akış Haritaları, PMSU çözümleri ve Kalite Uygulamaları
Standartlaştırma Fazı	• Tüm prosesler ve uygulamalar standartlaştırılması ve sürekli gelişim için kabullendirilmesi
Inovasyon Fazı	• İnovasyon - Yeni Modeller - Yalın Yeni Girişim Yeni ürünler, pazarlar, müşteri ilişkileri, maliyet yönetim sistemi ve kaynaklar

BÖLÜMLERİMİZ

- Ortopedi ve Travmatoloji
- Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon
- İç Hastalıkları (Dahiliye)
- Medikal Estetik
- Plastik Cerrahi ve Rekonstrüktif
- Genel Cerrahi
- Kadın Hastalıkları ve Doğum
- Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
- Göz Sağlığı ve Hastalıkları
- Kulak - Burun - Boğaz (KBB)
- Ağız ve Diş Sağlığı
- Beslenme ve Diyetetik
- Psikoloji
- Girişimsel Radyoloji
- Geleneksel Tamamlayıcı Tıp (GETAT)
- Check-Up Merkezi
- Anesteziyoloji ve Reanimasyon
- Görüntüleme (USG, MRG, Doppler)
- Biyokimya Laboratuvar
- Acil Servis 7/24

**KURUMSAL
HİZMETLER**

**ACİL
7/24**

 /gebzecerahitipmerkezi

0850 840 2112
iletisim@gebzetipmerkezi.com
www.gbzetipmerkezi.com

 **ÖZEL GEBZE
CERRAHİ TIP
MERKEZİ**

Adres: Osman Yılmaz Mah. İstanbul
Cad. No:38 Gebze\KOCAELİ

ABDALLIK KÜLTÜRÜNÜN SON TEMSİLCİSİ

ANADOLU EFSANESİ

Anadolu'dan çıkan saz ve söz üstadı Neşet Ertaş, sanatının merkezine insanı aldı. Kendisini "Keremlerden, Mecnunlardan, Karacaoğlanlardan, Kamberlerden, Pir Sultanlardan süregelen bir aşk kanalının getirisini" olarak tanımlayan usta sanatçının türküleri, geniş kitlelere ulaştı.

Kökü Orta Asya'ya kadar uzanan saz ve söz kültürünün Anadolu'daki ifadesi olan, Kırşehir'de önemli bir yere sahip bozlaklar, Neşet Ertaş'ın sesiyle tanınır ve sevildi. "Bozkırın Tezenesi" lakabıyla anılan, Abdallık geleneğinin son büyük temsilcisi Neşet Ertaş, bilgi kişiliğiyle halkın gönlünde taht turdu. Ertaş'ın hayatını, sanatını ve düşüncelerini şekillendiren felsefe, kökü binlerce yıllık tarihi, dini ve kültürel geçmişe dayanan, tasavvufi menşeli "Abdallık" geleneğinden besleniyordu. Hakkında pek çok belgesel hazırlanan, kitaplar yazılan, hayatta olduğu dönemde UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığınca "Yaşayan İnsan Hazinesi" ilan edilen Neşet Ertaş, büyük birikimi ile ozanlık geleneğine yeni tuğlalar ekledi. Usta sanatçı,

gerek türkü sözleri gerek kullandığı vokal, enstrüman icrasındaki tavrı, yorumu ve bestecilik yeteneğiyle gerekse mütevazi kişiliğiyle halk ozan-

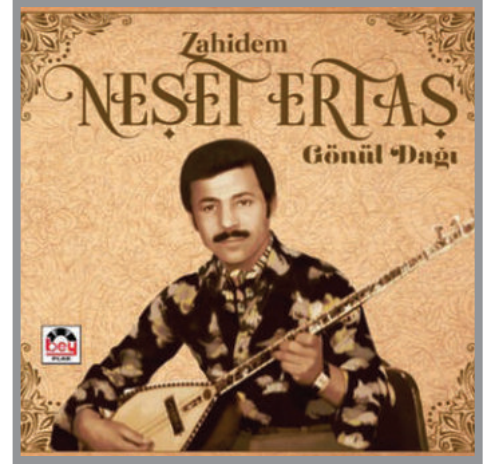
lığı geleneğinin en güçlü temsilcilerinden biri haline geldi. Yüreğinden taşan hüznü türküleri, Anadolu tarihi kadar derin olan Neşet Ertaş; yoğun yöresel özelliklere sahip bozlağı, ülke genelinde ve hatta yurt dışında büyük kitlelere sevdirmeyi başardı.

Muharrem Ertaş'ın izinde

1938 yılında Kırşehir'in Çiçekdağı ilçesinin Kırtıllar köyünde dünyaya gelen Neşet Ertaş, saz üstadı babası Muharrem Ertaş'ın yolundan yürüdü. Küçük yaşlarda müzikle tanışan sanatçı, sazın yanında cümbüş, keman, davul, zurna çaldı. Çocuk yaşlarında babasıyla yörenin eğlencelerinde saz çalıp türküler söylemeye başlayan Neşet Ertaş, 8 yıl boyunca Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Kırıkkale, Keskin, Yerköy, Kayseri, Yozgat gibi birçok yeri gezerek babası ile geçimlerini sağlamaya çalıştı. Bu yüzden okula gidemeyen Neşet Ertaş'a, okumayı ağabeyi Necati Ertaş öğretti.

Küçük yaşta Ankara'ya gelerek Muzaffer Sarısözen ile tanışan ve üç ayda bir radyoya davet edilmeye başlayan Ertaş, 17-18 yaşlarında bir süreliğine İstanbul'a giderek plaklar kaydetti ve sahnelere çıktı. İstanbul'da ilk plağını "Neden Garip Garip Ötersin Bülbül" adıyla babası Muharrem Ertaş'a ait türküyü çıkaran sanatçı, bu plağın ardından diğer plak çalışmalarına ve halk konserlerine devam etti. Daha sonra tekrar Kırşehir'e döndü ancak kısa süre sonra Ankara'ya yerleşti. Sahne çalışmaları yanında TRT Ankara Radyosunda "Kırşehirlili Mahalli Sanatçı" unvanıyla ayda iki kez 15'er dakikalık program hazırlamaya başladı.

Aynı zamanda plak çalışmalarına devam eden Ertaş, çok sayıda bozlak, uzun hava, türkü, ağıt, deyiş, nefes, halay ve oyun havası kaydetti. Müzik çevrelerinde de hayranlıkla dinlenen usta müzisyen, "Garip" mahlasıyla yazdığı şiirlerinde kendi hayatını anlattı.

Türkülere konu aşk

"Türkülerin Babası", "Anadolu Efsanesi" ve "Abdal Müzisyen" gibi lakaplara da sahip olan sanatçı, Ankara'da çalıştığı bir gazinoda Leyla Hanım'la tanıştı. Kısa süre içinde Leyla ile evlilik kararı alan Ertaş, aileler karşı çıksa da Leyla ile nikâh masasına oturdu. Bu evliliğinden üç çocuk sahibi olan Neşet Ertaş, yedi yıl sonra Leyla Ertaş ile ayrıldı. Bu ayrılık Ertaş'ı çok derinden etkiledi ve dillere dolanacak türküler yazmasına vesile oldu. Yaşadığı sağlık sorunları sebebiyle enstrüman çalamaz hale geldi ve kardeşinin daveti üzerine tedavisi için Almanya'ya yerleşti. Ertaş, çocuklarının eğitimi ve sanatsal çalışmalarından dolayı uzun süre Almanya'da ikamet etti. Berlin'de düğünlere katılarak geçimini sağlamaya başladı, kısa süre Alman Sanat Kurumunda saz hocası da yaptı. Ayrıca Avrupa'nın birçok yerinde düğünlerde sanatını icra etti. İlerleyen süreçte işi gereği Köln'e yerleşti.

Halkın sanatçısı

1990'lı yılların ortalarından itibaren Neşet Ertaş'ın türküleri Türkiye'de daha fazla kitleye hitap etmeye başladı. 2000'lerin başında 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından kendisine takdim edilmek istenilen "Devlet Sanatçısı" unvanını, "Hepimiz bu devletin sanatçısıyız. Ayrıca bir devlet sanatçısı sıfatı bana ayrımcılık geliyor, halkın sanatçısı olarak kalırsam benim için en büyük mutluluk bu" diyerek geri çevirdi. Ancak temelinde hizmet olan çeşitli ödülleri de bu kültüre hizmet eden ustalar adına kabul etti.

Türkiye Yazarlar Birliği tarafından 1996 Yılı Müzik Ödülü, aynı yıl içerisinde Ahi Kültürünü Araştırma ve Eğitim Vakfının "Ahilik Sanat Ödülü" ve kültür sanat hayatına ve Türkiye'nin tanıtımına sağladığı katkılardan dolayı aldığı "Türkiye Büyük Millet Meclisi Üstün Hizmet Ödülü" (2006) bunlardan bazıları oldu. Ertaş ayrıca, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO)'nun Somut Olmayan Kültürel Miras çalışmaları kapsamında oluşturulan "Yaşayan İnsan Hazine" (2010) listesine kaydedildi. Anadolu halk sanatı gelenekleri içerisinde bir ekol olması ve özgün üretimleriyle sanat ve bilimin ilerlemesine, yurt kalkınmasına, ülkenin sosyal, kültürel ve sanatsal alanda gelişmesine katkıda bulunması göz önüne alınarak 2011 tarihli senato kararıyla İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından Ertaş'a "Fahri Doktor" unvanı verildi.

Pek çok eser verdi

Neşet Ertaş, kendi deyimiyle "gramafon devrinden beri" halkına eserler verdi. Üç adet taş plak, 78 adet 45'lik ve 33'lük plaklar, 25 adet kaset ve 24 adet kompakt diske kaydedilen "bozlak, deyiş, maya, türkü ve uzun hava formunda" 200 civarında eseri bulunuyor. Neşet Ertaş'ın kendi deyimiyle "havalandırılmamış" 65 adet şiiri de bulunuyor. Ertaş, "Leyladan Mevlaya" özdeyişindeki gibi beşeri sevdamdan yaradan aşkına kadar yaşamın hemen her alanı ve konusunda ürettiği birbirinden değerli eserleriyle hemen herkesin yüreğine dokundu.

Türkiye'ye döndü

Ertaş, 2000 yılının başlarında Türkiye'ye kesin dönüş kararı aldı ve İzmir'e yerleşti. Yurt içi ve yurt dışı konserlerini sürdürürken sağlık problemleri başladı. Önce safra kesesi ve prostat kanserine, sonrasında ise mesane kanserine yakalandı. Ertaş, iki yıl kadar tedavi görmesine rağmen 25 Eylül 2012 tarihinde İzmir'de vefat etti. Cenazesi, Kırşehir'de babası Muharrem Ertaş'ın yanına defnedildi.

Neşet Ertaş'ın kendi kaleminden hayatı

Bin dokuz yüz otuz sekiz cihana
Kırtıllar köyünde geldin dediler
Babama Muharrem anama Döne
Dedim sen atayı bildin dediler

Dizinde sızıydı anamın derdi
Tokacı saz yaptı elime verdi
Yeni bitirdiydim üç ile dördü
Baban gibi sazcı oldun dediler

O zaman babamdan öğrendim sazi
Engin gönül ile Hakk'a niyazi
O(n) yaşımda yaktı bir ahu gözü
Mecnun gibi çölde kaldın dediler
Zalim kader devranını dönderdi

Tuttu bizi İbikli köyüne gönderdi
Babam saz çalarken bana zil verdi
Oynadım meydanda köçek dediler

Anam Döne İbikli köyünde ölünce
Beş tane öksüz yetim kalınca
Beşimiz de hep perişan olunca
Babamgile burdan göçek dediler

Yürüdü göçümüz Teflek köyüne doğru
Bu hali görenin yanıyor bağı
Üç aylık çocuğun çekilmez kahrı
Bunlara bir ana bulun dediler

Yozgat'ın Kırıksoku köyüne vardık
Bize ana yok mu diyerek sorduk
Adı Arzu derler bir ana bulduk
İşte bu anadır buldun dediler

En küçük kardeş kayıp eyledik
Onun için gizli gizli ağladık
Üstelik babamı asker eyledik
Yine öksüz yetim kaldın dediler

Zalim kader tebdilimi şaşırttı
Heybe verdi dalımıza deşirtti
Yardım etti Yerköy'üne göçürttü
Biraz da burada kalın dediler

Yerköy'ünden Kırıkkale'ye geldik
Babam saz çalarken biz cümbüş aldık
Kırşehir'ine varınca kemanı çaldık
Aferin arkadaş çaldın dediler

Yarın aşkı ile hep arttı derdim
Babamı bir yare dünür gönderdim
Başlığı çok istemişler haberin' aldım
İstemiyor seni yarın dediler

Kırşeh(i)r'inde yedi sene kalınca
Düğün-düzgün hepsi bize gelince
Ne yapsın çalgıcı arkadaşlar yer daralınca
Ankara'ya gider yolun dediler

Geldim Ankara'ya Veysel Usta'yı buldum
Epeyce eğleştim yanında kaldım
Bana yüz lira verdi bir pambuk yatak aldım
Etti isen böyle buldun dediler

Bir ev kiraladım münasip yerde
Kaldı kavim kardeş hep Kırşehir'de
Bu aşk hançerini vurdu derinde
Çaresini bulamazsan öldün dediler

Yarın aşkı ile döndüm şaşkına
Arada içerdim yarın aşkına
Canan acımaz mı Garip dostuna
Bunu da içeriye alın dediler

Doç. Dr. Leyla TÜRKER
ŞENER

TETFİT CEO

GIYİLEBİLİR TEKNOLOJİLERDE TÜRKİYE

Dünyanın en hızlı gelişen teknolojilerinden birisi olan sağlık teknolojileri mobil, IoT, sensör ve giyilebilir teknolojilerin gelişimi sayesinde herkesin hayatını kolaylaştırmaya devam ediyor. Giyilebilir teknoloji ürünleri; belirli bir grubunun ihtiyaçlarını karşılamak için ve ayarlanmış görevleri yerine getirebilmek için basit bir ara yüzden oluşan estetik özelliklere sahip giyilebilir ürünlerdir diye tanımlıyor Wilson 2018de yayınladıkları makalelerinde.

Hayatımıza girmiş olan akıllı saatler, akıllı bileklikler, akıllı yüzükler, akıllı ayakkabılar, akıllı gözlükler, akıllı spor ürünleri gerçek zamanlı olarak verileri kişilerden alıyor ve gerek sağlıklı durumunun takibi ve yaşam kalitesini arttırmak gerek ise hastalık takibini sağlayabiliyor. Bu ürünlerin girdiği alanlar daha çok spor, sağlık, savunma, işletme, endüstri alanları oluyor.

Birçok şirket, teknolojinin sınır tanımaz gelişiminde gelişen “yıkıcı teknoloji” denen ancak hayatımızı yeniden yapılandıran ve yapıcı olarak nitelendirdiğimiz teknolojilerden “giyilebilir teknoloji” üzerine yoğunlaşıyor. Gençlerin yüzde 70’inden fazlası giyilebilir teknoloji talep ediyor. Nabız sayan, yakılan kaloriyi hesaplayan, glukoz seviyesini ölçümleyen ve değerleri telefonda gösteren ürünler bu teknolojiye örnek olarak verilebilir.

Giyilebilir teknoloji pazarı ise her geçen gün gelişiyor. Ayrıca Endüstri 4.0’ın yükselen trendi ve akıllı imalat ve depo uygulamalarındaki giyilebilir ürünlerin artan önemi pazarın büyümesi için bir fırsat sunuyor. Bu pazarın büyümesiyle birlikte giyilebilir teknolojilerdeki çalışılabilir alanlar genişliyor.

Giyilebilir teknolojilerin kullanım sahasının geniş olmasının nedeni, kullanılan sensörlerin çeşitliliğidir. Kullanılan sensörlerin en popülerleri; PIR, ultrasonik sensörler, NTC/PTC, basınç sensörleri ve manyetik sensörlerdir.

Dünyada ve Türkiye’de pek çok mühendislik ve AR-GE firması, giyilebilir teknolojiler, robotik teknolojiler ve sanal gerçeklik sistemleri (oyunlar, eğitim ve terapi) üzerine çalışmalar gerçekleştiriyor. Birçok firma, Türkiye’nin teknolojik bağımsızlığı ve gelişimi

için aralıksız çalışıyor. Bu kuruluşlar, Türkiye için yerli ve milli giyilebilir teknolojileri geliştirip üretme misyonu ile çıktıkları yolda, global teknoloji firmaları olarak yola devam ediyor. Kemik iletimli kulaklıklar, MP3 çalarlar, akıllı gözlükler, akıllı saatler ve sanal gerçeklik uygulamaları alanında gerçekleştirdikleri çalışmaların yanı sıra bu cihazları yazılımlarla birleştirerek nesnelerin interneti üzerine çalışmalar gerçekleştiriyor.

Kablosuz kemik iletim teknolojisi ile kulağınızın içine değil üzerine astığınız yani, kulak içi olmayan kulaklığınız kulak zarı yolunu kullanmaz. Titreşimle kemiğiniz üzerinden orta kulağa sesi ileterek duymanızı sağlar. Yapay zekâ asistanınız ister Siri olsun ister Google Asistan, bir tuşa basarak kullanabildiğiniz bu kulaklıkları, hem spor yaparken hem de her türlü çevre şartlarında rahatlıkla kullanabilirsiniz. Dayanıklı tasarımıyla dikkat çeken bu kulaklıklar her türlü zorlukta ter, toz ve neme karşı dayanıklıdır. Geniş dinamik aralık ve zengin bas teknolojisi ile doğal ses sızıntısını azaltmak için tasarlanan kemik iletim teknolojisi ile hareket halindeyken en iyi sese sahip olmanızı sağlar.

Geleceğin sanal evrenine dair simülasyon üretimi de yapan mühendislik firmaları; çalışmalarını akıllı saatler, telefon, bilgisayar ve sanal gerçeklik kıyafetleri olan haptik sistemler ile de birleştirerek bu ekosistemin gelişmesini destekliyor.

- VR ameliyat simülasyonları,
- VR spor merkezi ve
- VR yüksek teknoloji laboratuvarı çalışmalarını akıllı saatler ile takip ederek
- Hasta uyarı sistemi,
- Hasta veri toplama,
- Kişiyeye özel spor analizi,
- Kişiyeye özel kalori ölçümlemeyi gerçekleştirecek yazılımları gerçekleştirebiliyorlar.

Ürünlerin her biri kullanıcılarına farklı teknolojik özellikleri sunarken; sadece insan odaklı yaklaşım ile daha kaliteli bir yaşam olanağı da sağlıyorlar.

Maide

Türk Mutfağı

"Geleneksel Lezzetin Değişmez Adresi"

Geleneksel lezzetin değişmez adresi olan Maide Türk Mutfağı sağlıklı ve lezzetli tatları, seçkin misafirlerine nezih bir ortamda sunuyor.

Türk Mutfağı'nın en iyi temsilcileri arasında kendine özel bir yer edinen Maide Türk Mutfağı, kendine özgü yöresel yemekleri ve özel pişirme teknikleriyle misafirlerini çok zengin bir menü ile karşılıyor.

Restoran hizmetinin yanında butik olarak toplu yemek hizmeti de veren Maide Türk Mutfağı sizleri bu ayrıcalığı keşfetmeye davet ediyor.

Maide

Türk Mutfağı

"Geleneksel Lezzetin Değişmez Adresi"

İTOSB 13. Cad. No: 1 Tepeören Tuzla / İstanbul

0 (216) 519 53 55

Gökay HAMAMCI

LABORATUVAR ORTAMINDA GELİŞTİRİYOR

YAPAY DEĞİL, GERÇEK ELMAS

Appsilon, laboratuvarında gerçek elmaslar oluşturmak için bilimi ve ustalığı kullanıyor. Yetiştirilen elmaslar, kimyasal ve fiziksel olarak topraktan çıkarılan elmaslarla aynı özelliklere sahip.

Saf karbondan oluşmuş kristalize bir mineral olan, mücevher olarak kullanılmasının yanı sıra mükemmel bir iletken ve ısı yansıtıcısı olan elmas, artık laboratuvar ortamında üretilebiliyor. Teknopark İstanbul firması Appsilon Enterprise, dünyanın elmas yetiştirme sürecini yeniden şekillendirdi. Plazma odasında Güneş ortamı sağlayan firma, doğal elmasla birebir aynı özelliklere sahip elmas sentezi yapıyor. Karbon atomlarını tıpkı doğada olduğu gibi, elmasa şekil vermek için birer birer oluşturan firma, doğal süreci taklit ederek, doğadan doğanlarla aynı elması oluşturuyor. Appsilon'un kullandığı teknoloji sayesinde yüksek kalitede üretilen elmaslar, ısı yönetimi, optik uygulamalar ve mücevherat alanlarında kullanılıyor. Laboratuvar ortamında 1 karatın üzerinde elmas sentezi gerçekleştirebilen dünya çapındaki sayılı şirketlerden birisi olan Appsilon, satışlarının büyük kısmını yurt dışına yapıyor. Laboratuvar elmasları, takı, elmas plaka, termal, optik, kuantum, elektronik, elmas dedektörleri gibi pek çok alanda kullanılabilir.

Elmas üretim teknikleri hakkında bilgi veren Appsilon Enterprise Pazarlama Müdürü (CMO) Gökay Hamamcı, "Aslında yaptığımız küçük bir elmas parçasını, kendi özünü taklit ederek ve atom atom dizerek büyük bir hâle getirmek. Dolayısıyla hassas ve zor süreçlerden söz ediyoruz. Yaptığımız işi biraz simyacılık gibi de düşünebilirsiniz." diyor.

Ham madde tedarikçisi

Appsilon nasıl kuruldu ve laboratuvar elması üretme fikri ortaya nasıl çıktı, hikâyenizi anlatır mısınız?

İlk şirketleşme sürecimiz 2017 yılında başladı, ama bunun da öncesinde ekibin karbon bazlı materyaller ve elmas üzerine çalışmaları bulunuyordu. 2017'de ekibin elmas üzerine odaklanma isteği ise malzemenin özelliklerinde saklı aslında. Elmas dünyanın en sert, ısıyı en iyi ileten malzemesi ve bu özellikleri sebebiyle süper materyal olarak adlandırılıyor. Akla ilk mücevher ve pahalılığı gelse de uzay sanayi, elektronik, kuantum gibi alanlar için geleceğin malzemesi konumunda. Bu da tüm ekibi büyülemiş, heyecanlandırmıştı.

Bizim başlangıcımız da elmasın farklı alanlarda kullanımı üzerine projeler geliştirmemizle oldu. Bu esnada hem malzeme mühendisliğine odaklandık hem de bu malzeme pazarda en çok nerede kendisine yer bulabilir diye bir arayışa koyulduk. İşin hem mühendislik hem de ticari tarafını aynı anda götürdük yani. Bugün geldiğimiz noktada da dünyadaki elmas üreticilerinin ham madde tedarikçisi konumundayız. Yani diğer üreticiler de müşterimiz oldu ve stratejik bir konum edindik.

Sadece kökenleri farklı

Laboratuvar elmasını gerçeğinden ayıran özellikler nelerdir? Hangi sektörlerde kullanılıyor?

Öncelikle laboratuvar elmaları gerçek elmalardır. Fiziksel ve kimyasal olarak madenden çıkarılan elmaslarla birebir aynı özellikleri taşıyor. Sadece kökenleri farklı. Bunu buzdolabındaki buzla, Antartika'daki buz arasındaki farka benzetebiliriz. Biri doğada kendi şartlarında oluşuyor, öbürünü uygun koşulları oluşturarak siz üretiyorsunuz. Ama ikisi birbirinin aynı.

Mücevherat başta olmak üzere, endüstride, uzay sanayinde, kuantum gibi yüksek teknoloji alanlarında ve araştırmalarda laboratuvar elmaları kullanılıyor. Önümüzdeki yıllarda da kullanımının giderek artması bekleniyor. Şu an dünyadaki birçok firma maden elmaslarından laboratuvar elmasına geçiş yapıyor, maden şirketleri de bu alana giriş yaptı. Örneğin Pandora etik nedenler ve sürdürülebilirlik açısından

artık maden elması kullanmayacağını, sadece laboratuvar elmaslarıyla çalışacağını açıkladı. Keza dünya elmas pazarının lideri DeBeers de kendi laboratuvar elması markasını duyurdu.

Simyacılık gibi

Laboratuvar elmasının üretim ve laboratuvar sürecinden bahsedermisiniz?

Elmas sadece karbondan oluşan bir materyal ve elmas oluşabilmesi için bu karbon atomlarının birbirine nasıl bağlandığı, nasıl dizildiği çok önemli. Bizim Dünya üzerinde Güneş ortamı sağlayan reaktörlerimiz var. İlk olarak reaktöre ince bir elmas parçası yerleştiriyoruz ve bu elması yüksek sıcaklıkta ve özel bir ortamda plazma haline getiriyoruz. Sonra plazma halindeki bu ince elmas parçasının üzerine yağmur şeklinde karbon yağıdırıyoruz. Karbonlar atom atom elmasın üzerinde dizilmeye başlıyor ve elmas büyüyor. Aslında yaptığımız küçük bir elmas parçasını, kendi özünü taklit ederek ve atom atom dizerek büyük bir hâle getirmek. Dolayısıyla hassas ve zor süreçlerden söz ediyoruz. Yaptığımız işi biraz simyacılık gibi de düşünebilirsiniz.

Büyük talep var

Ürüne yurt içinden mi yoksa yurt dışından mı daha fazla talep alıyorsunuz?

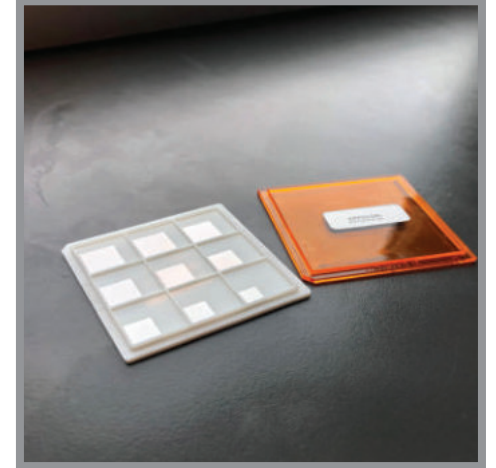
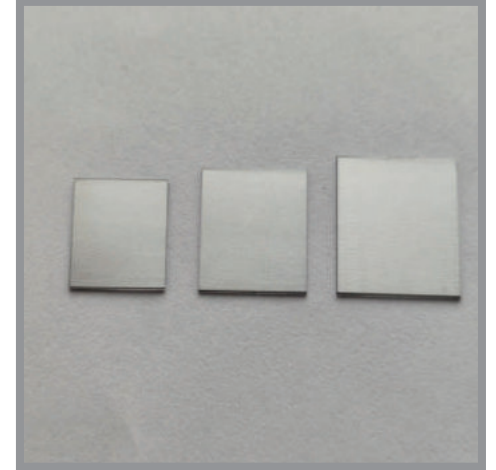
Satışlarımızın hemen hemen hepsi yurt dışına yapılıyor, ciddi bir talep var. Amerika, Avrupa, Çin ve Orta Doğu'ya ürün tedarik ediyoruz. Bu ülkelerdeki ticari firmalara ek olarak üniversite ve araştırma kurumlarının da talepleri oluyor. Onlarla da çeşitli iş birlikleri gerçekleştiriyoruz.

Dünyadaki öncü firmalardan

Appsilon'un geldiği nokta beklentileriniz ya da hedefleriniz ile örtüşüyor mu? Appsilon ve laboratuvar elmasının geleceği ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Appsilon şu an dünyada elmas teknolojileri konusunda önde gelen şirketlerden birisi konumunda. Sektörde üniversitelerle en fazla iş birliği yapan firmalardan birisiyiz. Bunun sebebi sahip olduğumuz teknoloji ve malzeme bilgimiz. Teknoloji ve AR-GE konusunda olmak

istenilen yerdeyiz ancak ticari büyüklük olarak gidecek epey yolumuz var. Örneğin aynı alandaki Diamond Foundry, 350 milyon dolarlık yatırımla 1,8 milyar dolarlık bir değerlemeye ulaştı. Hızlıca kapasite ve pazar paylarını artırabiliyorlar. Ancak biz de teknoloji, altyapı ve ürün konusunda hazır durumdayız, bundan sonra büyüme ve kapasite artışı aşamasına geçeceğiz.

BİLGİYE ULAŞMANIN KESTİRME YOLU

İnsan yaşamına abaküsle birlikte giren bilgisayar teknolojisi, geçirdiği değişimlerle hayatı kolaylaştıran en büyük icat oldu. Gelişen teknolojiyle şekillenmeye devam edecek olan bilgisayarlar, insanlığı ileri bir noktaya taşıyacak.

Bugün satılan herhangi bir otomobilde, 1969 yılında aya gönderilen uzay mekiğinden daha fazla bilgisayar parçası bulunuyor. Hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline gelen bilgisayarın kökeni, hesap yapma amacıyla icat edilen aletlere kadar uzanıyor. Hesap işini hızlandırmak için otomatik bir mekanizmanın kullanılabileceği fikri M.Ö. 1.000'li yıllarda ortaya çıktı. Parmak hesabı ve çakıl taşlarının yeterli gelmemesi üzerine ilk kez Çin'de icat edildiği düşünülen abaküs, ilk mekanik hesaplayıcı ve bilgisayarın atası olarak kullanılmaya başlandı. Fakat günümüze uyarlanınca ilk bilgisayar, Charles Babbage tarafından 1833 yılında üretildi. Günümüze kadar adeta evrim geçiren bilgisayar teknolojisi; internetin de eklenmesiyle sanayiden sağlığa, iletişimden eğitime kadar her alanda vazgeçilmez bir kimliğe büründü.

Abaküs

Hesap işlemleri için kullanılan aygıtlar, bilgisayarın temelleri sayılırsa abaküsün ilk bilgisayar olduğunu söyleyebiliriz. M.Ö 1.000 yıllarında Çinliler tarafından kullanıldığı kabul edilen abaküs, günümüzde ilk öğretimde sayı saymayı ve basit matematiksel işlemleri öğrenmek için de kullanılıyor. Bu aygıt, teller üzerine dizili boncuklardan meydana geliyor.

Pascalline

Hesap makinesi sayılabilecek ilk ciddi icat Fransız matematikçi Blaise Pascal tarafından geliştirildi. Babası vergi dairesinde memur olarak çalışan Pascal 16 yaşında iken 1642 yılında Pascalline adlı hesap makinesini icat etti. 50 civarında prototip makine üreten Pascal, üç yıl süren bu çalışma sonunda yaptığı makinesini 1645'te tanıttı ve daha sonra 20 makine daha üretti. Bu makinelerin bir kısmı günümüze ulaştı ve müzelerde sergileniyor. Pascal'ın bu başarısı, Fransa Kralı 14. Louis tarafından da takdir edildi ve kralın imzaladığı bir belge ile Fransa'da

hesap makinesi geliştirme ve üretme hakkı Pascal'a verildi. Değişik sayıda dişleri olan çarklardan meydana gelen bu makine toplama ve çıkarma işlemleri yapabiliyordu.

Leibniz çarkı

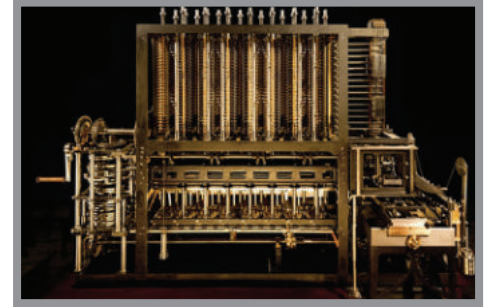
Alman matematikçisi olan Gottfried Wilhelm Leibniz, Pascal'ın icadını bir adım öteye taşıdı. Pascalline'in fonksiyonlarını daha da artırarak 1671 yılında Leibniz Çarkı adlı aygıtı icat etti. Bu aygıt; toplama ve çıkarma işlemlerinin yanı sıra bölme, çarpma ve karekök alma işlemlerini de yapabiliyordu. Çalışma prensibi bakımından, sonraki 150 yıl boyunca üretilecek mekanik makinelerine esin kaynağı olan Leibniz Çarkı'nda, derecelendirilmiş bir çarkın çeşitli pozisyonları farklı basamaklara karşılık geliyor ve sonuçlar, çarkın gerektiği kadar döndürülmesi ile elde ediliyor.

Fark Makinesi

1800'lü yıllara gelindiğinde Charles Babbage ciddi çalışmalarıyla bu alana yeni bir hareketlilik getirdi. Babbage, matematiksel işlemlerin yanı sıra farklı işlemlerde yapabilecek bir makine yapmanın hayalini

kuruyordu. İngiliz hükümetinden de parasal destek sağlayarak uzun süren çalışmaları sonrasında Fark Makinesi'ni 1830 yılında icat etmeyi başardı. Hemen ardından Analitik Makine adını verdiği projesini başlatan Babbage, bu makine de buhar gücünü kullanmayı ve makine çalışmasını otomatikleştirmeyi, ekleyeceği artı yönler ile daha fazla fonksiyon eklemeyi hedefledi. Ancak 1871 yılında projesini tamamlayamadan vefat etti. Babbage'nin ölümü ile proje yarım kaldı. Babbage analitik makinede mantıksal işlem birimi, veri depolama birimi, giriş çıkış üniteleri kullanmayı planlıyordu. Bu mantık günümüzdeki bilgisayarın temel prensibi oldu. Bu sebepten dolayı Babbage'ye "Bilgisayarın Babası" denildi.

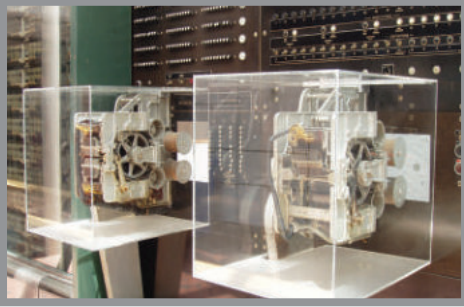

Mark-I

Alman asıllı bir Amerikalı olan istatistikçi Herman Hollerith, 1890 yılı nüfus sayımında delikli kart sistemine sahip olan, kendi geliştirdiği ve Mark-I adını verdiği makineyi kullandı. Hollerith'in geliştirdiği bu makine, J.M.Jaquard'ın 1806 yılında kullandığı kart sistemini kullanıyordu. Mark-I, kartları verilen kodlara göre delerek bilgiyi kaydediyor, delikli karttaki bilgiyi tekrar okuyabiliyor ve bu bilgiyi kullanabiliyordu. Geliştirilen makinenin daha öncelilere göre üstünlükleri vardı. Fakat arzu edilen hız ve doğru sonuca ulaşamamıştı. Mark-I insan müdahalesi ile işlem gördüğü için yarı otomatik çalışıyordu. Mark-I ile delikli kartlara işlenen seçim sonuçları istenildiği kadar okunabildiğinden seçim sonuçlarının değişik parametrelere göre değerlendirilmesi yapılabiliyordu. Mark-I ile sayımın değerlendirme süresi dörtte bire düştü. Herman Hollerith makinesinde yaptığı değişikliklerle üretime 1896 yılında kurduğu "Tabulating Machine Company" adlı bir şirket ile devam etti. İleride bu firma başka bir firma ile birleşerek IBM ismini aldı.

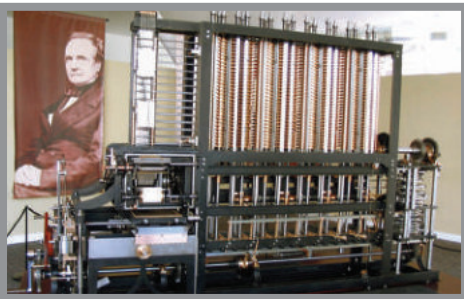
Mark-Ic

Harvard Üniversitesinden Howard H. Aiken, tasarladığı ASCC projesi ile IBM firmasına gitti. Bu projeyi biraz daha genişletilerek 1944 yılında Mark-Ic üretildi. Mark-I, saniyede 5 işlem yapabiliyordu. 18 m uzunluğunda ve 2,5 m yüksekliğinde idi. Mark-I insan müdahalesi olmadan sürekli olarak, hazırlanan programı yürüten ilk bilgisayardı. Bununla birlikte Mark-Ic elektronik bir bilgisayar değildi, elektromekanik olarak sınıflandırılıyordu.

ENIAC

Bundan kısa süre sonra Pensilvanya Üniversitesinde John Mauchly ile ENIAC (Elektronik sayısal Hesaplayıcı ve Doğrulayıcı) isimli sayısal elektronik bilgisayarı 1946 yılında tamamladı. Yapımında 18 bin adet elektronik tüp kullanılan ENIAC; 150 kilovat gücünde ve 50 ton ağırlığındaydı. Oldukça büyük olan ENIAC, 167 metrekare yer kaplıyordu. Saniyede 5 bin toplama işlemi yapabiliyordu ve Mark-I'den bin kat daha hızlıydı. Askeri amaçla üretilen ENIAC, top mermilerin menzillerini hesaplamak için kullanılıyordu. Lambaların hepsi çalıştığında mühendis ekibi, bir problemi çözmek için 6 bin kabloyu elle fişe takarak ENIAC'ı kuruyordu.

EDVAC

Matematikçi John Von Neumann, aynı yıllarda EDVAC (Elektronik Soyut Değişken Otomatik Bilgisayar) adlı yeni bir bilgisayar geliştirdi. Bu bilgisayar ENIAC'tan on kez daha küçük ve yüz defa daha hızlı çalışabiliyordu. EDVAC, komutların diğer veriler gibi

bilgisayara dışarıdan girilmesini sağlıyordu. Bu özellik programcılıkta büyük kolaylıklar sağladı.

UNIVAC

Tarihler 1951'i gösterdiğinde UNIVAC isimli bilgisayar yapıldı. ENIAC bilgisayarlarını yapan kişiler tarafından geliştirilen UNIVAC, ilk defa manyetik teyp kullanarak verileri depolayan bilgisayar oldu. İlk UNIVAC'ı inşa etmenin nihai maliyeti 1 milyon dolara yakındı. Hem hükümet hem de ticari kullanımlar için 46 UNIVAC bilgisayarı yapıldı.

IBM 700 Serisi

Vakum tüpler kullanılarak yapılan elektronik bilgisayarların ilk örnekleri UNIVAC ve IBM 700 Serisi oldu. Vakum tüplerinin dezavantajı çok enerji harcaması ve ısınmasıydı. Bilgisayarlar bu nedenle sürekli arızalanıyordu. Program yazmak için makine dili kullanılıyordu. Ayrıca vakum tüplerin boyutlarının da büyük olması başka bir sorundu.

Philco Transac S-200 IBM 1401

Bilgisayarlarda vakum tüpleri yerine transistörler kullanılmaya başladı. Önceki teknolojiye göre daha az enerji harcayan, az yer kaplayan, fazla ısınmayan elektronik devre elemanları olan transistörlerin kullanılmaya başlanması, bilgisayar dünyasına atılım sağladı. Philco Transac S-200 IBM 1401, transistör kullanılarak üretilen ilk bilgisayarlar oldu.

IBM 360

Teknolojinin ilerlemesiyle, 1960'lardan itibaren entegre devreler üretilmeye başlandı. Binlerce transistörü içerisinde bulunduran devre elemanları olan entegrelerin kullanılması; bilgisayarın boyutlarının küçülmesini, maliyet azalmasını ve işlem hızının artmasını sağladı. Bu yıllarda manyetik diskler üretildi, entegrelerin kullanımı ile merkezi işlem birimleri üretilmeye başladı. IBM 360 entegre devre elemanının kullanıldığı ilk bilgisayarlardan biri oldu. Maliyetlerin daha aşağılara düşmesi ve işlem hızının artması, kişisel bilgisayar devriminin ilk ayak izlerini oluşturdu.

Intel 4004 Mikro İşlemcisi

1970'lerden itibaren entegre devrelerin birleşmesiyle çipler üretilmeye başlandı. Intel 4004 entegrelerin birleştirilmesiyle hızlanan ilk merkezi işlem birimi sayılabilir. 4 bit veriyolu, 16 pinli soket, 2300 transistör, 740KHz saat hızı, 640 byte hafıza gibi özelliklere sahip 4004 modeli, 1981 yılına kadar faal olarak kullanıldı. 1972 yılında uzaya fırlatılan Pioneer 10 uzay aracında da Intel 4004 işlemcileri vardı.

Apple I

Apple bilgisayar, yenilikçi kimliğiyle büyük beğeni topladı. Daha önce hurdalardan kişisel bilgisayar üreten Wozniak, o sırada piyasada olan pahalı Intel ve Motorola işlemciler yerine daha ucuz olan MOS 6502 mikroişlemcisini kullanmaya karar verdi. Sadece bir devreden oluşan bilgisayar, klavye ve monitöre bağlanarak kolayca çalışır hale getirilebiliyordu. Ancak bu bilgisayar Hobebrew kulübünde Intel 8080 çipi kullanılmadığı için pek heyecan oluşturmamıştı. Steve Jobs ise Wozniak'ı bu bilgisayarı pazarlamaya ikna etti. İkili tarafından kurulan ortaklıkla, bu bilgisayar kitini üretmeye başlamaya karar verdiler. Apple I ismini verdikleri bu kit 1976 yılında piyasaya çıktı ve büyük bir ilgi gördü. Bu ilgi sayesinde Apple Computer şirketini kuran ikili, tak çalıştır bir bilgisayar olan Apple II bilgisayarı 1977 yılında 1.298 dolara piyasaya çıkardı. Bu başarılı model yıl sonuna kadar tam 7 bin adet sattı.

IBM PC

Bugünün kişisel bilgisayarlarının ilk örneği, 1981 yılında IBM tarafından üretildi. Kısa zaman içinde piyasada tutulan IBM PC'ler, 4 yılın sonunda bir milyon adet satıldı. IBM PC'nin teknik özellikleri, dünyadaki en popüler bilgisayar tasarımı standartlarından biri haline geldi. Dünyanın her tarafında IBM uyumlu bilgisayarlar üretilmeye başlandı ve yazılımların çoğunluğu da IBM PC uyumlu olarak yazılmaya başlandı.

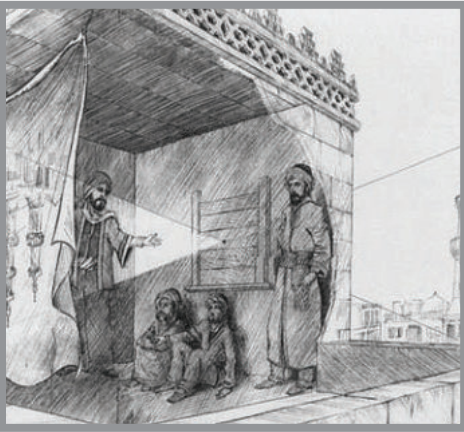
IŞIK İLE ÇİZİLEN RESİM

Anı mühürleyen büyük icat fotoğraf makinesi, yüzyıllar boyu pek çok bilim insanı ve mucidin ilgi alanı oldu. Uzun bir tarihsel sürecin sonunda icat edilen fotoğraf makinesi, tarihe düşülen notlara aracılık ediyor.

Tarih boyunca önemli anları somutlaştırmak, anıları geleceğe taşımak için sürdürülen arayışlar, fotoğraf makinesinin icadına uzanan süreci oluşturdu. Gördüklerini, yaşadıklarını, kendini ifade etmek, bunları başka insanlara da göstermek ve güzel hatıraları saklamak için aranan yollardan birinin sonu, fotoğrafçılığa çıktı. Fotoğraf makinesinin icadı, yüzyıllarca süren bilgi birikimi ve gelişen teknoloji sayesinde gerçekleştirildi. Fikrin oluşması, uygulanması, gelişmesi, farklı kişilerin çalışmaları sonucu meydana geldi. Tarih, ilk fotoğraf makinesinin 1826 yılında Fransız mucit J. Nicephore Niepce tarafından icat edildiğini yazsa da fotoğraf makinesinin icadı konusunda pek çok kilometre taşı var.

Camera obscura

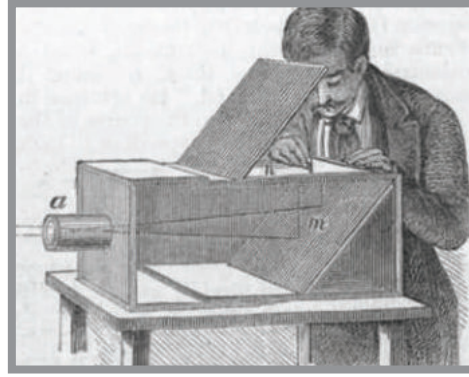
M.Ö. 4. yüzyılda Aristoteles, Problem adını verdiği çalışmasında, iğne deliği diye nitelendirdiği, küçük delikten elde ettiği görüntüyü yorumlamaya çalışırken fotoğraf makinesinin atası olarak anılan camera obscura'nın (Latince karanlık oda) temelini atmış oldu. Sadece bir duvarında küçük bir deliği olan karanlık bir odada, o küçük delikten giren ışık, karşısında bulunan duvar yüzeyine dıştaki manzaranın ters görüntüsünü yansıtıyordu.

İlk karanlık oda

Henüz 11. yüzyılda, "optiğin babası" olarak da bilinen Arap fizikçi, matematikçi ve mühendis İbn-i Heysem (İbn al-Haytham), ışın teorisi ile bu konudaki ilk çalışmasını gerçekleştirdi. Gözün görme olayını merceklerle gerçekleştirdiğini savunan, iki gözün aynı

cismi nasıl gördüğünü, ışığın küresel ve parabolik yollarında yansımalarını inceleyen İbn-i Heysem; optikte gölge oluşumu teorisiyle kamera ve fotoğraf modeli ile karanlık odayı ilk defa o deneyin ismi oldu. Mum ile üstünde küçük bir delik bulunan perde kullanarak basit bir camera obscura yapan İbn-i Heysem'in bu çalışması, Avrupa'da değer buldu ancak pratik hale geçemedi.

İsim babası Kepler

Fizikçi Girolamo Cardano, 1550 yılında camera obscura'ya çift taraflı dışbükey mercekler yerleştirdi. Cardano'nun çalışmalarıyla görüntüler çok daha net bir hale geldi.

15. yüzyılda Leonardo Da Vinci'nin karanlık odada mevcut ufak bir deliğin dış dünyadaki görünüşleri yansıtması, fotoğraf makinesinin icadı yolunda atılmış önemli bir adım oldu.

1568 yılında Daniello Barbaro oluşturulan görüntünün daha da netleşmesi için bir diyafram eklenmesi gerekliliğini önerdi. 1573 yılında da Danti, görüntünün yukarıdan aşağıya düzeltilmesi için içbükey bir ayna kullanılması gerektiğini açıkladı.

Camera obscura'nın isim babası ise Alman matematikçi ve gökbilimci Johannes Kepler'dir. Kepler, taşınabilir bir camera obscura yaparak, bu alanda büyük bir gelişime imza attı.

Johann Zahn'ın ilk fotoğraf makinesi tasarımı ise 1685 yılına dayanıyor. Zahn'ın o dönemde yazdığı kitaba bakıldığında günümüzdekine benzer bir fotoğraf makinesi olan camera obscura'nın çizimleri de görülebilir. Ancak Zahn'ın fotoğraf makinesi fikrinin çizimlerden öteye gidemedi.

Ve icat edildi

Yüzyıllar süren bu bilgi akışının sonunda ilk fotoğraf makinesi Fransız bir mucit tarafından bulundu. Dünyada ilk kez bir yüzey üstüne görüntü düşürüp sabitleme yapılarak, fotoğraf çekildi. Bu başarıya imza atan isim, Fransız mucit J. Nicephore Niepce oldu. Kaynaklara göre, gümüş bir levha üzerinde çeşitli kimyasalların denenmesiyle, 8 saat boyunca uzun pozlama yapılarak ilk fotoğraf da elde edildi. Böylece tarihteki ilk fotoğraf 1826 yılında, J. Nicephore Niepce'in Le Gras köyündeki evinin arka bahçesinin görüntüsü oldu. Bu görüntüyle birlikte, fotoğrafın o güne kadar ki gelişim süreci önemli bir aşama kaydetti. Niepce, bu görüntüleme sonrasında; daha keskin görüntü elde edebilmek, görüntünün uzun süre kalıcı olması ve renkleri yansıtılabilmek konularını ele alamadan hayatını kaybetti.

Doğa kayda geçti

Niepce'nin ortağı Louis Jacques Mandé Daguerre, onun çalışmalarını geliştirme çabasına girdi ve 1839'da başarıya ulaştı. 19 Ağustos 1839 tarihinde Fransız Bilimler Akademisinde fotoğraf makinesinin icadı tüm dünyaya, "Sayın Baylar, doğa ışık aracılığıyla bir yüzeyin üzerine geçirildi" sözleriyle duyuruldu. Louis Jacques Mandé Daguerre, görüntünün elde edildiği alete "Daguerrotype" adını verdi.

Daha iyiye doğru

Fotoğraf bulundu pek çok teknik sorun olması, mucitleri yeni yöntemlerin arayışına itti. Kimyager, matematikçi Talbot, pozitif-negatif yöntemiyle kâğıt üzerine fotoğraf elde ederek 1839'da İngiltere Kraliyet Akademisine yöntemini açıkladı ve 1841'de patent aldı.

Öte yandan İngiliz astronom Sir John Herschel, 29 Ocak 1839'da gümüş karbonatla duyarlaştırılmış kâğıt üzerine ilk fotoğrafını çekti ve saptamayı hiposülfid ile yaptı. Mart 1839'da Kraliyet Akademisine bir bildiri sundu ve 23 adet fotoğraf sergiledi. "Fotoğraf", "negatif", "pozitif", "snapshot" gibi sözcükleri ilk John Herschel kullandı.

Fotoğrafın icadından, 1849 yılına kadar geçen süre içinde Daguerretype'lerin sayıları yüz binlere yaklaştı. 1841'de Philadelphia'da Kimyager Mathew Carey Lea, dikromat baskı yöntemini kullanarak, botanik örneklerinden kontakt baskı yoluyla fotogramlar elde etti. Doğrudan dikromat baskı yönteminin ilk ve tek örnekleri olan bu baskılar soluk olmakla birlikte bozulmadan günümüze kadar varlıklarını korumayı başardı.

Cam üzerinde fotoğraf elde etme yöntemi ise 1847'de Abel Niepce Saint Victor tarafından geliştirildi. Cam levha, yumurta akı ile kaplanarak potasyum iyodür ve gümüş nitratla duyarlı hale getirildi. Bu yöntemle poz süresi 5-15 dakikaya indi.

Yeni yöntemler bulundu

1851'de İngiliz heykeltıraş Frederich Scott Archer, fotoğraf teknolojisine ıslak kolodyon yöntemi ile katkıda bulundu. 1871'de Richard Leach Maddox, gümüş bromür jelâtin duyarkat (emülsiyon) deneylerini yayımladı. Daha sonra jelâtin bromür duyarkatlı levhalar üreten fabrikalar kuruldu ve fotoğrafçılar önemli bir sorundan kurtuldu. Cam levhaların ağır ve kırılabilir olması, daha hafif malzeme arayışına gidildi. İngiliz asıllı Amerikalı fotoğrafçı John Carbutt'un isteğiyle 1888'de bir selüoit fabrikasında, ince levhalar üzerine jelâtin duyarkatla kaplanarak kullanılmaya başlandı. 1930'da çabuk alev alan nitro selüloz yerine, selüloz asetat kullanıma girdi ve duyarkat sürekli geliştirilerek günümüzde kullanılan duyarlığa ulaştı.

İstanbul'da stüdyo kuruldu

Fotoğrafın bulunuş duyurusu, Osmanlı İmparatorluğu'nda 28 Ekim 1839'da Takvim-i Vekayi gazetesinde yapıldı. 15 Ağustos 1841 tarihli Ceride-i Havadis gazetesinde de buluştan bahsedildi. Osmanlı İmparatorluğunda tasvirin yasak olmasından dolayı, fotoğrafçılık Hıristiyanlar arasında gelişti. Fotoğrafın bulunuşu, İstanbul'da ilk profesyonel Daguerretype stüdyolarının açılmasına neden oldu. İtalyan fotoğrafçı Carlo ve Giovanni Noya kardeşler, İstanbul'da ilk Daguerretype stüdyolarını kurdu.

Kodak markasıyla çıktı

Antika fotoğraf makinesi, tahta bir kutu ve ortasında bir delikten oluşan, dönemi için oldukça büyük bir

devrim niteliğindedir. 1888 yılında George Eastman tarafından ilk elde taşınabilen filmlili fotoğraf makinesi icat edildi. Eastman, 10 poz çekebilen bromür kaplı jelatin rulolar bulunan Kodak fotoğraf makinelerini piyasaya sürdü. Fotoğraf çekildikten sonra makine fabrikaya gönderiliyordu ve jelatin film kâğıttan ayrıldıktan sonra bir cam üzerine yerleştiriliyordu.

"Gerisini bize bırakın"

Kısa süre sonra Kodak firması film, banyo ve baskı ücreti içinde olan, 100 adet filmi bulunan fotoğraf makinelerini piyasaya sürdü. Bu fotoğraf makinelerini, "Düğmeye basın, gerisini bize bırakın" reklam sloganıyla satıldı. Sonrasında fotoğraf geniş kitlelere mal oldu. Bu fotoğraf makineleri de yine çekimden sonra fabrikaya gönderiliyor, burada banyo işlemi yapılıyor, makineye tekrar film doldurularak sahibine iade ediliyordu.

Polaroid fotoğraf yaygınlaştı

1925 yılında Kodak ilk renkli filmini ortaya çıkararak renkli fotoğraf makinesi düşüncesini gerçekleştirdi. 1947 yılında ise bugün bile popülerliğini koruyan polaroid fotoğraf makinesi Mr. Land tarafından icat edildi. Bu sayede şipşak fotoğraf makinesi ekolü de başlamış oldu. Polaroid fotoğrafın popülaritesi 1975'e kadar devam etti. Dijital kameraların atası olan Kodak, dijital kamera ilk görüntüleri bir kaset üzerine kaydetti.

Dijitale geçildi

20. yüzyıldan itibaren teknolojiye hızlı ilerleme fotoğraf makinesine de yansdı. Bu gelişim sadece makinelerle sınırlı kalmadı ve baskı teknolojilerindeki gelişme de daha kaliteli fotoğraflar çıktı alınmasına katkıda bulundu. Japon makinelerinin tüm dünyayı sardığı piyasada, renkli fotoğrafların da yaygınlaşması bu döneme rastladı. Fotoğraf konusundaki son gelişme ise bilgisayar teknolojisi ile birlikte dijital fotoğraf çağına giriş oldu.

Dijital fotoğraf makinesi icadı ile mikroskobik çalışmalar, uzay fotoğrafçılığı, sualtı fotoğrafçılığı gibi özel alanlar geliştirilerek çok daha detaylı bir fotoğraf tekniği oluşturuldu. Ticari olarak geliştirilen ilk dijital fotoğraf makinesi, Fujifilm tarafından 1988 yılında seri olarak üretildi.

Günümüzde pek çok insan fotoğraf çekme işini cep telefonları ve akıllı mobil cihazlarıyla yerine getirdiği için fotoğraf makineleri eski ihtisamları günlerini yitirse de özellikle profesyonel kullanıcılar fotoğraf makinesini hâlâ kullanıyor.

BURAK AKKUL

SEYAHAT YAZARI

FLORANSA... HEP AKLIMDA

Floransa'yı görmeyene gezgin diyemem

Bana rota tavsiyesi soranlara "Şurası iyi, aman burası kötü" demekten kaçınmışımdır hep. Bir gezginin lafları değildir çünkü bunlar... Parasının karşılığını bekleyen "turistin"? Belki. Ama gezgin, iyiden de kötüden de kendine değer katabilendir... Peki, dersenez ki bir gezginin kendine en çok değer katabileceği; ayırdığı zamanının ve enerjisinin karşılığını en efektif- en dolu dolu alabileceği yerler nereleridir? O listeme her zaman en üst sıralardan giren bir şehir vardır ki orası da İtalya'nın, hatta dünyanın sanat başkenti "Floransa"dır! Türkiye'den uçulan en ucuz hatlardan biri olan Bologna'ya uçup, oradan günlük 15-20 Euro'ya bir araç kiralarak ulaşabileceğiniz, otelleri de Avrupa standartlarında nispeten uygun fiyatlı olan, rüya gibi bir kenttir Floransa... Bir gezgin dünyayı dolaşmış ve Floransa'yı tavsiye etmemişse, garip kaçır doğrusu.

Şehir başlı başına bir sanat şaheseri!

Ah Floransa! Sen olmasaydın, nasıl süssüz, nasıl donuk olurdu bu dünya... İtalya'nın masalsı bağlarıyla, lezzetli sofralarıyla, efsanelere ev sahipliği yapmış kaleleri, binalarıyla ve sanat eserleriyle ünlü bölgesi Toskana'nın başkentidir Floransa... Aslında burası sadece bu bölgenin değil bütün İtalya'nın kültür başkentidir. Rönesans etkisiyle yapılmış olan binalar, tablolar, heykeller ve freskler... Sanatla dolup taşan şehrin bu hale gelmesinde en büyük etken ise şüphesiz, sanatçı dostu Medici Ailesi'dir.

Rönesans nedir, önce kısaca onu hatırlayalım: Rönesans, Ortaçağ'dan sonra yetişen aydın sanatçıların ve bilim insanlarının; Yunan mitolojisi etkisindeki eski meslektaşlarını yeniden yorumladıkları, dünyaya çok değerli fikirler, icatlar ve eserler bıraktıkları dönemdir. Hem Rönesans'a hem de sonraki çağlara damgasını vurmuş birçok yazar, sanatçı ve bilim insanı Floransa'da doğmuş ya da yaşamış ve buraya nazik izler bırakmıştır... Dante, Machiavelli, Michelangelo, Leonardo da Vinci ve Botticelli gibi isimler buradan çıkmışken; bizim Floransa'yı anlatmadan İtalya'dan çıkmamız, akıl kârı olmaz...

Ben Signoria Meydanı'ndan başlarım hep. Tam ortadan. Yedi yüzyıl boyunca kent yönetiminin merkezi olan Eski Saray (Palazzo Vecchio) bugün

de Floransa'nın Belediye Sarayı olarak kullanılmaktadır. Sarayın bulunduğu Signoria Meydanı, yüzyıllardır şehirdeki yaşamın merkezidir zaten. Dünya çapında üne sahip birçok heykeltıraşın eserleriyle dolu olan söz konusu meydan, Floransa'nın en değerli galerisi olan Uffizi'yi de kıyısında barındırır. Michelangelo'nun Davud heykelinin orijinali 400 yıl kadar bu Eski Saray'ın önünde yer almıştır. Dünyanın belki de en popüler heykeli olan Davud'u kendisini, şu anki evi olan Academia Galeri'de yine bu yazımızda ziyaret edeceğiz. Meydanımızda ayrıca Bandinelli'nin eserleriyle, öğrencisi Ammannati tarafından yapılan Neptün Çeşmesi'ni ve açık hava heykel müzesi gibi olan bir yapıyı; yani Signoria Locası'nı (Loggia della Signoria) görebilirsiniz. Onlarca heykel, revaklı bir yapı olan Signoria Locasının şemsiyesinin altında durmaktadır. Bu loca, dönemin en güçlü ailesi olan ve bu şehir dâhil İtalya'nın pek çok yeri için yöneticiler yetiştirmiş olan Medici ailesinin, törenleri rahatlıkla izleyebilmeleri için 14. yüzyılda inşa edilmiştir... Zaten meydandaki saray Palazzo Vecchio, Arno'nun karşı kıyısındaki yazlık saray Palazzo Pitti ve bunların arasındaki o ünlü geçit "Vasari" de hep bu aileye hizmet için yapılmıştır.

Müzeciliğin sınırlarını aşan müze

Signoria Meydanı ile Arno Nehri üzerindeki ünlü "dükkânlı köprü" Ponte Vecchio arasında, upuzun bir müze binası olan "Uffizi" yer alıyor. Pek öyle müze adamı olduğum söylenemez ama ben hayatımda böyle bir incelik, böyle bir sergileme tarzı, bu kadar etkileyici bir sanat mabedi görmedim efendim. St. Petersburg'daki Hermitage ya da Paris'teki Louvre da büyük, etkileyici... Ya da elbette British Museum... Ama buradaki bu Uffizi, bambaşka bir sergi deneyimdir. Büyüklüğüyle değil zarafetiyle yenmiş kulvarındakileri. İlk kata çıktığınızda sizi karşılayan ana koridor zaten hayatınızda sizi en çok etkileyen sanat koridoru olacaktır. Bina Medicilerin Dük'ü Cosimo'nun çalışma ofisi ve darphanesi olarak tasarlanmış, sonrasında tarihin en eski sanat galerilerinden biri olarak halka açılmış. Müzenin starı Botticelli'nin odasına girip; istirdiye kabuğundan çıkan o güzel kadını yani "Venüs'ün Doğuşu" tablosunu gördüğümüzde, nerdeyse alkışlamaya başlayacaktık...

Eski köprünün altında

Şaşkınlığın verdiği bir huzur var üzerimizde, yürüyoruz, en fazla 10 dakika içinde Arno Nehri'ne

ulaşıyoruz... İşte üzerinde renkli renkli irili ufaklı iş yerlerinin bulunduğu şirin mi şirin bir köprü! Fotoğraflarını bolca görmüşsünüzdür zaten; burası ilk önce kasaplar ve dericiler için yaptırılmış ama çevreyi kirlettikleri için bütün dükkanlar kuyumculara verilmiş. Ponte Del Vecchio yani Eski Köprü. Yapım yılı 1345 ve hiç bozulmadan bugünlere dek ulaşmış... Medici asilzâdeleri; Vecchio Sarayı, Uffizi Galerisi, Eski Köprü ve Arno'nun güney yakasında kalan Pitti Sarayı üzerindeki yaklaşık 2 kilometrelik hattı, halkın arasına hiç karışmadan, bir koridordan geçerek kat ediyormuş. Zengin ailenin hamiliğini yaptığı sanatçı Georgio Vasari tarafından tasarlanan ve beş ayda tamamlanan ince koridorun içinde 1.000 tane kadar da tablo, heykel ve tarihi eser var. Sanatı bol bulmuşlar, saçmışlar diyebiliriz... Vasari koridorunu müzelerin içinde, köprünün üzerinde ve çatılarda açıkça görebiliyorsunuz.

Medicilerin dünü bugünü

Kültür güzel, ruhu besler... Peki karnımızı doyurmak için bu şehrin hangi özel yemeği var, diyorsanız... Biraz benim damak zevkimden olacak ama Lampredotto denen terbiyeli işkembeyi mutlaka deneyin derim. İşkembenin hasını Mercato Centrale Meydanı'ndaki Merkez Market'in içinde, 1872'den beri hizmet veren Nerbone'de yiyebilirsiniz. Türkiye'de ayak paça çorbası, Portekiz'de nohutlu işkembe, İtalya'da bu terbiyeli işkembe... Vallahi benim midem bayram ediyor bunları yiyince! Merkez Market'ten hemen bir sokak sonra ulaştığımız St. Lorenzo Kilisesi ve şapelleri dünyanın en çok turist çeken dini

yerlerinden biridir. Burası üç yapıdan oluşan bir kompleks; ibadet yeri, kütüphane ve mezarların bulunduğu şapeller... Özellikle Prensler Şapeli'ne (Medici Şapelleri) dikkat çekmek gerek ki üçlünün assistisi zaten burasıdır. Yapının değeri o kadar fazla ki 1920'lerin sonlarına doğru tamamlanan mezarların parasını, o dönem yaşayan Medicilerin torunlarının torunu hâlâ cebinden ödemekteymiş. Tabii onun cebi, bizim ev kadardır. Buradaki lahitlerin çoğunun da tasarımcısı olan Michelangelo'nun özel galerisi; Sacrestia Nuova gerçekten büyüleyici. İçinde, Papa 10. Leo'nun kardeşi Nemours Dükü Giuliano'nun mozolesinin üzerindeki çalışma, sanatçının Davud'tan sonraki en ünlü heykelidir. İşte Michelangelo'nun "Gündüz ve Gece"sini seyre dalıyoruz...

Muhteşem üçlü

Duomo Meydanı, meydanların incisi! Beyaz mermerden bir rüya âlemi. Duomo Meydanı'na vardığımızda bizi üç muhteşem yapı karşılıyor ki bunlar Floransa'nın muhteşem üçlüsüdür: Floransa Katedrali, Çan Kulesi ve Vaftizhanesi. Beyaz mermerin koyu renk konturlarla bezendiği bu yapılar, Floransa'nın havasını, gördüğümüz diğer şehirlerden çok farklı bir hale getiriyor. Şehrin sembolü olan ve adeta hediyelek anılar rafınızdaki bibloların dev hali gibi duran gotik katedral, eski Santa Reparata Kilisesi'nin üzerine inşa edilmiş. Katedralin ilk adı Santa Maria del Fiore'ymiş. İnşaatı 13. yüzyılda Arnolfo di Cambio başlatmış. Dış kısım oldukça görkemli, şehre özgü açık renkli, işlemeli mermerlerden olsa da yapının içi nispeten sadedir... Katedralin hemen yanında

14. yüzyıldan kalma Giotto tarafından tasarlanan "çan kulesi" var. Yüksekliği kubbe ucuna kadar 85 metreyi buluyor. Üzerinde tek çan olan kule, katedralin parçası gibi görünse de aslında ayrı bir yapı. Yanındaki vaftizhane; zaten apayrı!

Nasıl ayrılırım senden?

Hani Mona Lisa nasıl sanat aleminin en meşhur tablosuysa, Davut da en meşhur heykelidir efendim. Davut'un evi olan Galleria Dell Accademia; Ricasoli Caddesi'nde, yine şehrin merkezindedir... Academia Galerisi'ndeki giriş salonunu kısaca gözlemleyip, Michelangelo ustanın yarım kalmış beş ve tamamlanmış bir eserin olduğu büyük salona geçiyoruz. Tamamlanmış o eser bütün galeriye hatta bütün Floransa'ya yetiyor zaten... İşte yüzyıllar boyu en çok kopya edilen heykel! Davut tam karşımızda duruyor... Heykellerden, fresklerden, tarihi binalardan başınız hala dönmediyse; önce merkez tren istasyonunun hemen yayındaki Santa Maria Novella kilisesine, sonra da Santa Croce Meydanı'na uğrayınız... Santa Croce'de hafta sonları halk pazarı da kurulur, bu şirin alanların tadına varmadan şehirden ayrılmayınız... Meydanın ucunda duran görkemli kiliseye girip, efsane şehrin yetiştirdiği isimlerden; Galileo, Machiavelli, Ghiberti ve besteci Rossini'nin mezarlarını görebilirsiniz. Ve yorulursunuz artık... Sanattan, zarafetten, kibarlıktan yorulursunuz... Şehirden ayrılmadan önce aracınızı manzarasıyla ünlü Michelangelo Tepesi'ne çekin ve muhtemelen gözünüzden bir damla yaş; öyle "hoşça kal" deyin aziz Floransa'ya.

YURT İÇİ FUARLAR

02-06 Kasım 2021

UNICERA Seramik Banyo Mutfak Fuarı
İstanbul

03-05 Kasım 2021

11. Eksposhoes Antalya Ayakkabı Saracıye Moda Fuarı

Antalya

03-06 Kasım 2021

"Avrasya Kapı 2021 13. Uluslararası Kapı, Kepenk, Kilit, Panel, Pano, Bölme Sistem ve Aksesuarları Fuarı"
İstanbul

03-06 Kasım 2021

"Avrasya Cam 2021 11. Uluslararası Cam Ürünleri ve Uygulamaları, Üretim-İşleme Teknolojileri ve Makineleri, Tamamlayıcı Ürün ve Kimyasalları Fuarı "
İstanbul

03-06 Kasım 2021

"Konfeksiyon Makinesi 2021 27. Uluslararası Konfeksiyon Makineleri, Nakış Makineleri ve Yan Sanayileri Fuarı"
İstanbul

03-06 Kasım 2021

İstanbul Döşemelik Kumaşlar Fuarı
İstanbul

03-05 Kasım 2021

HIMSS Avrasya Sağlık Bilişimi ve Teknolojileri Konferansı ve Fuarı
İstanbul

04-07 Kasım 2021

Ege Yapı Fuarı 2021- 2.Yapı Malzemeleri ve Teknolojileri Fuarı
İzmir

10-13 Kasım 2021

Win Eurasia 2021
İstanbul

10-12 Kasım 2021

Uluslararası Logitrans Transport Lojistik Fuarı
İstanbul

10-13 Kasım 2021

Saha Expo Savunma Havacılık ve Uzay Sanayi Fuarı
İstanbul

10-13 Kasım 2021

Yazılım Endüstrisi ve Sanayisi Fuarı
İstanbul

10-13 Kasım 2021

BURSAF / 5. Bursa Ayakkabı ve Deri Ürünleri Fuarı
Bursa

11-13 Kasım 2021

Uluslararası Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri, Yan Sanayi ve Aksesuarları
Kahramanmaraş

16-19 Kasım 2021

Leather & More İzmir "4. Deri ve Deri Konfeksiyon Fuarı"
İzmir

16-19 Kasım 2021

Ortadoğu Hastane İhtiyaçları, Sağlık Sistemleri, Teknolojileri, Makine, Teçhizat ve Tüketim Malzemeleri Hijyen Ürünleri Fuarı - MEDİ-GAP

Gaziantep

17-20 Kasım 2021

AYSAP 26. Uluslararası Ayakkabı ve Yan Sanayi Fuarı
İstanbul

18-21 Kasım 2021

Automechanika İstanbul
İstanbul

18-21 Kasım 2021

Akıllı Bina Teknolojileri Elektrik Sistemleri Fuarı
İstanbul

18-21 Kasım 2021

Travelexpo Ankara 5. Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı
Ankara

18-21 Kasım 2021

Uluslararası Silmo İstanbul Optik Fuarı
İstanbul

18-20 Kasım 2021

SİRHA İSTANBUL
İstanbul

24-27 Kasım 2021

"Bursa Metal İşleme Teknolojileri Fuarı 20. Uluslararası Metal İşleme Makineleri, Kaynak, Robotik Teknolojiler ve Yan Sanayileri Fuarı"
Bursa

24-27 Kasım 2021

"Otomasyon Fuarı 2021 Bursa 19. Uluslararası Elektrik, Elektronik ve Makine Otomasyon Fuarı"
Bursa

24-27 Kasım 2021

Growtech 2021 20. Uluslararası Sera, Tarım Teknolojileri ve Hayvancılık Ekipmanları Fuarı
Antalya

25-27 Kasım 2021

Eurasia Rail 2021 - 9. Uluslararası Avrasya Demiryolu, Hafif Raylı Sistemler, Altyapı ve Lojistik Fuarı
İstanbul

25-28 Kasım 2021

Uluslararası Helal Expo / Dünya Helal Zirvesi
İstanbul

25-27 Kasım 2021

PaintExpo Eurasia 2021
İstanbul

25-27 Kasım 2021

Surtech Eurasia 2021
İstanbul

25-27 Kasım 2021

Eurasian Composites Show 2021
İstanbul

25-27 Kasım 2021

Putech Eurasia 2021
İstanbul

01-04 Aralık 2021

"İstanbul Plastik Endüstrisi Fuarı Makine, Hammadde, Kalıp ve Yan Sanayi Fuarı"
İstanbul

01-04 Aralık 2021

"Kauçuk 2021 İstanbul Kauçuk Endüstrisi Fuarı"
İstanbul

01-04 Aralık 2021

ISEC - Anayurt Güvenliği, İç Güvenlik Ekipmanları ve Teknolojileri Fuarı
İstanbul

01-04 Aralık 2021

"Plast Eurasia İstanbul 2021 31. Uluslararası İstanbul Plastik Endüstrisi Fuarı"
İstanbul

01-04 Aralık 2021

"Kauçuk 2021 İstanbul 12. Kauçuk Endüstrisi Fuarı"
İstanbul

06-09 Aralık 2021

Gapshoes 32. Uluslararası Ayakkabı, Terlik ve Yan Sanayi Yaz Fuarı
Gaziantep

09-12 Aralık 2021

MADEN TÜRKİYE Uluslararası Madencilik, Tünel İnşa, Makine Ekipmanları ve İş Makineleri Fuarı
İstanbul

08-16 Ocak 2022

OUTDOORIST Doğa Sporları, Su Sporları, Ekipmanları, Kamp Malzemeleri ve Bisiklet Fuarı
İstanbul

09-11 Şubat 2022

İstanbul Fashion Connection
İstanbul

10-13 Şubat 2022

CNR Yenilenebilir Enerji Fuarı
İstanbul

15-19 Şubat 2022

Şanlıurfa Tarım ve Hayvancılık Fuarı
Şanlıurfa

24-26 Şubat 2022

18. Uluslararası İstanbul İplik Fuarı 2022
İstanbul

02-06 Mart 2022

MODEKO 2022 Uluslararası İzmir Mobilya Fuarı
İzmir

03-05 Mart 2022

Konya Enerji Zirvesi ve Fuarı
Konya

03-06 Mart 2022

Güvenlik Ankara Fuarı 2022
Ankara

03-06 Mart 2022

Mezopotamya İnşaat Fuarı
Diyarbakır

09-13 Mart 2022

KOMATEK 2022 16. Uluslararası İş ve İnşaat, Makine, Teknoloji ve Aletleri İhtisas Fuarı
Antalya

15-17 Mart 2022

Bursa Giysilik Kumaş ve Aksesuarları Fuarı
Bursa

17-20 Mart 2022

Tedarikçi Buluşması Fuarı
İstanbul

17-19 Mart 2022

EKSPOMED EURASIA
İstanbul

23-26 Mart 2022

Hardware Eurasia-Avrasya Hırdavat Fuarı
İstanbul

23-26 Mart 2022

Turkeybuild İstanbul 2022 - 44.Yapı Fuarı
İstanbul

23-26 Mart 2022

Solar İstanbul
İstanbul

07-09 Nisan 2022

14. Uluslararası Solarex İstanbul Güneş Enerjisi ve Teknolojileri Fuarı
İstanbul

13-16 Nisan 2022

BODEX 6. Bodrum Turistik İşletmeler Donanımı, Tekstil, Dekorasyon ve Gıda İhtisas Fuarı
Muğla

19-24 Nisan 2022

29.Mesir Sanayi ve Ticaret Fuarı
Manisa

23 Nisan-1 Mayıs 2022

Van Asya İpekyolu Sanayi ve Ticaret Tedarikçileri Fuarı
Van

YURT DIŞI FUARLAR

02-04 Kasım 2021

AAPEX 2021
Las Vegas /ABD

03-05 Kasım 2021

Mining Metals Uzbekistan 2021
Taşkent/Özbekistan

03-05 Kasım 2021

28. Horeca, 19. Gastrofood, 18. Enoexpo Fuarı
Krakow/Polonya

07-09 Kasım 2021

Yummex 2021-14. Uluslararası Çikolata, Şekerleme, Atıştırmalık Ürünler ve Teknolojileri Fuarı
Dubai/BAE

07-09 Kasım 2021

Gulfood Manufacturing 2021
Dubai/BAE

09-11 Kasım 2021

MareDiModa - IntimodiModa
Cannes/Fransa

10-12 Kasım 2021

Textile Expo in Barcelona 2021
Barselona/İspanya

10-12 Kasım 2021

Electric and Power Vietnam 2021
Ho Chi Minh /Vietnam

15-18 Kasım 2021

Meoica 2021
Düsseldorf/Almanya

16-19 Kasım 2021

Climatizacion & Refrigeracion C&R 2021
Madrid/İspanya

17-20 Kasım 2021

Electric and Power Renewable Energy 2021
Cakarta/Endonezya

17-18 Kasım 2021

London Build 2021
Londra/İngiltere

17-18 Kasım 2021

MetalMadrid & Composites Spain 2021
Madrid/İspanya

23-26 Kasım 2021

Agropack Iraq Erbil 2021
Erbil/İrak

24-27 Kasım 2021

Automechanika Shanghai
Şangay/Çin

30 Kasım - 02 Aralık 2021

FI Europe 2021
Frankfurt /Almanya

01-03 Aralık 2021

Fast Textile International Textile Fair 2021
Varşova/Polonya

01-03 Aralık 2021

The Buildings Show
Toronto/Kanada

03-06 Aralık 2021

ASFW Uluslararası Moda Fuarı
Addis Ababa /Etiyopya

07-09 Aralık 2021

Sial Middle East 2021
Abu Dhabi /BAE

14-16 Aralık 2021

Automechanika Dubai 2021
Dubai/BAE

14-15 Aralık 2021

Plma's World of Private Label
Amsterdam/Hollanda

DTİM
DIŞ TİCARET İSTİHBARAT MERKEZİ

DIŞ TİCARET İSTİHBARAT MERKEZİ İLE
OYUN ALANINIZI

Genişletin!

HİZMETLERİMİZ

Hedef Pazar Araştırması
Hedef Müşteri Danışmanlığı
Nokta Atışı İhracat Danışmanlığı
Sürdürülebilir İthalat Danışmanlığı

www.dtim.com.tr

**T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIğI**

**KALKINMA AJANSLARI
COVID-19 İLE MÜCADELE
VE DAYANIKLILIK PROGRAMI**

Bu içerik, İstanbul Kalkınma Ajansı'nın COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Programı ile desteklediği "Dış Ticarete Milli Güç İçin Dijital Çözüm, Uzaktan Erişim ve Sürdürülebilirlik" projesi kapsamında hazırlanmıştır. İçerik ile ilgili tek sorumluluk İAYOSB'ne ait olup İstanbul Kalkınma Ajansı veya Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın görüşlerini yansıtmamaktadır.

İSTANBUL ANADOLU YAKASI ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

ENERJİMİZ VERİMDEN
GÜCÜMÜZ SANAYİCİLERİMİZDEN

İSTANBUL ANADOLU YAKASI ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Aydınlı İstanbul AYOSB Mahallesi 5. Sokak No: 2 - 34953 Tuzla / İSTANBUL

T: 0216 593 00 00 F: 0216 593 00 09 E: info@iayosb.com W: www.iayosb.com

**ANAHTAR TESLİM
REKLAM ÜRÜNLERİNİZ İÇİN
ÇÖZÜM ORTAĞINIZ.**

İstanbul Anadolu Yakası Organize Sanayi Bölgesi Mermeciler Cad. No:5 Tuzla / İSTANBUL

T: +90 216 540 60 04 - F: +90 216 540 60 03

www.workroom.com.tr - info@workroom.com.tr